

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

80. OBLETNICA SMRTI KREKA

ŠENTJANŽ - Krajevna skupnost Šentjanž vabi v nedeljo, 12. oktobra, na praznovanje praznika KS, ki ga praznujejo v spomin na junaški boj in smrt Milana Majcna in Jančija Mevžlja proti nemškemu okupatorju v Murnich. Ob 15. uri bo v župnijski cerkvi daroval mašo škof msgr. Alojz Uran, ob 16.15 pa bo na športnem igrišču OŠ Milana Majcna v Šentjanžu svečana akademija ob 80. obletnici smrti dr. Janeza Evangelista Kreka. Slavnostni govornik bo dr. Janez Juhant s Teološke fakultete v Ljubljani, v kulturnem delu programa pa bodo nastopili mladi iz Šentjanža in učenci tukajšnje osnovne šole. V avli osnovne šole bo v dneh praznovanja krajevnega praznika odprta priložnostna razstava dokumentov o Krekovem življenju in delu.

SEVNICA NI DRUGI

KRANJ - V petek, 3. oktobra, je bilo v Kranju v okviru sejma Zaščita 97 državno preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaštite in Rdečega križa, ki so se ga udeležile najboljše ekipe iz 13 slovenskih regij. Posavsko regijo je zastopala ekipa občine Sevnica, ki je tudi v Kranju presenetila, saj je s svojo dobro usposobljenostjo zasedla odlično 2. mesto. Dolenjsko je zastopala ekipa iz Trebnjega, ki je zasedla 5. mesto. Zmagala je ekipa ljubljanske regije iz Kamnika. Tekmovalci so morali pokazati, kako se znajti v nesreči, pri kateri je uhajal strupen plin, in v nesreči z izlitjem nevarne snovi zaradi eksplozije v objektu.

Zbirajo podpise za zaščito žrtve posilstva

Vseslovenska akcija?

NOVO MESTO - Posilstvo deklice, ki se je zgodilo konec februarja letos na osnovnih šoli Šmihel in ki ga je osumljen še ne 14-letni deček, še ni zaključeno. Prav nasprotno. Ker se zadeva zaradi tega, ker je domnevni storilec otrok in je bil zoper njega ustavljen kazenski postopek, še ni rešila, tako da žrtev kot osumljenec (krivda mu prav zaradi starosti sploh ne more biti dokazana) še vedno hodita v isto šolo, dobiva ta primer še širše razsežnosti.

Tako so starši osnovne šole Šmihel Novo mesto obvestili ministrstvo za šolstvo in šport, državno sekretarko Teo Valenčič in širšo javnost, da so ustanovili iniciativni odbor glede posilstva na šoli, v petici, ki jo je podpisalo že okoli 600 ljudi, predvsem staršev, pa zahtevajo, naj se žrtev posilstva, deklica, takrat stara 11 let, obvaruje pred strahom in stresom, ki ga doživlja vsak dan ob srečanju s povzročiteljem njene travme. Zahtevajo, naj se storilec, čeprav otrok, star 13 let, umakne iz okolja, kjer je bilo posilstvo storjeno, ter naj se mu nudi pomoč in ustrezno terapevtsko zdravljenje. Zahtevajo tudi, da se strokovna skupina v Ljubljani, ki rešuje ta primer, sestavlja pa jo predstavniki ministrstev za notranje zadeve ter šolstva in šport in drugih za to pristojnih institucij, pred dokončnim sklepom, ki naj bi bil podan v petek, 9. oktobra, sestane z iniciativnim odborom staršev šmihelske šole in pri oblikovanju svoje odločitve upošteva tudi njihova mnenja.

Hkrati obveščajo javnost, da v primeru, če njihove zahteve ne bodo upošteevane, ne bodo odnehali.

So Slovenci v Revozu še ljudje?

Sindikata za ustanovitev sveta delavcev, vodstvo tovarne pa skuša to preprečiti - Zaposleni zahtevajo svoj delež v firmi - Trdno in neomajno sindikalno vodstvo bo vztrajalo

NOVO MESTO - Od 2.550 zaposlenih v novomeškem Revozu je 1.330 članov sindikata SKEI. Število članov tega sindikata - okoli 100 revozcev je včlanjenih v Neodvisni sindikat - se je po majski stavki povečalo za tretjino. "Glavna dejavnost našega sindikata v zadnjem času je usmerjena v ustanovitev sveta delavcev," pravi Janez Jakša, predsednik sindikata SKEI v Revozu.

Za ustanovitev sveta delavcev se mora izreči najmanj polovica zaposlenih in prav te dni v Revozu potekajo prvi zbori delavcev po obratih in direkcijah. "Seveda vodstvo tovarne v Novem mestu ni navdušeno nad tem, da bi ustanovili svet delavcev, še več, močno se trudi, da bi to preprečilo, tudi z razširjanjem raznih dezinformacij in celo laži, kakršna je ta, da naši zakoni tega sploh ne dovoljujejo in da bo delovanje

sveta delavcev slabo za delavce. Seveda, do sedaj je vodstvo delalo, kar je hotelo, delavcem so kratili celo osnovne človeške pravice, nalagajo jim vedno več dela, povečujejo število izdelanih avtomobilov na dan, zmanjšujejo število zaposlenih, delavci pa so brez vseh pravic, obravnavajo jih kot robote. Želje in ukaze vodstva in sploh vse umazane posle poslušno izvršujejo domači janičarji, delavci pa jemljejo pomiri-

MILOŠ KOVAČIČ ČASTNI ŠENTJERNEJSKI OBČAN - 30. septembra so na slavnostni seji sveta občine Šentjernej Miloša Kovačiča, generalnega direktorja Krke, proglasili za prvega častnega občana občine Šentjernej, in to prav na dan, ko se je pred 63. leti rodil v tem kraju. Šentjerneji so se tako svojemu rojaku in prijatelju zahvalili za vse, kar je storil za kraj, na katerega je močno navezan, prav tako na tamkajšnje ljudi. Krka pod Kovačičevim vodstvom pozorno prisluhne željam in potrebam ljudi iz šentjernejske občine, gotovo največja stvar pa je odločitev za gradnjo sodobne tovarne antibiotikov v Šentjernej, v kateri bo proizvodnja stekla v začetku leta 1999. Na fotografiji: šentjernejski župan Franc Hudoklin v prisotnosti predsednika občinskega sveta Alojza Simončiča izroča Milošu Kovačiču plaketo častnega občana. (Foto: A. B.)

Janez Jakša, predsednik sindikata SKEI v Revozu

la, da lahko prenesajo suženjsko delo!" Zgodi se, da komu tudi to ne pomaga, da se mu, kot se reče, zmeša, pa tudi nekaj samomorov delavcev povezujejo s to priganjaško raboto, ki jo znajo začiniti še s prav nič prikritimi grožnjami o odpustitvi in celo zaprtjem tovarne.

Svet delavcev je organ, s katerim mora vodstvo po zakonu sodelovati, ga obveščati o vseh pomembnejših odločitvah, kar za sindikat ne velja. "Sindikata je tako v zamudi, odziva se lahko le na izvršena dejstva in vse, kar mi

(Nadaljevanje na 2. strani)

RAZSTAVA EUGENA KOKOTA

NOVO MESTO - V sredo, 15. oktobra, bodo v mali dvorani Dolenjskega muzeja odprli razstavo del akademskega slikarja Eugena Kokota, profesorja na zagrebški Akademiji likovnih umetnosti.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * Upravljamo s finančnim premoženjem
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija) ☎ 068/342-410

Opozicija zahteva odstop Pavlina

Vladajoča koalicija (SKD, SLS) v trebanjskem občinskem svetu na izredni nočni seji sama sprejela volilna pravila za državni svet - Opozicija zahteva odstop dr. Marjana P. Pavlina

TREBNJE - 10 svetnikov opozicijskih strank (LDS, ZLSD, DeSUS in SDS) trebanjskega občinskega sveta je vložilo Službi za zakonodajo pri republiški vladi in Ministrstvu za lokalno samoupravo pritožbo na sklic izredne seje trebanjskega občinskega sveta 1. oktobra.

Svetniki so prepričani, da so bile kršene njihove pravice, ker o

sklicu niso bili pravočasno obveščeni in jim je bilo tako onemogočeno, da bi seji prisostvovali. Svetniki opozicijskih strank prosijo oba naslova za takojšen odgovor, ali lahko predsednik sveta sklicuje izredne seje v tako kratkem roku ter na različne načine

obvešča svetnike pozicijskih in opozicijskih strank, kajti vabila so bila zataknjena celo za ključko!

Predsednik občinskega sveta dr. med. Marjan Peter Pavlin je sklical izredno sejo ob 21.30, brez predhodnega obvestila na redni

Svetniki opozicijskih strank Igor Teršar, dr. Franc Žnidaršič, Ivan Vovk, Zvonka Falkner, Franc Jevnikar, Jože Vencelj, Janez A. Kovačič, Toni Kotar, Janez Slak in Rafko Krevs zahtevajo sklic izredne seje v roku 7 dni, odstop predsednika občinskega sveta dr. Marjana Petra Pavlina in ugotovitev, da je bila 2. izredna seja občinskega sveta nepravilno sklicana.

27. seji, ki je bila tega dne končana ob 19.50. Pozicijski stranki (SKD in SLS) sta se očitno odločili za izredno sejo, ker na redni popoldanski seji nista uspeli s predlogom koalicijskega župana Alojzija Metelke in občinske statutarne komisije, pridobiti dvotretjinske večine za sprejem pravil, po (Nadaljevanje na 2. strani)

JOŽE ZUPAN MED DESETERICO NAGRAJENCEV

LJUBLJANA - V ponedeljek sta na prireditvi v Narodni galeriji v Ljubljani ob svetovnem dnevu učiteljev minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber in predsednica odbora za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju šolstva prof. dr. Cveta Razdevšek-Pučko podelila 10 nagrad najzaslužnejšim učiteljem. To državno nagrado je za posebej uspešno delo v osnovnem šolstvu prejel tudi profesor slaviške in ravnatelj na osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šenčurju dr. Jože Zupan. Slavnostni govornik je bil predsednik države Milan Kučan, zapel pa je komorni zbor Ave.

Predvolilni Dolenjski list

V nedeljo, 23. novembra, bomo državljani Slovenije volili, kot je znano, predsednika republike; volitve v državni svet, ki se bodo nekoliko razlikovale od tistih pred petimi leti, pa so razpisane za 26. in 27. november. Po zakonu mora tudi Dolenjski list vnaprej razglasiti, kakšnih načel se bo držal v predvolilni kampanji, zato jih znova ponavljamo.

Dolenjski list je nestransko politično-informativni tednik, ki si prizadeva celovito in objektivno novinarsko spremljati vse javno življenje na Dolenjskem in širše vključno z razvejenim pluralnim političnim dogajanjem. Pri poročanju o delovanju in stališčih političnih strank uredništvo vodijo poklicna načela resničljubnega, svobodnega in avtonomnega novinarstva. Predvolilna kampanja je le del političnega življenja, resda najintenzivnejši, zato si bo Dolenjski list tudi v njem prizadeval ravnati tako, le da še bolj dosledno, politično predraneno in uravnoteženo. Predvolilna poročila in druge novinarske prispevke bomo pisali izključno novinarji sami, po svoji profesionalni presoji in upoštevanje interese bralcev, po enakih načelih pa bo uredništvo odmerjalo tudi dolžino predvolilnih besedil, velikost naslovov, grafične poudarke idr. Seveda si uredništvo ne bo pustilo vzeti pravice do komentiranja posameznih dogodkov ali pojavov, skrbelo pa bo tudi, da ne bo prišlo do zlorab v pismih bralcev. Agitacijska pisma sporočila in stališča, ki jih bodo posamezne stranke želele objaviti v predvolilnem času, bo Dolenjski list zaračunal kot plačane oglase po ceniku DL.

MARJAN LEGAN
odgovorni urednik
Dolenjskega lista

Berite danes

stran 3:

• Škocjanski Romi v Narodnem domu?

stran 4:

• Sporno hišo kupili Malinčani?

stran 5:

• "Črna" deponija bo bližje legalni

stran 6:

• Še vedno vroča zgodba o "Čebelici"

stran 7:

• Pripomb gluhih nekateri ne slišijo

stran 10:

• Razpoke v umetnostnem biseru

stran 18:

• Spomini Podgoričanov na Podgoričana

• Lipov list za kmetijo

ALI VESTE, DA POMIVALNI STROJ

- vam prihrani do 2 uri dela na dan
- služi za odlaganje umazane posode
- CANDY najceneje kupite v TIKI v Trebnjem, tel. 068/44-940

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123
Fiesta že od 16.990 DEM

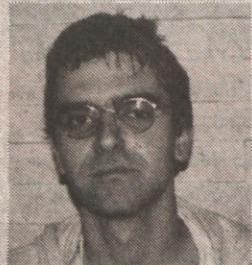
PRIREDITVE OB TEDNU OTROKA - Ob tednu otroka, ki se je začel 6. in bo potekal do 12. oktobra, je Zveza prijateljev mladine Mojca iz Novega mesta pripravila več prireditev. V ponedeljek popoldan je bila na Novem trgu osrednja prireditev s številnimi nastopajočimi in otroško modno revijo (na sliki). V torek je predstavnik učencev vseh osnovnih šol iz novomeške občine sprejel župana Franci Koncilija. V četrtek, 9. oktobra, ob 16.30 bo v Domu kulture lutkovna predstava Svetlane Makarovič Pekarna miš maš lutkovnega gledališča iz Maribora. V petek od 17. do 18. ure bo pravljeno popoldne v knjižnici Mirana Jarca na oddelku za mladino. V soboto, 11. oktobra, pa bo tradicionalni izlet s Tilio po Sloveniji, ki se ga bodo udeležili predstavniki vseh šol novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Pokrovitelja prireditev sta Mestna občina Novo mesto in zavarovalnica Tilia. (Foto: A. B.)

Jutri bo še večinoma sončno, v soboto oblačno, v nedeljo pa deževno vreme.

Legalizirati mamila?

Na slovenskem trgu je možno dobiti vse ilegalne droge. Največ je seveda marihuane, sledijo pa heroin, kokain, ecstas... In čeprav policija drogo vztrajno preganja, je te dovolj. In vedno je bo. Kdor bo do nje hotel priti, tudi če bo to otrok, bo prišel brez večjih težav, zato ni tako pomembno vprašanje, kako mamila izrinuti iz države, pač pa to, kako otroka, mladostnika ali odraslo osebo prepričati, da bo mamilo znal reči ne. Nekateri vidijo možnost za to v legalizaciji, predvsem marihuane. Prepričani so namreč, da bi bila tako za mladostnike v času upornišтва manj zanimiva, ker ne bi bila prepovedana. Legalizacija bi znižala ceno mamila na trgu in s tem zmanjšala kriminal, zmanjšali bi se astronomski zaslužki prekupčevalcev. Znižala bi nevarnost okužbe z virusom HIV in s hepatitisom, lažje bi nadzirali število odvisnikov in še kaj, medtem ko so tisti, ki zavračajo legalizacijo, prepričani, da s tem ne bi onemogočili mafijskih in kriminalnih organizacij, da legalizacija ne bi preprečila naraščanja drugih vrst kriminala, saj je ta v večji meri povezan s preprodajo trdih drog, ter da je reševanje odvisnosti od drog zelo težko rešljiv problem, ki zahteva ustrezne strategije zlasti na preventivnem področju. In kaj o legalizaciji marihuane menijo naši bralci?

TOM GOMIZELJ, študent, tajnik DZMP Krško: "Ta bi imela pozitivne in negativne učinke, vsekakor pa so določene prednosti. Vse pogostejše se zgodi, da dilerji, ki sprva prodajajo le travo, začnejo svojim odjemalcem vsiljevati še drugo drogo. Precej mladih kadi travo, zato bodo lahko ti kmalu pred odločitvijo za trdo drogo, z legalizacijo pa bi ločili ponudbo mehke in trde droge."

CVETKA KLOBUČAR, vzgojiteljica iz Velikega Nerajca: "Menim, da bi bil večji nadzor nad uporabo marihuane, če bi bila legalizirana. Morda tudi ne bi bila tako 'sladka', če ne bi bila prepovedana, kajti prepovedan sad je najslajši. Res pa, da mladi ne bi toliko posegali po mamilih, pa naj bodo legalna ali nelegalna, če bi bili pravilno zaposleni v različnih dejavnostih."

DARINKA PAVLIHA, upokojenka iz Klostra v metliški občini: "Kdor spoštuje sebe, ima veliko voljo do življenja in dovolj dela, lahko vzdrži brez mamila. Naša družba naj da ljudem delo in priložnost za ustvarjalnost. Če bodo imeli službo, dom, bodo imeli tudi dovolj skrbi in jim ne bodo prišla na misel mamila. Saj imamo že dovolj legaliziranih drog: kavo, alkohol, cigarete."

ASIMA TABAKOVIČ, šivilja iz Sevnice: "Mamila so se že tako preveč razpasla, zato sem odločno proti temu, da bi uzakonili in dovolili gojitve indijske konoplje in uživanje in preprodajanje marihuane. Žal so spet najbolj ogroženi z mamili mladi in lahko le srčno upam, da ne bo prizadet tudi moj otrok, ko odraste. Država bi morala kvečjemu ostreje preganjati uživanje vseh mamil."

KATJA CUGELJ, pripravnica na trebanjski občini: "Če bi legalizirali marihuano, kot razmišljajo celo nekateri naši občinski, se ne bi prav nič izboljšalo, ampak bi bile razmere kvečjemu še slabše. Droge so pri nas že tako razširjene, da se bojimo, da nas bo Evropa kmalu bolj poznala po tem kot po dobrih športnikih, kulturnikih in podjetnikih."

DARJA KOS, ekonomsko-komercialni tehnik iz Brežic: "Droge naj bodo prepovedane. To naj velja za vse vrste drog, ker če poskušaš travo, boš šel tudi naprej na močnejše. Greš v družbo in ta te prisili v to. Zato bi bilo dobro imeti čimveč opozoril o škodljivosti drog in organizirati pogovore s tistimi, ki jemljejo. Pri drogah je vsekakor kriv tisti, ki jih prodaja."

VIDA HLEBEC, pomočnica ravnateljica na novomeški srednji kmetijski šoli Grm: "Po eni strani razumem tiste, ki so za legalizacijo marihuane, saj bi s tem trg teh drog lažje nadzorovali, po drugi strani pa menim, da bi prej kot to morali kaj več narediti na področju preventive. Kot družba se namreč še vedno tolažimo, da pri nas ta problem še ni tako hud."

SLAVKO HORVAT, varilec iz Kočevja: "Sem proti legalizaciji marihuane. Ne velja namreč, da je prepovedano mladim še bolj privlačno. Alkohol ni prepovedan, pa ga vseeno uživajo! V šolah imajo že sedaj probleme zaradi alkohola in drog, potem pa bi bilo še huje. Ker mnogi, tudi starši, mislijo, da ni slabo, kar je dovoljeno, bi po drogah posegli tudi tisti, ki do sedaj niso."

MILKA LOVŠIN, vzgojiteljica iz Ribnice: "Legalizacija marihuane bi pomenila zavajanje mladih. Varljivo je namreč misliti, da boš lahko užival samo mehke droge in da ne boš nikoli potreboval več. Z mehkimi se začne, nadaljuje pa s trdimi! Poiskati in odpraviti bi bilo potrebno vzroke za to, da mladi posegajo po mamilih, ne pa da se jim mamila celo še približa."

Ministrstvu so pomembni le normativi

Ob tednu otroka primer iz novomeške šole

Deklaracijo o otrokovih pravicah, ki izhaja iz človekovih pravic, je podpisala že večina držav sveta. Zanimivo je, da so med tistimi redkimi, ki je še niso podpisale, tudi ZDA, ki se imajo milo rečeno za najbolj demokratično družbo na svetu. Za pomoč otrokom je bil leta 1946 ustanovljen tudi Unicef, sklad Združenih narodov, ki se bori za boljši položaj otrok po vsem svetu. Predvsem v nerazvitih državah še vedno umre veliko dojenčkov, s pomočjo Unicefa se je njihova umrljivost od leta 1946 za pol zmanjšala.

Slovenija je glede varstva otrokovih pravic dosegla visoko raven. Naši otroci naj ne bi bili ne lačni ne žejni, še vedno pa se tudi njim godijo krivice. Predvsem so njihove pravice kratene v ločitvenih in kazenskih postopkih. Nezaščiteni so predvsem, ko se znajdejo kot žrtve, zaradi počasnega ukrepanja in večkratnega neprijetnega zasliševanja. Naša kultura namreč otroka podcenjuje v primerjavi z odraslimi in tudi otrokove pravice uresničuje preko "tistega, ki ve" in ne iz otroka samega.

Dogajajo pa se tudi druge krivice. Otroci, katerih starši so zaposleni, naj bi imeli vsaj v nižjih razredih pravico do podaljšane bivanja, dogaja pa se - tako kot letos na novomeški osnovni šoli Center - da ministrstvo za šolstvo kljub večjim potrebam ne dovoli še enega dodatnega oddelka. Že sedaj so imeli na šoli podaljšano bivanje le za prve tri razrede. Po novem le še za prva dva. Kam naj gredo otroci in komu naj bodo prepuščeni do prihoda staršev, jih ne zanima, pomembni so le normativi. Žal se tudi v tem zrcali odnos družbe do otrok.

J. DORNIŽ

NASTOP ADORAMUSA V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Danes, 6. oktobra, bo v frančiškanski cerkvi ob 20. uri nastopil novomeški oktet Adoramus na samostojnem koncertu, s katerim bodo obeležili teden gibanja za življenje.

V LJUBLJANI SODOBNA ELEKTRONIKA

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču so v ponedeljek odprli 44. mednarodno razstavo poklicne elektronike, telekomunikacij, RTV difuzije in opreme, vse pod skupnim imenom Sodobna elektronika. Svoje izdelke razstavlja 325 domačih in tujih podjetij, prireditelj pa spremlja več strokovnih srečanj. Sejem bo odprt še do sobote, vstopnice stanejo 750 tolarjev za odrasle in 500 tolarjev za dijake, študente in upokojence. Železnica ponuja izdaten popust.

Kaj bo s šentjernejskima KS?

Svetniki so za pomoč pri odločitvi povabili strokovnjaka Gregorja Viranta - Brez konkretnih rešitev

ŠENTJERNEJ - V šentjernejski občini imajo še vedno dve krajevni skupnosti, čeprav so se o njihovem obstoju, potem ko so postali občina, že nekajkrat pogovarjali tudi na občinskem svetu. Krajevni skupnosti imata tudi še vedno stari vodstvi, ki jim teče že šestletni mandat. Na grožnjo Orehovčanov pred dopusti letos poleti, ki hočejo svojo krajevno skupnost obdržati, so svetniki predlagali, da pred odločitvijo, kaj bo s krajevnima skupnostima Šentjernej in Orehovica v bodoče, povabijo strokovnjaka s tega področja, ki jim bo pomagal pri odločitvi. Na 28. seji občinskega sveta konec septembra jim je vprašanje glede krajevnih skupnosti razjasnjeval Gregor Virant.

Občina Šentjernej je že na začetku poravnala osemstajniški dolg krajevnih skupnosti Šentjernej, in čeprav bi mnogi krajevni skupnosti najraje razpustili, Orehovčani, ki so pred nastankom šentjernejske občine prav tako računali na samostojno občino, želijo še naprej imati svojo krajevno skupnost. Tudi strokovnjak s tega področja Gregor Virant jim

So Slovenci v Revozu še ljudje?

(Nadaljevanje s 1. strani)

dosežemo, lahko le s silo, z grožnjami, s stavko. Mi smo za dogovarjanje, a vodstvo tovarne v Novem mestu, zlasti direktor J. M. Calloud, to ignorira. Sicer pa so nam tudi naši sindikalni kolegi v francoskem Renaultu jasno povedali, da bomo lahko kaj dosegli le s stavko in naj se ne zanašamo na pogovore," pravi Jakša, ki je tudi član evropskega sindikalnega komiteja grupe Renault. Zato po "majskih dogodkih" tudi niso razpustili stavkovnega odbora, sicer pa vodstvo tako in tako ni izpolnilo vseh stavkovnih zahtev.

Revozov sindikat očita tudi slovenski strani, ki je še vedno 46-odstotni lastnik Revoza, da premalo skrbi za slovenske interese, sploh nič pa za interese in pravice delavcev. V 6-članskem nadzornem svetu Revoza so 4 Francozi in 2 Slovenca, eden je predstavnik države, drugi predstavnik banke. "Gospoda Kramerja, predstavnik države, smo v imenu sindikata zaprosili, naj bi v nadzornem svetu zastopal tudi interese zaposlenih. Obljubil je, da da nas bo informiral o dejavnosti nadzornega sveta, da se bo sindikat lahko prej in pravilneje odločal, a od tega ni bilo nič," je povedal Jakša. Revozovi delavci še vedno (zaman) zahtevajo svoj delež pri

lastništvu firme. Revozovci namreč niso mogli certifikata vložiti v svojo firmo. Siti so tudi obljub in izgovorov ministra Ropa. Člani izvršnega sindikalnega odbora opozarjajo, da bodo, če te stvari ne bo v kratkem uredili, organizirali demonstracije pred vladno palačo in francoskim veleposlaništvom.

Če se bodo Revozovi delavci odločili za ustanovitev sveta delavcev, bodo volitve v ta pomembni delavski organ konec novembra. "Svet delavcev je v naši tovarni še kako potreben," pravi Jakša. "Pripravljajo se velike spremembe, z novim letom naj bi se Revoz razdelil na dva dela: na industrijskega v Novem mestu in komercialnega v Ljubljani. Ob tem naj bi v Novem mestu nekaj sto delavcev izgubilo delo. Če bo do takrat že ustanovljen svet delavcev, to pač ne bo tako lahko."

Kako si Francozi zamišljajo rešitev takega "problema", pove tudi odgovor šefa kontrole Haima na vprašanje, kaj bo z delavci, ko bodo ukinili to službo. "Če nimate kam z njimi, jih zmečite v Krko!" Gre za kakšnih 100 ljudi. Če so Slovenci za tega gospoda sploh ljudje.

Res pa je, da si po uspelem majskem štrajku Francozi in njihovi domači pomagači ne upajo

več tako odkrito in nesramno maltretirati delavcev, ki prej med delom skoraj niso smeli na stranišče, delavke, ki so imele bolniško zaradi bolnega otroka, pa so bile deležne pravih zasliševanj in "prepričevanj", naj bolnega otroka čuva sosed, stara mama ali kdo drug. Nekaj vodij delovnih enot je res klonilo in se pod pritiskom izpisalo iz sindikata, a kaj, ko se je od maja sindikatu pridružilo več kot 300 novih članov. "18 sindikalnih zaupnikov nas je v Revozu. Smo močna in čvrsta sindikalna ekipa, ki se ne damo ne ustraševati ne omajati!" je končal Jakša.

ANDREJ BARTELO

VLOMILI V ŠOLO

DOBOVA - V noči na 29. september je osnovno šolo Dobova obiskal neznanec. V prostore je prišel skozi okno, odnesel pa je osebni računalnik znamke Hewlett packard pentium, serijska številka 2388/96, tiskalnik in tipkovnico. Neznanec je tiskalnik skril na njivi, kjer so ga našli, šola pa je oškodovana za 150 tisočakov.

Opozicija zahteva odstop Pavlina

(Nadaljevanje s 1. strani)

katerih bo občinski svet volil volilce - elektorje, ki naj bi družno z novomeškimi, šentjernejskimi in škocjanskimi izvolili državnega svetnika iz Dolenjske.

Opozicijski trebanjski svetniki so ocenili, da jim na redni seji ponujen predlog, po katerem bi kandidate za 4 elektorje in enega za člana državnega sveta predlagala posamezna svetniška skupina v občinskem svetu, ne ponuja niti najmanjših možnosti, ker ima koalicijska v 25-članskem občinskem svetu 15 glasov. "Že velikokrat smo se že lahko prepričali, kako potem ni več demokratičnosti, ampak dogovorna politika med dvema strankama," je protestiral svetnik Jože Vencelj (SDS), ko so ga nekateri opozicijski kolegi "tolažili", da bo glasovanje tajno. Predsednik sveta dr. Pavlin je odrezavo dodal: "Ja, demokracija je - preglasovanje!" Župan Alojzij Metelko je nemočno komentiral, da bodo svetnika tako in tako izvolili Novomeščani, ki imajo 11 elektorjev. Svetnik Igor Teršar je poudaril, da so nekatere občine na podoben način uredile to zadevo, kot predlagajo v amandmaju, ki ga je v imenu opozicije predstavil Ivan Vovk (ZLSD). Po tem naj bi vladajoči stranki SKD in SLS imeli po enega elektorja, vse opozicijske stranke v svetu pa dva. Glasovali pa naj bi za celotno listo in ne za posameznega kandidata. Predsednik Pavlin je

dejal, da amandma omejuje voljo svetnikov, če je zaprta lista pa ne moreš dati 4 glasov. Tudi tajnica občine Mojca Pekolj je menila, da se s celotno listo ne da glasovati.

Od 20 na 27. seji prisotnih svetnikov je bilo za amandmaja 7 opozicijskih svetnikov, 13 koalicijskih pa proti, za ponujena pravila pa je bil rezultat ravno obraten, in pravila so "padla", ker je vladajoči koalicijski umanjkal en glas. Tega so si, če bi se na izredni seji vendarle pojavil še kakšen izmed treh odsotnih svetnikov opozicije (dva službeno v tujini, eden v bolnišnici), zagotovili s prihodom bolehnega Vinka Tomažina (SLS). Bojazen, da bi jim opozicija spet zagodla, je bila

odveč. Nikogar izmed svetnikov opozicije, ki so jih kurirji z vabili za izredno sejo strašili v poznih urah, da so se njihovi otroci spravevali, ali so Židi, ni bilo blizu. V sejni sobi so "vladajoči" svetniki sami v nekaj minutah "požegnali" pravila, kakršna so si zamislili v občini bližnji gostilni, kjer jih je sekretar sveta Pavle Rot zlahka formalno obvestil. Pri opoziciji domnevajo, da ima SKD ambicije, da bi predsednik sveta dr. Pavlin (SKD), Dolenjecem bolj znan kot šef novomeške porodnišnice, postal državni svetnik, saj naj bi lahko računal vsaj na glasove novomeških krščansko-demokratskih svetnikov oz. elektorjev.

PAVEL PERC

Ljubljansko pismo

Na cesti je največ štiridesetletnikov

Kaj prinaša novi zakon

LJUBLJANA - Med brezposelnimi v Sloveniji je že več kot 41 odstotkov starih nad štirideset let, ki težko najdejo novo delo, zlasti tisti z nižjo izobrazbo. Še težje je tistim, ki izgubijo zaposlitev le nekaj let pred upokojitvijo in se znajdejo v registru brezposelnih z malo upanja, da bodo sploh še kdaj delali v redni službi. Edina izbira zanje je torej: čimprej v pokoj. Ali lahko gre?

Po sedanjem zakonu pridobi pravico do starostne pokojnine moški pri 58 letih za polno delovno dobo 40 let in ženska pri 53 letih za 35 let delovne dobe. Če ima delovne dobe nad dvajset let, je zahtevana starost za upokojitev moškega 63 in ženske 58 let. Če pa ima bodoči upokojenec le 15 let zavarovalne dobe, je zahtevana starost za moške 65, za ženske pa 60 let.

Sedanji sistem varovanja pravic brezposelnih je za tiste iskalce, ki jim do upokojitve manjka manj kot pet let, še kar ugoden. Če je brezposelni prijavljen na zavodu in že dve leti dobiva denarno nadomestilo, do upokojitve pa mu manjkajo še tri leta, se mu lahko za ta čas prejemanje denarnega nadomestila podaljša. Lahko pa mu zavod za zaposlovanje sofinancira dokup manjkajočih let, če izpolnjuje pogoje za starostno pokojnino. Zavod za zaposlovanje ter zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) imata že utečene po-

stopke za tovrstno sodelovanje.

Za skrajšanje čakanja na upokojitev so še druge možnosti. Če delavec postane tehnološki presežek oziroma izgubi službo zaradi stečaja, mu lahko njegovo podjetje pod določenimi pogoji (dokupi do pet let manjkajoče zavarovalne dobe oziroma mu omogoči predčasno upokojitev iz drugih razlogov. Do pet let zavarovalne dobe lahko dokupi tudi zavarovanec, ki si je pridobil pravico do starostne pokojnine ali jo že uživa, nima pa polne pokojninske dobe in si z dokupom zviša osnovo za pokojnino.

Starejši zavarovanci, ki jim do upokojitve manjka le nekaj let, ali mladi, ki si želijo popraviti osnovo za plačo, lahko od leta 1992 kupijo študijska leta in čas služenja vojaškega roka. Kdor je končal višjo šolo, lahko kupi dve leti in pol, za visokošolski študij pa pet let oziroma šest za medicinsko in veterinarsko fakulteto. En mesec dokupljene dobe stane 19.895,43 tolarja, dokup enega leta pa 238.745,16 tolarja.

Tudi z novim zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti se za starejše iskalce ne bo kaj dosti spremenilo, zlasti ne za tiste, ki že uživajo pravice po veljavni zakonodaji. Tistim, ki jim do upokojitve manjka manj kot pet let, bo zavod plačeval prispevke kot doslej. Sicer pa bodo po novem zakonu brezposelni nad 50 let prejeli denarno nadomestilo 18 mesecev, starejši od 55 let pa 24 mesecev. Če jim bodo po izteku pravice do nadomestila še vedno manjkala tri leta do upokojitve, jim bo zavod za zaposlovanje plačeval prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prav tako pa jim bodo do upokojitve podaljšali čas prejemanja denarne pomoči.

VINKO BLATNIK

BREG - Na slikovitem novomeškem Bregu se zadnja leta pojavljajo razpoke na hišah. To je še posebej očitno na hiši Restavracije Breg, sosednji Grandovi hiši, hišici nasproti starodavne breške gostilne, ki je sedaj v lasti restavracije, na Bajdetovi hiši v ulici Mej vrti, nato na Ropasovi hiši, kjer je sedaj etnološka zbirka Dolenjskega muzeja, in še na nekaterih hišah v Kosovi ulici. Lastniki z grozo opazujejo, kako temelji in zidovi njihovi hiš pokajo in lezejo narazen. Nihče jim ne zna povedati, zakaj je do tega prišlo in niti tega ne, kako to preprečiti. Vsekar bi bilo treba ugotoviti vzrok in nekaj ukreniti. Ko se bo začel Breg podirati, bo prepozno.

SRAGA - Na novomeškem radiu Sraka imajo novega povezovalca programa, ki se mu, neukemu in še nevajenemu tega dela in medija, rado kaj "zavozla". Tako je zadnjo soboto trosil nekaj o domačih opravilih in mednje prišel tudi "nabiranje grozdja". Mladenič bi lahko vedel, da je na Dolenjskem in v Beli krajini eden večjih in lepših delovnih praznikov - trgatve. Če bi grozdje nabirali, bi kostanj trkali. Res pa je, da se k mlademu vinu lepo poda pečen kostanj. Vino se pije, kostanj je, oboje pa uživa.

POHABLJENA DREVESA - V zadnjih letih se je pri urejanju Novega mesta uveljavil nenačuden, čuden in povsem samosvoji način obrezovanja mestnih dreves, ki pa je bolj podoben pohabljanju kot razumnemu obrezovanju. Po zgledu s Kristanove in Nad mlini so prejšnji teden do štrlejev oklestili tudi drevesa na Glavnem trgu. (Foto: A. B.)

Ena gospa je rekla, da bi za lepšo podobo mesta morali oklestiti bolne ambicije nesposobnih občinarjev ne pa nič kriva drevesa.

Suhokranjski drobiž

ČESTITKA ZA ROJSTNI DAN - Gostja pesniškega večera v Žužemberku Mila Kacič je bila po končanem programu še posebej počaščena. Na pobudo Janeza Glihe so rogisti LD Plešivca, ki so pravi ambasadorji turizma v Suhi krajini, zaigrali v poznih večernih urah nekaj skladb, ki bodo gostjo spominjale na njen rojstni dan in nastop v gradu.

KAJ S SPOMENIKOM? - Spomenik padlim borcem v NOB sredi trga, v katerem je tudi kostnica, moti nekatere, ker že ogroža varnost mimoidočih. Počasi se namreč nagiba, zato bo potreben temeljit poseg. S tem vprašanjem se je srečala tudi mešana komisija, ki se je sestala prejšnji teden.

ODLIČNA ZOBOZDRAVNIKA - Dr. Erika Vidregar je ena redkih dvorjank s tem akademskim naslovom. Štiri leta je hodila v osnovno šolo na Dvoru, njena družina pa je stanovala v prejšnjem stoletju daleč naokoli znani furmanskim gostilni, ki se je imenovala Pri Škrabcu. Pečaverjeva družina - njen oče je bil tudi župan, vodil pa je tudi gostilno - se je v šestdesetih letih preselila v Ljubljano. Tam je dr. Erika tudi doštudirala in si ustvarila družino. Na Dvor jo vežejo lepi spomini pa tudi prijateljice, katere večkrat obišče (na sliki).

Škocjanski Romi v Narodnem domu?

Zapletov v zvezi z delitvijo premoženja nekdanje novomeške občine noče biti konec - Šentjerneji in Škocjanci hočejo denar, Novomeščani ga nočejo dati - Nova komisija

NOVO MESTO - Delitev premoženja nekdanje novomeške občine med tri nove, mestno občino Novo mesto, Šentjernejo in Škocjan, se vleče kot zgodba o jari kači in steklem polžu. Vsekakor to premoženje delijo že dve leti in pol. Na zadnji seji novomeškega občinskega sveta je razprava na to temo trajala skoraj dve uri in "manjša" župana, se pravi škocjanski in šentjernejski, nista skoparila z očitki na račun "večjega", novomeškega, slednji pa se je umikal v zamero in vzvišenost. Da ne bi mogli reči, da so se dogovorili le to, da se niso nič dogovorili, je novomeški del nekako s stisnjenimi zobmi le pristal na novo komisijo, ki bo vso stvar ponovno pregledala, predebatirala, ocenila in presodila.

Vsekar imajo zaradi takega stanja, se pravi zaradi nerazdeljenega premoženja, škodo in težave vse tri občine. Ko hoče ena kaj narediti na zemljišču ali ga prodati, potrebuje soglasje ostalih dveh, in če že ni, bo pa prej ko slej tu prišlo do oviranja, pa čeprav samo iz golega nagajanja. Takih banalnosti, ki se lahko hitro spreveržijo v hude težave, je v zvezi z delitvijo še cel kup. Pa ne samo pred delitvijo, ampak imajo pripravljene že tudi za čas po njej, če se na primer ne bo steklo po željah enih, drugih ali tretjih. Tako je na primer škocjanski Povšič dejal, da namesto svojega deleža v denarju vzamejo tudi propadajoči novomeški Narodni dom, a bodo vanj naselili škocjanske Rome. Oba, škocjanski in šentjernejski, pa sta se pritoževala, da v Novem mestu glede delitve in vprašanj v zvezi s tem nimata sogovornika, češ da se z novomeškim ne da nič trezno dogovoriti. "Najprej naredite red v svoji hiši!" je Povšič pozval novomeške svetnike.

Skratka, ko škocjanski svet ni sprejel predlagane delitve, je vsa stvar padla v vodo in potem so se prebudili tudi v Šentjerneju, kjer so sprva pristali na prvotno predlagano delitev. Tako so Škocjanci izražali, da jim glede na število prebivalcev v nekdanji skupni občini pripada poleg nepremičnin v njihovi sedanjih občini še 230 milijonov tolarjev, ki jim naj bi jih izplača novomeška občina; so pa pripravljene vzeti "samo" 150 mili-

jonov, in še to jim naj bi Novomeščani začeli izplačevati šele po preteku treh let. Šentjerneji pa bi se zadovoljili s 180 milijoni, prav tako po treh letih. Do teh vsot so prišli na podlagi knjižnih vrednosti skupnega premoženja. "Te knjižne vrednosti pa niso realne!" trdijo v Novem mestu. Pa tudi če bi bile, nadaljujejo, zaradi več razlogov ni sprejemljivo, da bi za premoženje v naravi plačali z de-

narjem, med drugim tudi zato, ker bo sedanja razdelitev premoženja model za bodoče nove občine, ki bodo nastale na območju sedanje mestne.

Kakorkoli že, Novomeščani bi šentjernejski občini poleg tistega, kar naj bi ji šlo v naravi, odrinili še 44 milijonov tolarjev, škocjanski pa 21 milijonov, kar bi jima izplačali v prihodnjem letu. Novomeški župan pa naj bi menda škocjanskemu ponudil celo 80 milijonov tolarjev. Pa tudi to je komaj dobra polovica škocjanskih 150 milijonov, kar naj bi bilo njihovo "pogajalsko izhodišče".

Skratka - dva bregova, med katerima teče motna in zmedena reka nerazumevanja in nezaupanja.

A. BARTEJ

Lepši časi za propadajoči dom

Novomeški Narodni dom občinska last, Cestno podjetje bo zanj dobilo dve parceli v Bršljinu

NOVO MESTO - Po zadnji seji novomeškega občinskega sveta prejšnji četrtek se Narodnemu domu, kulturnemu spomeniku sredi mesta, ki je bil zadnja leta prava kulturna sramota mesta, obetajo boljši časi. To točko so na pobudo Društva Novo mesto dodatno sprejeli na dnevnem red seje, bolj rečeno na nočni red, saj so jo obravnavali kot zadnjo ob pol desetih zvečer.

Svetniki so soglasno sprejeli predlagane sklepe, med njimi je seveda najpomembnejši tisti, ki govori, da bo novomeško Cestno podjetje, dosedanj lastnik Narodnega doma, prenesel lastništvo na novomeško občino, za to pa mu bo občina dala dve parceli na Livadi v Bršljinu. Cestno podjetje je v tem primeru pokazalo dovolj razumevanja za rešitev tega perečega problema, kajti parceli, ki ju je dobilo v zameno za Narodni dom, sta vredni 14 do 15 milijonov tolarjev, se pravi veliko manj, kot je realna cena velike stavbe sredi mesta.

Res pa je tudi, da je ta Narodni dom potreben temeljite obnove, v prvi vrsti pa je treba sanirati ostrešje, dimnike in tisti del fasade, s katere odpada omet. To bo občina kot novi lastnik postorila še pred zimo, dela pa bodo veljala okoli 1,4 milijona tolarjev. V

naslednjih letih bo občina zagotovila denar za obnovo stavbe, pri tem pa seveda lahko računa na soudeležbo države, saj je novomeški Narodni dom kulturni spomenik, za obnovo le-teh pa država prispeva polovico potrebne denarja. Seveda bo obnovljenemu Narodnemu domu treba dati tudi primerno vsebino, ta projekt naj bi pripravila Društvo Novo mesto in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Vsekar mora prvi narodni dom na Slovenskem tudi obnovljen služiti namenom, za katere so ga v letih 1873 do 1885 zgradili, to pa so predvsem javni, društveni in splošnokulturni.

A. B.

Naša najuspešnejša kmetijska šola

Na srednji kmetijski šoli Grm letos vpisanih 467 dijakov - Pred osmimi leti le 135 - Vedno novi programi, prilagojeni novim zahtevam - Ena redkih šol s posestjo

SEVNO POD TRŠKO GORO - Srednja kmetijska šola Grm je lani praznovala 110-letnico, pred 111-imi leti so jo na Dolenjsko preselili s Slapa pri Vipavi s pohištvo, učitelji in ravnateljem vred, to pa je bila tudi prva slovenska kmetijska šola pri nas. V Sevno pod Trško goro se je ta šola preselila pred 14-imi leti. Danes je polno zasedena, najrazličnejše programe obiskuje 467 dijakov, še pred osmimi leti pa jih je bilo le 135.

"V preteklih letih kmetijski poklic ni bil zanimiv, zato je bilo tudi dijakov manj, zadnje čase pa se odnos do kmetijstva spreminja in to se kaže tudi v večjem številu vpisanih učencev," je povedal ravnatelj srednje kmetijske šole Grm Tone Hrovat. Že nekaj časa v kmetijstvu ni več glavna le pridelava hrane, ampak postaja vse pomembnejša tudi predelava, trženje, kmečki turizem in rekreacija. Tem spremembam se prilagaja tudi kmetijska šola z vedno novimi izobraževalnimi programi. Letos poteka tudi šolanje za kmetijskega in vrtnarskega tehnikarja, triletni program za kmetovalca, triletni program za kmetijskega delavca. Vsega skupaj imajo 21 oddelkov, samo prvih letnikov pa je 8 oddelkov.

Grmska šola je ena od devetih kmetijskih šol v Sloveniji, po pro-

gramih pa ena najbogatejših in prav po novomeški kmetijski šoli se zgledujejo mnoge druge šole po Sloveniji. "Na naši šoli razmišljamo o programih, ki bi mlade izobrazili tudi za rekreativno ponudbo na kmetijah, zlasti na manjših," je povedal Hrovat. Že sedaj pa ima šola programe za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. "Na šoli bi radi imeli tudi biotehniško gimnazijo, za katero

sest, kjer se njihovi dijaki tudi na praktičnih primerih učijo umnega kmetovanja. Šola ima 170 ha zemlje, od tega je 70 ha njiv, na katerih pridelujejo vse, od pšenice in koruze do zelenjave. Imajo sadovnjak, čebelnjak pa tudi okrog 50 krav, 120 glav mlade živine in 25 konj. "Največji dobiček od tega pa je pridobivanje znanja mladih ljudi, ki ga potem prenesejo na kmetiji ali kam drugam," poudari Hrovat. Zanimivo je, da je med dijaki skoraj polovica mestnih otrok, ki nimajo kmetije, vendar

• Pri dveletnih in triletnih programih učijo dijake tudi pletarstva in pokrivanja strehe s škopo. S tem poskrbijo tudi za ohranjanje tradicije in izginjajočih starih kmečkih opravil.

so prav tako prizadevni in uspešni kot kmečki. Iz štiriletnih programov skoraj dve tretjini dijakov nadaljuje študij na višjih ali visokih šolah, predvsem na agronomiji, veterini in gozdarstvu.

J. DORNIŽ

LIČKANJE V KOČEVSKIH POLJANAH

KOČEVSKÉ POLJANE - Turistično društvo Dolenjske Toplice in krajani Kočevskih Poljan priredi v soboto, 11. oktobra, ob sedmih zvečer tradicionalno ličkanje na domačiji Urbančič v tej vasi. Gre za oživljanje ljudskega običaja, ki ni zgolj delo in opravilo, ampak tudi družabno opravilo, h kateremu sodi tudi pokašanje mladega vina in še marsikaj drugega iz zakladnice ljudskega veselja.

Tone Hrovat

SUŠILNICA KORUZE

ŠENTJERNEJ - V Draškovcu je zrasla lepa sodobna sušilnica koruze, ki je za tamkajšnje prebivalce velika pridobitev. Koruzo pripelješ z njive, jo daš v sušilnico in v nekaj urah je posušena. Kaj vse človek naredi, da si olajša delo! Kdor se za tak postopek sušenja odloči enkrat, ga zagotovo še ponovi. Edino čemu mu ob hladnih zimskih večerih ni dolgčas brez ruženja koruze.

E. L.

NARODNI DOM - S tem ko je Narodni dom postal občinska last, bo ustavljeno njegovo propadanje. (Foto: A. B.)

NOVE KOLEKCIJE sezona jesen/zima 97/98

MURA

DESIGN
LE ONA
J. G. CARNIOLUS

pestra in najugodnejša ponudba v

Modni hiši JULIJA

Glavni trg 5, Novo mesto

TRGOVINA NOVOTEKS, d.o.o., NOVO MESTO

V treh mesecih bencinski servis

V Metliki položili temeljni kamen za Petrolov bencinski servis, ki pomeni hkrati tudi začetek gradnje nove obrtno-podjetniške cone - Posebna pozornost namenjena ekologiji

METLIKA - Zadnji septembrski dan sta predsednik uprave Slovenske nafne družbe Petrol Franc Premk in župan občine Metlika Branko Matkovič ob metliški Cesti 15. brigade slavnostno položila temeljni kamen za bencinski servis, ki naj bi ga odprli v slabih treh mesecih, torej še pred novim letom.

Novi metliški bencinski servis, ki bo stal nasproti sedanega, je že 277. Petrolov servis in zadnji, ki ga nameravajo postaviti v letošnjem letu. Metlika nujno potrebuje takšen servis, saj sedanji, ki je bil odprt pred štirinajstimi leti, že nekaj časa ne zadovoljuje več potreb kupcev. Metliški mednarodni mejni prehod vsak dan prečka več kot 3.000 vozil!

Kot zatrjujejo v Petrolu, bo novi bencinski servis z desetimi iztakalnimi mesti, s trgovino in

avtopralnico najsodobnejši v Beli krajini. Veljal bo 2,5 do 3 milijone DEM, od tega bodo za gradbena dela odšteli 150 milijonov tolarjev. V njem naj bi na leto prodali 3,5 milijona litrov bencina, seveda pa je to precej odvisno od slovenske in hrvaške cenovne politike. Na dan naj bi oprali po 32 avtomobilov, v 120 kvadratnih metrov veliki trgovini pa bo na prodaj okrog 2.000 različnih izdelkov. Na voljo bo tudi gospodinjski plin in jeklenkah ter že uveljavljeni aparat za menjavo olja v okviru Petrolove ekološke točke.

Kot je ob položitvi temeljnega kamna dejal Franc Premk, v Petrolu menijo, da njihove družbe ne povezuje v metliško občino le bencinski servis, ampak se poskušajo povezati tudi z metliškim gospodarstvom. Župan Matkovič pa je pristavil, da že več kot pet let potekajo dogovori o gradnji obrtno-podjetniške cone, tokrat pa niso položili le temeljnega kamna za bencinski servis, temveč simbolično tudi za omenjeno cono, ki bo na obeh straneh metliške obvoznice. Črnomaljsko gradbeno podjetje Begrad, ki so mu zaupali gradnjo servisa, pa je tudi lastnik zemlje v tej coni in je zagotovilo, da bodo tam začeli z gradnjo prihodnje leto.

M. B.-J.

TEMELJSNI KAMEN - Predsednik uprave slovenske nafne družbe Petrol, Franc Premk, in župan metliške občine Branko Matkovič sta pretekli teden slavnostno položila temeljni kamen za nov bencinski servis v Metliki. Končan naj bi bil konec tega leta, z njegovo otvoritvijo pa bo Petrol v Metliki zaposlil še tri nove delavce. (Foto: M. B.-J.)

S peticijo nad prometni nered

Na osnovni šoli Mirana Jarca je moč do 14. oktobra podpisati peticijo, v kateri so štiri zahteve za ureditev prometnega režima v Župančičevi ulici - Že dve prometni nesreči

ČRNOMELJ - Iz črnomaljske osnovne šole Mirana Jarca so že velikokrat prišle pobude, prošnje, pozivi, naj končno uredijo prometni režim v ulici, kjer se vsak dan v dopoldanski in popoldanski izmeni zvrsti nekaj sto učencev, poleg tega pa je ob ulici še internat, knjižnica, delavnice pod posebnimi pogoji in nedaleč stran še šola s prilagojenim programom.

Dvakrat je prišlo celo že do prometne nesreče. Res, da je ulica pred časom postala enosmerna in da je dovoljeno parkiranje le ob levem robu v smeri vožnje (čeprav mnogi tega ne upoštevajo), toda vse to ni dovolj za popolno varnost. Kljub vsem opozorilom tistih, ki neurejene prometne razmere v tej ulici dobro poznajo, se ni nič spremenilo. Medtem ko so pri osnovni šoli Loka in pri glas-

beni šoli pred začetkom novega šolskega leta položili vsaj ležeče policaje, se je za učence v Župan-

Boris Cimerman

• **Peticijo je moč podpisati do 14. oktobra vsak delovni dan med 6. in 14. uro v tajništvo šole ter med 14. in 16. uro v šolski knjižnici. K podpisu pa niso vabljeni le starši učencev, ampak tudi tisti občani, ki trenutno nimajo svojih otrok na osnovni šoli Mirana Jarca. Šola bo potem peticijo predala ustreznim organom na črnomaljski občini v pričakovanju, da bodo zahteve čimprej uresničene.**

krožka in jedi, ki so jih obiskovalci seveda lahko tudi poskusili. (Foto: M. B.-J.)

PREHRANA V VELIKEM NERAJCU - V Velikem Nerajcu je zadnji dve leti pod mentorstvom Ksenije Khalil deloval študijski krožek, ki je proučeval prehrano v vasi. Člani ce krožka Marica Kambič, Marica Lasič, Kristina Metelj, Katica in Ivanka Štajdohar in Vera Vardjan so zbirale in zapisovale podatke o prehrani nekdanj in danes, o običajih, kulturi prehranjevanja. Vse to bo skupaj z recepti prihodnje leto izšlo v posebni publikaciji, ki bo v pomoč pri ponudbi jedi in pijače turistom, ki vedno pogosteje zahajajo v Veliki Nerajec in bližnji krajinski park Lahinja. Pretekli teden je bila tri dni predstavitev dela

KONCERT OB DNEVU ŠOLE - Mladi črnomaljski glasbeniki so ob otvoritvi prostorov Glasbene šole pripravili koncert, na katerem so pokazali, kaj znajo. In zares so imeli kaj pokazati! Poleg številnih solistov se je predstavil tudi tamburaški orkester Glasbene šole Črnomelj, ki ga vodi Silvester Mihelčič najmlajši (na fotografiji), ki je s svojimi nastopi že navdušil po mnogih krajih v domovini in tujini. (Foto: M. B.-J.)

Namesto traku muziciranje

33. rojstni dan črnomaljske Glasbene šole proslavili z otvoritvijo prenovljenih prostorov

ČRNOMELJ - 1. oktobra pred 33 leti je bila v Črnomlju ustanovljena Glasbena šola, njen ravnatelj pa je postal Silvester Mihelčič srednji, ki šolo vodi še danes. Čeprav obletnica šole letos ni okrogla, pa so jo mladi glasbeniki kljub temu praznovali skupaj s starši in učitelji. Imeli so namreč velik razlog za praznovanje.

Prav za 33. rojstni dan se jim je uresničila dolgoletna velika želja: enonadstropna hiša v starem črnomaljskem mestnem jedru, sicer rojstna hiša pesnika Mirana Jarca, je namreč postala povsem namenjena glasbenemu šolstvu. Tako ima sedaj šola na voljo v treh etažah 500 kv. metrov prostora. Potem ko se je pred približno dvajsetimi leti iz nekdanje gimnazije preselila v Jarčevo hišo, se je glasbena šola dolgo stiskala le v pritličju, pozneje pa se je razširila še v 1. nadstropje.

B. M.-J.

Januarja letos so pričeli z obnovo stavbe. S pomočjo staršev učencev, ki obiskujejo matično šolo, ter črnomaljske občine so stavbo najprej rešili vlage, obnovili fasado, posodobili elektriko, centralno ogrevanje, prepletkali učilnice ter, kar je najpomembnejše, prenovili podstrešje. S tem so pridobili dvorano za orkestrsko dejavnost in komorne koncerte, učilnico za kitaro in godala ter arhivsko sobo. Prav ob rojstnem dnevu šole so odprli prenovljeno podstrešje, vendar delovno in brez prerezanega traku. Pač pa so učenci pripravili koncert. V glasbeni šoli je letos vpisanih 274 učencev, ki se učijo muzicirati na klavir, harmoniko, pihala, trobila, godala in tamburice. V metliški podružnici je 60, v semiški pa 39 učencev.

PESTRO OB TEDNU OTROKA

METLIKA - V okviru tedna otroka, ki pa bo v metliški občini trajal kar ves oktober, je Zveza prijateljev mladine pripravila vrsto prireditev. Tako bo danes, 9. oktobra, ob 13. uri v Ljudski knjižnici knjižna uganaka za predšolske otroke in šolarje do 4. razreda. V petek, 10. oktobra, bo ob 8.30 v otroškem vrtcu lutkovna igrice "Tobjia" za otroke, ki obiskujejo vrtec, ob 15.30 pa za tiste, ki ga ne obiskujejo. Ob 13. uri bo v Ljudski knjižnici knjižna uganaka in žrebanje za učence od 5. do 8. razreda, v Semiču pa bo ta dan ektempore mladih likovnikov iz vse Bele krajine. V nedeljo, 12. oktobra, bo kostanjev družinski piknik z zborom ob 15. uri na parkirišču na Pungartu. V sredo, 15. oktobra, pa bo ob 18. uri v Ljudski knjižnici Pravljica o malem "a" in podelitev priznanj "Knjigobubam". Prav te dni poteka tudi teden prometne varnosti, medtem ko od 6. do 11. oktobra trgovine Mercator, Krokar, Partner, Konfekcija Vesna, Pisanka in Shop nudijo za otroške igrače in oblačila z 10- do 30-odstotnim popustom.

• **Le mati ve, kaj pomeni ljubiti in biti srečen.** (Chamisso)

M. B.-J.

Sporno hišo kupili Malinčani?

Na seji semiškega občinskega sveta zopet o preselitvi Romov v Miklavčičevo hišo v Malinah, krajevnem redarju, podeljevanju priznanj ter vlogah in pritožbah

SEMIČ - Tukajšnji občinski svet se je minuli četrtek sestal na eni najkrajših sej doslej. Najdlje so se svetniki zamudili pri zapisniku izredne seje sveta, ki je bila sredi septembra in na kateri so obravnavali namero občine Grosuplje, da v Maline preseli Rome.

Svetniki so v glavnem ponovili svoje mnenje o sporni preselitvi Romov in že na izredni seji ter znova poudarili, da ne dovolijo preselitve Romov v Maline. Novo je bilo morda le to, da je predsednik sveta Anton Malenšek povedal, da so bivši lastniki sporne Miklavčičeve hiše pripravili razdreti kupoprodajno pogodbo, vlašani pa hišo odkupiti.

Na seji je bilo slišati tudi predlog, da bi zaposlili nekoga, ki bi nadziral izvajanje odlokov, torej nekakšnega krajevnega redarja ali

nadzornika. Dela bi imel kar precej. Med drugim bi ugotavljal tudi, kako se uresničuje odlok o plakatanju.

Kar zadeva priznanja ob občinskem prazniku, so menili, da bi jih podelili prihodnje leto, ker letos - občinski praznik bo 28. oktobra - primanjkuje časa. Pretekli teden je namreč občinski svet šele potrdil petčlansko komisijo za podeljevanje priznanj občine Semič. Strinjali pa so se, da lahko priznanje podelijo tudi ob kakšni drugi priložnosti.

Komisija za vloge in pritožbe občanov, ki je obravnavala dve zadevi, pa je svetnikom poročala, da so njeni člani menili, da ne morejo vplivati na pritožbe oz. o njih odločati, ker gre v glavnem za pristojnosti določenih ustanov. Svetniki pa so se strinjali, da se vloge za oprostitev plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča rešujejo po odloku. Kar pa zadeva pritožbo zaradi izgube službe pomočnice vzgojiteljice v otroškem vrtcu Semič, so bili mnenja, da formalnopravno ni bilo nič narobe, slišati pa je bilo tudi mnenje, da takšne zadeve niso predmet razprav občinskega sveta.

M. BEZEK-JAKŠE

Sprehod po Metliki

METLIŠKEGA BIZNISARJA JULIJUSA BRINCA, ki je pred časom drvel s svojim mercedesom okoli 230 kilometrov na uro, je te dni zasenčil someščan s še odličnejšim dosežkom te vrste. Po vožnji s traktorjem je v policijsko "frulico" napihal blizu pet promilov, kar bi marsikoga že spravilo v grob. Matjaž Rus, ki razlaga naokoli, kako mu je v dolino ušel avto, ker je pozabil zategniti ročno zavoro, je v primerjavi z gornjima primeroma neomembe vreden primer.

PO PRAZNOVANJU OBLETNICE MATURE se M. B. razburja: "Ne boste verjeli, toda sošolec Tine me ni spoznal. Ne bi se čudila, če v šoli ne bi sedela v isti klopi in če ne bi bila skoraj sosed." "Najbrž si bila že v srednji šoli prava lepota, da mu nisi zapela za oko," jo postavi na trdnata tla mož Janko.

METLIŠKI ŽUPAN BRANKO MATKOVIČ se je v trgovati tako naprezal, da sta njegova žena Vida in sekretarka območne organizacije Rdečega križa Metlika, ki sta tudi obirali grozdje istočasno v njegovem vinogradu, ležali zaradi trdega dela domala nepokretni dva dneva in dve noči. Župan pa je odšel takoj po trgovati na rekreativni trening.

Črnomaljski drobir

BORISI - V črnomaljski osnovni šoli Mirana Jarca imajo pravi "petumvirat" Borisov. Tako je ime ravnatelju Mužarju, Borisa sta predsednik sveta staršev Cimerman in predsednik sveta šole Starašinič. Prav tako je ime Boris predsedniku gradbenega odbora za gradnjo nove telovadnice Fabjanu in arhitektu, ki je narisal načrte za telovadnico Lorkoviču. Kako zaradi enakih imen drži skupaj, najbolje presodijo sami, res pa je, da imajo poleg povezave z osnovno šolo Mirana Jarca skupnega še nekaj: god.

RIBICA - Mentorica krožka, ki je proučeval prehrano v Velikem Nerajcu, Ksenija Khalil si je ob otvoritvi razstave jedil v nerajskem informacijskem centru zaželela, da bi v izviru Krnica, kamor so še do leta 1980 vaščani hodili po vodo, v kanglico zajela ribico, ki bi ji, ko bi jo izpustila, izpolnila tri želje. Ena izmed njih bi bila, da bi čim prej izšla knjižnica o prehrani v Velikem Nerajcu. Eden od kavalirjev na razstavi ji je zaželel, da bi čim prej ujela ribico, iz neuradnih virov pa smo zvedeli, da Ksenija po trgovinah že povprašuje po primerni kanglici.

IZOBRAŽEVANJE - Metličan Janez Vraničar-Luigi, humorist in eden od številnih slušateljev različnih oblik izobraževanja na črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik), je strokovno ugotovil, da so zaposlene ženske na tem zavodu (ki jim glede šarmantnosti zares ne gre prav nič očitati), v mladostniških letih gotovo hotele postati filmske zvezde. Pubertetniške želje se jim niso uresničile, zato pa posledice njihovega sanjarjenja še sedaj čutijo slušatelji izobraževanja na Ziku: predavanja imajo namreč kar v kino dvorani.

Semiške tropine

ODLOK - Na seji semiškega občinskega sveta se je pred časom pojavil odlok o razglasitvi reke Krupe za naravno znamenitost. V njem v 5. členu med drugim piše: "Občina Semič in občina Metlika sprejmeta razvojne usmeritve s Programom varstva in razvoja naravnega spomenika iz 17. člena tega odloka." Stvar ne bi bila prav nič nenavadna, nekoliko nerodno pa postane, ko bralec ugotovi, da ima odlok le 16 členov.

SVETNIK - Čeprav ima pri volitvah svetnika v državni svet semiška občina le enega elektorja (metliška občina dva in črnomaljska tri), so Semičani prišli do zanimivega recepta. Ugotovili so, da bo za Metličane najmanjši greh, če volijo semiškega kandidata, za Črnomeljce, ki kljub trem elektorjem sami ne morejo izvoliti svojega svetnika, pa bi bilo tudi najbolje, če bi volili Semičana. Ne nazadnje je bila sedanja semiška občina nekdanj pod črnomaljsko vladavino. Po tej logiki imajo Semičani še največ možnosti, da postane njihov kandidat član državnega sveta.

Za lekarno odprti še obe možnosti

O bodočem statusu kočevske lekarne se bodo dokončno odločili po informativnem razpisu za koncesionarja - Zavrnili Koširjev amandma in razglasili 42 naravnih rezervatov

KOČEVJE - Na prvi podopustniški seji kočevskega občinskega sveta prejšnji tork so svetniki med pomembnejšimi zadevami sprejeli odločbo o opravljanju lekarniške dejavnosti in o razglasitvi nekaterih gozdov na Kočevskem za naravne rezervate in gozdove s posebnim namenom. Obe točki sta bili deležni burne razprave.

Čeprav sta kar dva odbora po predhodni obravnavi amandmaja k predlogu odločbo o opravljanju lekarniške dejavnosti, ki jih je predlagal župan Janko Veber, občinskemu svetu predlagala, da predlog umakne iz postopka ter da svetniki na seji sprejmejo

odločitev, ali se javnemu zavodu Lekarna Kočevje podeli koncesija ali pa ostane njeno poslovanje nespremenjeno, svetniki ob obravnavi dnevnega reda tega niso storili. Odlok, ki glede bodočega statusa lekarne še vedno pušča odprti obe možnosti - ohranitev

javnega zavoda ali njegovo ukinitve in podelitev koncesije - so zato obravnavali in ga po daljši razpravi skupaj z amandmaji tudi sprejeli. Čeprav ne prinaša dokončne odločitve, pa ima občina sedaj možnost, da razpiše informativni javni razpis za koncesionarja, na podlagi katerega se bodo lahko dokončno odločili.

Povsem drugače kot z županovimi amandmaji pa je bilo z amandmajem predsednika občinskega sveta Alojza Koširja k odloku o razglasitvi gozdov za naravne rezervate in gozdove s posebnim namenom. Svetniki so njegov amandma, ki je zmanjševal površino za razglasitev predlaganih gozdov, zavrnili. Po obrazložitvi gozdarjev, da že sedaj za razglasitev rezervatov predlaganih gozdov ekonomsko ne izkoriščajo, so sprejeli predloženo predlog odloka. Kočevske enote zavoda za gozdove Slovenije. Po njem je sedaj na Kočevskem tudi uradno zavarovanih 40 gozdov in obe grobišči, Meccanova Gorica in pod Krenom, kar zneso skupno 958 hektarjev gozdnih površin.

M. L.-S.

ČAS NA STARIH RAZGLEDNICAH

KOČEVJE - Zanimivo razstavo "Razglednice kot drobna kulturna dediščina" so odprli v Pokrajinskem muzeju v Kočevju 1. oktobra, posvečena pa je praznovanju letošnjega občinskega praznika. Organizirala sta jo Pokrajinski muzej Kočevje in Sekcija zbiralcev razglednic pri Numizmatičnem društvu Slovenije. Na otvoritvi razstave je predaval predsednik Sekcije zbiralcev razglednic Zmago Tančič, ki je pokazal okoli 70 diapozitivov razglednic iz tujine in Slovenije pa tudi Kočevja in njegove okolice. Leto 1891 velja za rojstno leto slovenske razglednice, kmalu pa so tudi trije Kočevjarji začeli izdajati litografske razglednice (leta 1899) in to so bile prve take razglednice, izdane (natisnjene) na območju Slovenije. Otvoritve razstave se je udeležil tudi predsednik Društva numizmatikov Slovenije Miran Trontelj, znani vremenslovcec. Žal pa je bila udeležba na otvoritvi kaj skromna.

V SREDO O OKAMNELEM MOŽU

KOČEVJE - V okviru občinskega praznika bo v sredo, 15. oktobra, ob 19. uri v Knjižnici v Kočevju predstavitev knjige "Okamneli mož" avtorja Jožeta Primca, na kateri bodo sodelovali tudi predstavniki založbe Kmečki glas, ki je knjigo izdala, in urednica zbirke Glasovi dr. Marija Stanonik. Gre za knjigo, ki ne le z zgodovinskimi viri opozarja, kje na Hrvaškem žive Slovenci, za katere ne vedo ne naši zgodovinarji, ne slavisti in ne politiki.

Sodni umor poslednjega domobranca

Avtor knjige s tem naslovom je Dobrepoljec France Nučič

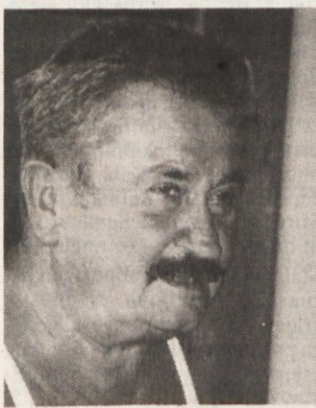
DOBREPOLJE - Pred kratkim je izšlo knjižno delo upokojenega sodnika Franceta Nučiča iz Vidma v Dobrepolju z naslovom "Sodni umor poslednjega domobranca", ki govori o 19-letnem Alojziju Tekavcu iz Strug, obsojenem 28. maja 1948 pred novomeškim sodiščem, ki je zasedalo v Kočevju (Seškov dom).

Alojz Tekavec je bil rojen 22. junija 1928 v vasi Rapljevo v Strugah, aprila 1944 je kot mladoleten prostovoljno stopil v domobranstvo, bil v treh borbah proti partizanom, "ko smo pobili 11 partizanov, za kolikor jaz vem, in dva ujele". Ob razpadu Nemčije je z ostalimi domobranci pobegnil na Koroško, bil vrnjen v Jugoslavijo, avgusta 1945 izpuščen, nato pa se je zaposlil v kočevskem Rudniku.

V zaključnem delu knjige, v "Pravnopoličnem komentarju obeh sodb", avtor ugotavlja, da je bil Tekavec živčno in verjetno tudi duševno bolan. Tekavcu je bilo sojeno, ker je "pripravljal", da bodo (beli) prevzeli v Kočevju oblast aprila 1948, "ko bodo Amerikanci napadli Jugoslavijo in med drugim vrgli na Kočevje uspalni plin. Oborožena oblast bo zaspala, nakar jo bodo obtožili (s Tekavcem so bili takrat toženi še nekateri "sodelavci") s svojo četo razorožili in se sami oborožili.

Vrhovno sodišče pritožbe ni upoštevalo, Tekavca ni pregledal psihiater, saj "je bilo slehernemu človeku jasno, da ne bo vdora sovražnih sil v državo in ne bo nobenega uspalnega plina, ki bi uspal le oblastnike, Tekavca in soobtožencev pa ne," ugotavlja avtor Franc Nučič. Smrtna kazen nad Tekavcem je bila izvršena 23. septembra 1948 v Ljubljani.

J. PRIMC

France Nučič

Pavlina Novak

Iz Struške doline spet nobene prijave

Za najlepšo domačijo

DOBREPOLJE - Drugo leto zapored poteka v občini Dobrepolje akcija "Urejena domačija", ki jo vodi turistično društvo Dobrepolje. Za letošnjo akcijo se je prijavilo 18 kmetij iz osmih vasi in lastniki 21 stanovanjskih hiš.

Komisija za ocenjevanje urejenosti, ki jo vodi Pavlina Novak, si je že ogledala vse prijavljene kmetije in domačije in jih tudi fotografirala, da jih bodo pokazali na razstavi, ki bo decembra. Takrat bo ocenjevanje tudi zaključeno, rezultati pa bodo objavljeni 20. decembra, ko bodo podeljena priznanja in nagrade.

Predsednica ocenjevalne komisije Pavlina Novak je povedala, da tudi letos odziv za to tekmovanje ni bistveno drugačen od lanskega, da iz nekaterih vasi tudi letos ni bilo prijav, še posebno pa je nerazumljivo, da ni bilo nobene prijave za tekmovanje iz vasi v Struški dolini.

J. P.

PREDSTAVITEV LJUBITELJSKIH SKUPIN - Na osrednji prireditvi ob prazniku kočevske občine so se predstavili: Moški pevski zbor Svoboda, Plesni klub Kočevje, skupina Cantate Domino, Prifarski muzikanti ter z igralskimi, glasbenimi in baletnimi točkami nekateri mladi, nadarjeni posamezniki. (Foto: M. L.-S.)

Ni vse slabo, kar je bilo

Slovesno počastili spomin na zgodovinsko zasedanje Zbora odposlancev slovenskega naroda

KOČEVJE - V okviru celomesečnih prireditev v počastitev kočevskega občinskega praznika so v petek zvečer v Seškovem domu pripravili osrednjo prireditev, na kateri so se predstavile domače ljubiteljske skupine. Prijetno prireditev, ki jo je kazilo le dejstvo, da dvorana ni bila polna, si je ogledala tudi častna občanka Kočevja Tatjana Jakac, ki je ob tej priložnosti kočevski občini ponovno podarila nekaj Jakčevih slik.

"Praznik občine Kočevje praznujemo v spomin na zelo pomembne dogodke za suverenost Slovenije," je po pozdravu prisotnih, med katerimi sta bila poleg predstavnikov s Kočevjem pobratene občine Dolina pri Trstu in županov sosednjih občin tudi predsednik Zbora odposlancev Bogdan Osolnik in podpredsednica Zveze borcev Slovenije in delegatka na Zboru odposlancev Ela Ulrich-Ate-na, začel svoj govor kočevski župan Janko Veber. Poudaril je, da so na zasedanju Zbora odposlancev slovenskega naroda uzakonili odloke Vrhovnega plenuma OF, med katerimi je bil tudi sklep o priključitvi Slovenskega primorja k Sloveniji, ter da je 572 neposredno izvoljenih in 78 delegiranih poslancev na zasedanju v dneh od 1. do 3. oktobra 1943 izvolilo

tudi prvi slovenski parlament.

"Med prebiranjem dokumentov iz NOB pa naletimo tudi na dokument, za katerega bi si na Kočevskem še kako želeli, da bi veljal še danes," je nadaljeval in povedal, da gre za odlok, ki ga je sprejel izvršni odbor OF o dodeljevanju in upravljanju zemlje izseljenih Kočevjarjev na osvobojenem slovenskem ozemlju. Ta v svojem drugem členu določa, da se zemlja dodeljuje Slovincem v brezplačno uporabo. "Zemljišča niso bila zaraščena, vendar pa se tedaj ni razmišljalo o namemninah," je dejal in dodal, da pa je danes tako, da morajo zakupniki kmetijskih zemljišč Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov plačevati rento za zemljišča, ki jih sami krčijo in le s težavo ohranjajo kot obdelovalne površine. Zaraščeno s gozdom je namreč na Kočevskem že preko 90-odstotna, zato pa je, kot je poudaril, še toliko bolj nerazumljiv odnos države do tega problema. Kot poslanec državnega zbora je povedal, da so, zato da bi rešili vsaj del teh težav, v proceduro državnega zbora vložili spremembo zakona, po katerem naj bi občinam vrnilo vsaj stavbna zemljišča in gozdove, ki so posebnega pomena za občinske programe.

M. L.-S.

"Črna" deponija bo bližje legalni

Odlagališče Mala gora bodo sanirali - Do regijske rešitve še daleč - Renta Ribnici

RIBNICA - Kljub že nekajletni udeležbi v raznih regijskih programih za gospodarjenje z odpadki se ribniški občini še ni uspelo priključiti na že opredeljeno regijsko deponijo. Ker bo po ocenah delavcev ribniške Komune do prehoda na ustrezno regijsko rešitev minilo vsaj še pet let, so se v občini odločili, da bodo obstoječo deponijo Mala gora sanirali tako, da ji bodo podaljšali življenjsko dobo vsaj še za nekaj let.

V občini se zavedajo, da je deponija komunalnih odpadkov Mala gora postavljena na črno in na neprimernem kraju, vendar pa, kot so poudarili občinski svetniki na zadnji seji sveta, je edina, ki jo imajo in jo bodo imeli še naslednjih nekaj let. Zato so se odločili, da jo bodo sanirali in na njej izvedli potrebne investicijske posege tako, da bodo občitno zmanjšali njen negativni vpliv na okolje. To bodo dosegli že s takojšnjo sanacijo odlagališča ob hkratni uvedbi boljšega zbiranja odpadkov, še bolj pa s širšo sanacijo, ki vključuje tudi sanacijo divjih odlagališč, ki se v ribniški občini v veliki večini nahajajo nad vodo-zbirnimi območji.

S takojšnjo sanacijo deponije, ki jo bodo gradili v višino, bodo pridobili približno dve leti časa za pripravo nujne razširitve deponije, ki bo omogočila njeno obratovanje še za nadaljnjih 8 do 10 let oziroma do prehoda na ustrezno regijsko rešitev. Razširitev deponije, ki bo izvedena po vseh pravilih in zahtevah o tesnjenju tal, zajemanju in tretiranju odcednih voda ter odplinjanju, bo stala oboli 50 milijonov tolarjev, stroški takojšnje sanacije de-

ponije, uvedbe prve faze ločenega zbiranja odpadkov in sanacije divjih odlagališč pa bodo, odvisno od tega, ali se bodo odločili za nakup novega ali rabljenega stroja za mletje in tlačenje, znašali približno 51,5 oz. 36,5 milijona tolarjev.

Z ločenim zbiranjem odpadkov bodo deponijo Mala gora prostor-

• **Ker na odlagališče Mala gora dovažajo tudi odpadke iz sosednje občine Loški Potok, so si v Ribnici enotni, da bo moral za sanacijo ribniškega centralnega odlagališča prispevati tudi Loški Potok. Samo za ribniško občino je namreč načrtovana sanacija odlagališča prevelik zalogaj. O tem se bodo zato pogovarjali v okviru delitvene bilance med občinama, vendar pa tudi ločeno od tega, saj so v Ribnici prepričani, da bi ji moral Loški Potok za uporabo njihovega odlagališča odpadkov plačevati tudi ekološko rento.**

ske razbremenili za najmanj 20 odstotkov, hkrati pa bodo zmanjšali tudi reaktivnost odpadkov in s tem negativne vplive na okolje. S prvo fazo ločenega zbiranja odpadkov bodo pričeli najprej na območju od Ribnice do Dolenje

vasi, kjer bodo že prihodnje leto postavili kontejnerje za steklo in papir.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ASFALTIRANJE BO

VELIKE LAŠČE - Na razpis za asfaltiranje krajevnih cest v občini se je prijavilo več ponudnikov, kot najugodnejši pa je bil izbran SCT Ljubljana. To podjetje je bilo izbrano kot najugodnejše tudi za asfaltiranje lokalne ceste Rob-Zapotok.

Iz KS Kostel

NOVI TELEFONI - Telekom Slovenije bo obnovil telefonsko napeljavo do vasi Rajšele in Vimolj in napeljal telefonske linije do vasi Podstene, Suhor, Potok, Selo, Lipovec, Jesenov Vrt in Zapuže. Z deli so že začeli. Telefonski priključek bo veljal naročnika okoli 100.000 tolarjev, možno pa ga je plačati v štirih obrokih.

ZA ČISTO PITNO VODO - Po znani odmevni aferi s pitno vodo na območju Kostela je dobilo UV sistem za čiščenje vode območje v smeri Kaptola, se pravi hribovito območje; že ta teden pa bo začel delovati tak sistem tudi za dolinsko območje.

POSEKALI IN PUSTILI - Ce-starji so obsekali grmovje in goščavje ob magistralni cesti, da so izboljšali preglednost voznikom motornih vozil. Žal so obsekano grmovje in drevje pustili, kjer so ga posekali.

Še vedno vroča zgodba o "Čebelici"

Kako komentirajo kandidaturu za ravnateljico ivanškega vrtca: izvoljena Branka Kovaček, neizvoljena Marina Koščak ter predsednik Komisije Nikola Erjavec

IVANČNA GORICA - Rezultati letošnje kandidature za novo ravnateljico VVZ Vrtec Ivančna Gorica, ki je 1. septembra pričela z delom, so že nekaj časa znani, toda zadeva je še vedno vroča. Ena izmed dveh in edinih kandidatki za to delovno mesto Marina Koščak, vzgojiteljica z 20-letnimi izkušnjami iz Vira pri Stični, pravi, da pri kandidaturi ni imela enakih možnosti s takratno v.d. in kasneje izvoljeno ravnateljico ivanškega vrtca Branko Kovaček iz Ivančne Gorice. Slednja pa pravi, da nepravilnosti ni bilo, kar je kasneje potrdila tudi komisija z Ministrstva za šolstvo in šport RS.

Marina Koščak meni, da je bila kandidatura obeh enakopravno obravnavana le v vrtcu, občinska Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, ki je predlog dala v obravnavo ivanškemu občinskemu svetu, pa je njeno ime kar izpustila, čeprav ustreza vsem zahtevam kandidature. Tudi svet Zavoda kasneje seveda ni glasoval o njej. "Kot vzgojiteljica predšolskih otrok v vrtcu 'Čebelica' v Šentvidu pri Stični delam že 20 let, imam mnogo delovnih izkušenj, 14 let sem tudi vodja omenjene enote. Zdi se mi krivično in nedopustno, da so me diskvalificirali verjetno samo zato, ker sem drugih političnih misli kot sedanja občinska struktura. Ni mi razumljivo tudi,

Marina Koščak

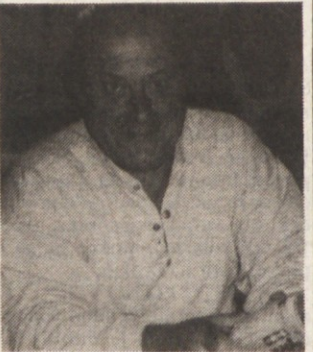
Stoparjev haiku Japonci vse bolj cenijo

Denarna nagrada

SEVNICA - Sevnški kipar in pesnik Rudi Stopar je te dni prejel iz dežele vzhajajočega sonca nadvse prijetno sporočilo in darilo. Japonska korporacija ITEO, ki je razpisala mednarodni natečaj ustvarjalcev haiku poezije, je med okrog 600 avtorji iz številnih držav Stoparju podelila prvo nagrado v kategoriji ortodoksne haiku (5-7-5), 30.000 jenov; celo leto bodo po Japonski krožile pločevinke s čajem, vsaj za evropski okus, nič kaj prijetnega koruznega okusa (6 so jih poslali tudi Stoparju za poskusno in še dve s čajem v lističih, s certifikatom) z natisnjenimi, tudi Stoparjevimi haiku verzi, in sicer v japonsčini in angleščini: "Dobrokrusna noč/šumotna pesem dežja/frljajo večje."

Doslej je enkrat prejel to japonsko prvo nagrado iz držav nekdanje skupne države le še zagrebški akademik dr. Vladimir Divide.

P. P.

1. NAGRADA ZA HAIKU - Pesnik Marko Hudnik pripravlja, da bomo tudi v Sloveniji dobili haiku časopis. Stoparjevi haiku poeziji so se na stečaj odprle tudi duri v reviji KO, ki izhaja v Nagoyi. Na posnetku: Rudi Stopar z japonskimi čaji. (Foto: P. Perc)

vodja je tudi v enoti v Višnji Gori in res ne vem, zakaj bi moral biti kar naprej isti."

L. MURN

KRKA DOBIVA NOV ASFALT

KRKA - Te dni v vasi Krka na novo asfaltirajo cesto. Stari asfalt je bil že močno načet, in kot je povedal predsednik KS Krka Jože Smolič, so krajani že dlje časa želeli novo prevleko. Gradnja, ki jo izvaja Komunalna gradnja Grosuplje, financira pa Družba za državne ceste, poteka po izdelanem projektu, stala pa bo okrog 40 milijonov tolarjev. Na Krki, ki je vse bolj tudi turistično zanimiva, pa ne bo odslej bolje poskrbljeno le za voznike, pač pa tudi za pešce, saj bodo naredili tudi nove pločnike; denar zanje bo šel iz sredstev KS Krka (okrog 5,6 milijona tolarjev). Cesta bo asfaltirana ta teden, ostala občestna dela pa bodo tudi kmalu končana.

TILIA JE NAJBOLJ POMAGALA VRTCU - Ravnateljica Vzgojno-varstvenega zavoda (VVZ) Trebnje Marija Bizjak se je ob mačehovskem odnosu občine, ki ji ni odobrila letos niti tolarja od zaprosenih 20 milijonov tolarjev za bolj ali manj nujna popravila in vzdrževanje vrtca, obrnila s prošnjo za donatorstvo pretežno na trebanjska podjetja za nakup najnujnejših pripomočkov za delo z otroki s posebnimi potrebami. Teh je letos sedem. V 14 oddelkih dnevnega programa, predšolske vzgoje in v petih oddelkih skrajšane priprave na šolo skrbijo za okrog 370 otrok. V ponedeljek je vodja predstavništva zavarovalnice Tilia Franci Kržič izročil ravnateljici Bizjakovi (na posnetku) 100.000 tolarjev vreden poseben bazen. Vita center je podaril 55 žog, Trimo je kupil otroški voziček za deklico, Dolenjska banka je prispevala 20.000, Akropol 15.000 tolarjev, ribarnica Glivar ribe za 10.000 tolarjev, trgovina Tejka 10.000 tolarjev. Imena donatorjev bomo še sporočali. (Foto: P. P.)

Asfalta bo več kot so načrtovali

Trebanjski svetniki imajo posluš za komunalne zagate ljudi - Na novi vodovod Zaloka že priključujejo porabnike - Do pozne jeseni še veliko asfalta na lokalnih cestah

TREBNJE - Trebanjci so v letošnjem proračunu na komunalnem področju predvideli odhodke v višini blizu 98 milijonov tolarjev. Samo za t.i. kolektivno komunalno rabo, kamor prištevajo izgradnjo mrliških vežic, hidrogeološke raziskave, analize pitne vode, javna dela ter vzdrževanje ulic, pločnikov, parkov, zelenic in ostalih skupnih javnih površin naj, bi porabili 22,5 milijona tolarjev. Za sofinanciranje mrliške vežice v Dobrnič, ki služi trem krajevnim skupnostim, naj bi šlo 5 milijonov, za vežico v Velikem Gabru, kjer se je izjalovil zadnji krajevni samoprispevek, pa 3,5 milijona tolarjev. Tako so sklenili trebanjski občinski svetniki na zadnji seji.

Ravno tolikšen znesek je namenjen za izdelavo tehnične do-

kumentacije, hidrogeološke raziskave in analize pitne vode, 2 milijon tolarjev pa za program javnih del. Za vzdrževanje objektov skupne rabe v letnem in zimskem času načrtujejo Trebanjci okroglih 10 milijonov tolarjev.

Izdatki za vzdrževanje objektov individualne komunalne rabe naj ne bi presežali 15 milijonov, za oskrbo naselij s pitno vodo predvideni 26,2 milijona tolarjev pa so povečali postavko za 6 milijonov in zmanjšali predvidene odhodke za odvajanje in čiščenje odpadnih voda na 9,7 milijona tolarjev. Ta denar bodo razdelili za sofinanciranje čistilnih naprav v Trebnjem,

• Oči imamo, da vidimo, ušesa, da slišimo, in zobe, da se grizemo. (Jurič)

na Mirni in v Mokronogu, za pričetek del na kanalizaciji Zabrdje in za manjša vlaganja v druge vaške kanalizacije. Vodovod Zagrič v krajevni skupnosti Čatež, na meji z litijsko občino, so, kot smo poročali, že slovesno odprli, v kratkem pa naj bi se postavili kar s 15,6 km dolgim vodovodom Zaloka tudi v šentrupeški krajevni skupnosti. Občina je letos prispevala za ta vodovod 9 milijonov, za vodovod Zagrič - Zaplaz pa bo trebanjska občina prispevala 10 milijonov tolarjev. Zbiranje in odvoz kosovnih odpadkov ter izgradnja komunalne deponije je strošek v višini 17,8 milijona tolarjev.

Za ceste naj bi Trebanjci letos porabili 149 milijonov tolarjev, vodja oddelka za okolje in prostor Štefan Velečič pa meni, da za vzdrževanje 184 km lokalnih cest verjetno le ne bodo porabili predvidenih 50 milijonov, razen seveda če je ne bi zagodla zima. Za novogradnje oz. rekonstrukcije in preplastitev lokalnih cest so Trebanjci letos namenili 51,5 milijono-

• Odbor za prostor, komunalno in prometno infrastrukturo, ki ga vodi Janez Smolič, je predlog omenjenih sprememb oz. prerazporeditev sredstev v celoti sprejel, občinski svetniki pa so celo še za 5 milijonov presegli njegov predlog zadolževanja proračuna (15 milijonov).

na, za krajevne ceste pa 31,5 milijona tolarjev.

Asfaltirali so lokalne ceste Migolica-Cirnik (1600 m), na območju Sel pri Šumberku (600 m), Čužnje vasi (1000 m) in Gaber-Bič (1600 m), kjer je šlo tudi za delno prestavitve ceste. Na krajevnih cest na območju KS Mokronog, Trebnje, Mirna, Dol. Nemška vas, Knežja vas in Sela pri Šumberku so v zadnjem času opravili za 23,2 milijona tolarjev del; v septembru in oktobru pa so že oz. še bodo asfaltirali oz. preplastili odseke lokalnih cest na območju Rdečega Kala, Hrastovice, na območju Zabukovja, pri Mirni, Račjem selu, Šentlovrencu in na meji s sevniško občino pri Malem Cirniku. Vrednost teh del znaša 22,5 milijona, vrednost s krajevnimi skupnostmi usklajenega programa asfaltiranja odsekov krajevnih cest pa okrog 29 milijonov tolarjev.

P. P.

Krjavljewe iskrice

ČE SE PREREKATA DVA, TRETJI DOBIČEK IMA? - Ta dobro znani pregovor ponavadi drži, v primeru o kandidaturi za ravnateljico ivanškega vrtca pa je imela "dobiček" ena od dveh kandidatki (ali pa morda celo kdo tretji?). Mogoče, kajti ko ima prste vmes politika, na kar mnogi namigujejo, je možno vse. Koščakova pravi, da so jo osem mogočilo v ivanškem občinskem vrhu, ki je "čisto janševski", ona pa je članica stranke LDS in je tako drugačnih političnih misli kot občinsko vodstvo, česar ni nikoli skrivala. Protikandidatka in izvoljena ravnateljica Branka Kovaček pravi, da ni v nobeni stranki in da tudi v občinskem svetu nima nikogar, ki bi jo podpiral, česar pa si ne upa trditi za Koščakovo. Kakorkoli že, takšnih in drugačnih namigovanj ne manjka in so sedaj tudi brezpredmetna, saj novo ravnateljico imajo in pomembno je le, da bo delo v vrtcu potekalo čim bolje. Prav gotovo pa bi bilo zanimivo, če bi se srečali na štiri oči. Bi si imeli tudi toliko povedati?

SAM SI POMAGAJ IN ... - Še en pregovor, ki ga očitno dobro poznajo v KS Krka. Dobro napredujejo dela gradnje mrliške vežice, telefonije itd., zadnje dni pa je vas "razruvana" zaradi del ob novem asfaltiranju ceste. Zanj bo denar prišel iz državne malhe, krajani sami pa bodo prispevali za nove pločnike. Zavest o turističnem razvijanju kraja z izvirno reke Krke in mnogimi drugimi lepotami ne sameva, k čemur je verjetno pripomogla tudi novica, da je domačija Javornik na nedavni akciji Kmečkemu glasu prešla Lipov list kot ena od štirih slovenskih zgledno urejenih kmetij.

Trebanjske iveri

KONCESIJA ZOBOZDRAVNIKU - Trebanjski svetniki so podelili koncesijo za opravljanje zobozdravstvenega varstva odraslim 38-letnemu dr. Čedomirju Kuzmanovcu, ker po zagotovilu Zdravstvenega doma Trebnje to ne bo vplivala na zmanjšanje obsega mladinskega in otroškega zobozdravstva. Svetniki so menili, da gre za dobrega strokovnjaka, imeli pa so kar nekaj pomislekov. Božo Kravcar (SLS) bi podprl to koncesijo, če bi imel Kuzmanovič svoj lokal in instrumente, ker pa je vzel v najem prostore v zdravstvenem domu, "ki smo ga sami gradili in opremiti," se je vprašal, kje bi delal nekdo, če bi na novo prišel v Trebnje. Svetnik Jože Smolič (SLS) ni soglašal s kolegom iz DeSUS-a dr. Francem Znidaršičem, da so razmere v (zob)-zdravstvu normalne. Smolič je dejal, da če plašaš, si takoj na vrsti, sicer pa čakaš več mesecev. Znidaršič je odvrnil, da te prakse niso nikoli dovolili. Župan Lojze Metelko pa ni soglašal, da bi Kuzmanovič podelili koncesijo za nedoločen čas, ampak kvečjemu za eno leto; to naj bi bilo neke vrste pripravnost. Svetniki so podprli župana, ki ga je zmotila tudi prošilceva šibka slovenščina, saj je na vlogo za izdajo koncesije pripisal: "Vso dokumentacijo bom DOSTAVIO naknadno."

Sevnški paberki

ŽMRKANJE - Modno revijo Kopitarne v krški diskoteki Pacific je povezovalo prikupno dekle. Direktor Marjan Kurnik jo je predstavil kot Teo Boškin, miss Slovenije '95, ki da je gotovo lepša kot on. V tem so gostje direktorju, ki ima pač kot moški v srednjih letih znano afiniteto do misic, lahko le pritjevali. In dekle je ob tolikšni pozornosti kar žarelo, se občasno (igrano) sramežljivo skrivala pod prameni las, morda zato, da bi ji lažje spregledali spodrsiljaje pri branju teksta.

DOMAČA APOTEKA - Za glavo družine Sotoškovih, dipl. inž. Franca in podjetno soprogo, magistro farmacije Bredo, ki imata ob družinski hiši Lekarno Pod sv. Rokom s kozmetičnim studiom na robu mesta, na Drožanjski cesti, je bil 19. rojstni dan hčere Nataše pomemben datum. Kajti hčerkin praznik so Sotoškovi poveljali z otvoritvijo nove domače apoteke v poslovni zgradbi na križišču s Planinsko cesto in ravno hči (na posnetku) je prerezala vrstico.

Računajo predvsem na nežnejši spol

40 novih modelov kolekcije obutve sevnške Kopitarne pomlad -poletje 1998 - Uspešno poslovanje naj bi zaključili letos z 12,5 milijona mark celotnega prihodka

SEVNICA - Poslovni načrt najstarejšega sevnškega podjetja - Kopitarne, d.d., za leto 1997 predvideva celotni prihodek v višini 12,5 milijona mark, od tega naj bi 60 odstotkov ustvarili z izvozom. Kot pravi direktor Kopitarne Marjan Kurnik, dosežena prodaja v letošnjem tritretletju potrjuje pravilnost načrtovanja, računajo celo, da bodo plan nekoliko presegli. To pomeni povečanje prodaje v primerjavi s lanskim letom za približno desetino.

V Kopitarni letos načrtujejo dobiček v višini okrog 150.000 mark, v obnovo in opremo pa bodo investirali približno 450.000 mark. Redno zaposlenim 250 delavcem se v Kopitarni v spomladanskih mesecih pridruži od 20 do 30 delavcev, pač glede na sezonske potrebe. Plače in regres, skladno s kolektivno pogodbo, izplačujejo redno. "Tudi ob tej priložnosti lahko pohvalim prizadevnost vseh zaposlenih v družbi. Ob sodelovanju organov delavcev, tako sveta in sindikata, najdemo skupne rešitve o še tako težkih problemih, čeprav včasih startamo iz zelo nasprotujočih si

izhodišč," je poudaril direktor tudi ob tradicionalnem letnem srečanju poslovnih partnerjev v krški diskoteki Pacific.

Kopitarna izvozi kar 95 odstotkov napačenj in raztezačev ter nujnih pripomočkov za vzdrževanje oblike obutve, je pa še iz leta 1886, ko je nemška družina Winkler ustanovila komanditno družbo Kopitarna, edini izdelovalec kopit za obutveno industrijo v Sloveniji. Vse bolj se uveljavljajo tudi kot izdelovalci obutve za prosti čas, ortopedske, delovne in tudi modne obutve, zvečine iz naravnih materialov, z anatomsko oblikovanimi podplati, ki varujejo stopa-

la in zmanjšujejo utrujenost. Od okrog 150.000 parov obutve jih že četrtino prodajo na tujem. Pregibne cikle z blagovno znamko Clogs

• Kopitarna kot pravna oseba je letos končala proces lastninjenja. V januarju je bilo podjetje registrirano kot delniška družba, v avgustu in septembru pa sta skupščina in nadzorni svet potrdila poslovno politiko ter revidirane poslovne rezultate preteklih let. Poslovanje zadnjih štirih let je pozitivno, s sicer majhnim dobičkom. Zaposleni, upokojeanci in bivši zaposleni imajo v lasti 52 odstotkov delnic, preostalih 48 odstkov pa pokojninski in odškodninski sklad ter PID LB Maksima.

imajo patentirane že v več državah, med drugimi tudi v Nemčiji. P. P.

“Popravimo, a ne zganjajmo kapric”

Letošnje srečanje delavcev Zavoda Republike Slovenije za šolstvo je v Krškem organizirala novomeška območna enota - Tudi mi globoko v dobi računalnika - Štirim priznanja

KRŠKO - Tu je bilo ob koncu tedna dvodnevno 12. tradicionalno srečanje delavcev Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki ga je letos organizirala Zavodova območna enota iz Novega mesta. Udeležil se ga je tudi minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber, navzoče pa je pozdravil v svojem in v imenu županov Sevnice in Brežic tudi krški župan Danilo Siter. Srečanju so prisostvovali delavci s sedeža Zavoda v Ljubljani in predstavniki vseh devetih Zavodovih območnih enot.

Jože Škufca, predstojnik območne enote Zavoda RS za šolstvo Novo mesto, je v uvodu poglobljeno, strokovno natančno, a poljudno in duhovito predstavil šolstvo in nekatere zgodovinske, zemljepisne in družbene značilnosti Posavja. Pri tem je poudaril, da je bila na tem območju doma nekaj znamenitih Slovencev, katerih delo je najtesneje povezano z današnjim slovenskim šolstvom.

Ivan Lorenčič, direktor Zavoda RS za šolstvo, je pred udeleženci razgrnil temelje Zavodovega letnega delovnega načrta.

Dr. Slavko Gaber je menil, da smo vsi skupaj sredi pričakovanja, kaj nam bo uspelo narediti s šolstvom v Sloveniji. Pri tem je dejal, da bo zadnje obdobje v šolstvu zapisano kot obdobje, v katerem se je vrnila matura. Pomembna značilnost tega časa je tudi velik razmah računalniškega opismen-

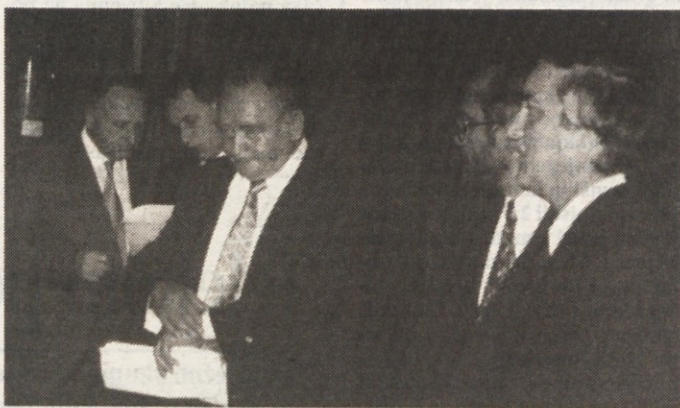
njevanja. “Ta projekt je dobro uspel. To je znanilec nove dobe; mi smo že globoko v tej dobi,” je ocenil stanje minister. Omenil je, da je šolstvo deležno 6 odstotkov družbenega bruto proizvoda, kar pa je potrebno za doseganje vsega načrtovanega v šolstvu. Del dogajanja je kurikularna prenova, s katero je potrebno preveriti, kaj se učimo in koliko smo sposobni obvladovati. Pri tem je potrebno pripraviti stvari, sprejemljive za učence, učitelje in starše in ne nazadnje za državo, kot je dejal.

“Potrebujemo strogo presojo učnih načrtov. Popravimo, kar moramo, vendar ne zganjajmo

• Na srečanju so med drugim svečano podelili Zavodova priznanja. Prejeli so jih Zmaga Viktorija Glogovec, višja svetovalka za predšolsko vzgojo iz Ljubljane, Vinko Udir, samostojni svetovalac za fiziko iz Ljubljane, Anton Skok, višji svetovalac za domsko vzgojo iz Ljubljane, in Angelca Čander, strokovna sodelavka iz Maribora.

kapric, tako da bo sistem lahko normalno deloval,” je priporočil dr. Gaber.

M. LUZAR

SREČANJE DELAVCEV ZAVODA RS ZA ŠOLSTVO - Srečanje so začeli v Kulturnem domu Krško, od koder je tudi posnetek. (Foto: M. Luzar)

PETROLOVE PEVKE V VITEŠKI DVORANI

BREŽICE - V soboto, 4. oktobra, zvečer je v Viteški dvorani Posavskega muzeja gostoval ženski pevski zbor Petrol iz Ljubljane, ki je odpel izbor umetnih in ljudskih pesmi.

Pripomb gluhih nekateri ne slišijo

Društvo gluhih in naglušnih Posavja s sedežem v Krškem v pričakovanju novega sistema delitve loterijskega denarja - Prireditve za 35-letnico delovanja

KRŠKO - Društvo gluhih in naglušnih Posavja s sedežem v Krškem je z vrsto dejavnosti že do zdaj pomagalo ublažiti marsikatero težavo, s katero se srečujejo v vsakdanjem življenju ljudje s okvarjenim sluhom. Z denarjem, ki mu ga vendarla uspe zbrati, si je vsako leto zagotovilo obstoj. V prihodnje bo, kot kaže, denarja še manj kot doslej.

Vlasta Moškon, v društvu zaposlena kot sekretarka, posebej vestno spremlja dogajanje v zvezi z denarjem Loterije Slovenije. “Na vidiku so spremembe sistema delitve denarja loterije. Ustanavlja se fundacija in bojim se, da bodo društva, kot je naše, dobila manj denarja, kot so ga iz tega naslova prejemale doslej. Kako močno bo to vplivalo na našo dejavnost, ne vemo,” pravi Moškonova.

Mogoče pa bi bil poseben sklad pametna rešitev, s katero bi naposled zagotovili društvu stalen prostor. Gluhi in naglušni se bodo v Krškem lahko sicer še nekaj časa dobivali na Cesti 4. julija 66. Tu ima društvo pisarno, potem ko so ga na dovolj nenavaden način prisilili oditi iz prejšnjih prostorov. Moškonova pravi, da ima društvo v predalu rešitev prostorskega problema ter zagotovilo slovenske Zveze gluhih in vseh treh posavskih občin, da poznajo omejeni prostorski problem. Kljub

Denar vseh treh posavskih občin naj bi bil sicer tisti, ki bi pomagal društvu ne samo pri ureditvi bodočih, težko pričakovanih prostorov, ampak tudi drugače. “Precej smo odvisni od denarja vseh treh občin. Tem predložitvijo vsako leto delovni in finančni načrt. One dajo manj, kot mi načrtujemo, vendar nekoliko gre. Ker ni vsega zelenega denarja, je dobro, da so nekateri pripravlj-

Vlasta Moškon

DVOSMERNEN ENOSMERNOST

BREŽICE - Brežiški svetniki so v letu po ponovnem odprtju starega mostu čez Savo in Krko prelili mnogo žolča ob dokazovanju, da bi čez ta mestni okras lahko promet potekal v obeh smereh. Škoda, da dela te energije ne usmerijo še v ureditev prometa po nekaterih mestnih ulicah, kjer prometne označbe proti dvosmernosti sicer nimajo nič, v praksi pa je čisto drugače. Sprokel človeškega uma je namreč sprokel tirala tako ozke prometnice, da je po njih sedaj zaradi parkiranih vozil mogoče le še enosmerni promet. Zavest meščanov pač še ni takšna, da bi svoje jeklene lepote puščali denimo na sejišči in se potem peš napotili proti domu. Pa tudi preneumno bi se jim zdelo.

Z MINISTROM O NOVIH OBČINAH

SENOVO - V ponedeljek, 13. oktobra, ob 19.30 bo v Domu 14. divizije na Senovem pogovor o oblikovanju novih občin in regij v Sloveniji. Sodeloval bo minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer, ki ga je povabila krška podružnica Slovenske ljudske stranke. Organizatorji namenjajo pogovor ne le članom stranke, pač pa tudi županu, predstavnikom krajevnih skupnosti in drugim.

ŽUPAN IN IZGNANSTVO

BREŽICE - Kaj si, župan, naredil kot poslanec, da bi izgnanci hitreje prišli do svoje odškodnine? V tem smislu je svetnik Jernej Zorko vprašal v imenu številnih izgnancev iz krajevne skupnosti Cerklje ob Krki brežiškega župana Jožeta Avšiča. Zakonodaja o izgnancih prepočasni postaja iz papirnatih besed živa praksa, zato je potrebno zadeve pospešiti, je menil svetnik. Avšiča bodo domačini očitno izgnali iz občine ali ob naslednjih volitvah iz državnega zbora, če kot župan-poslanec ne bo pospešil celotne zadeve. Dejstvo pri vsem tem pa je, da Avšič sam ali ob podpori kolegov ne bo mogel narediti za izgnance skoraj ničesar ali ničesar. Kajti če bi imel to moč, potem bi zlahka izpodrinil predsednika vlade, ta pa ima v rokah usodo izgnancev.

OKTOBRSEKE NAGRADE IN PRIZNANJA

BREŽICE - Brežiški občinski svet je potrdil predlog nagrad in priznanj, ki jih bodo podelili ob letošnjem brežiškem občinskem prazniku. Izidor Slatner, direktor uprave Pohoštva Brežice, Miro Pinterič, direktor podjetja Šešir Škofja Loka, in Ivan Leskovec, dolgoletni funkcionar v Gasilski zvezi Brežice, KS Jesenice na Dolenjskem in organi brežiške občine bodo prejeli oktobrsko nagrado Občine Brežice za leto 1997. Priznanje občine Brežice za leto 1997 bodo podelili Koncertni organizaciji ARS Ramovš Ljubljana in Festivalu Brežice, Turističnemu društvu Bizeljsko in mešanemu pevskemu zboru Viva Brežice.

Prireditve ob občinskem prazniku

Brežiški oktober

BREŽICE - V sklopu prireditve ob brežiskem občinskem prazniku bo ZKO Brežice v soboto ob 18. uri v Kmečkem turizmu Hervol v Bukosku pripravila izbirno tekmovanje za 3. državno prvenstvo citrarjev. V četrtek, 16. t. m., ob 17. uri bo občina Brežice v Posavskem muzeju Brežice organizirala predstavitev diplomskih nalog študentov arhitekture, 19. oktobra ob 14. uri bo na Prilipah v organizaciji brežiškega AMD državno prvenstvo v motokrasu, 21. t. m. ob 14. uri bodo Terme Čatež odprle obnovljene prostore Poslovnega centra in Centra za zdravje in lepoto, namenu pa bodo predali tudi pločnik Terme Čatež-Čatež ob Savi. Istega dne ob 19. uri bo Karate klub Brežice v brežiskem prosvetnem domu proslavil 20-letnico delovanja, 22. oktobra ob 10. uri bo v Termah Čatež v Klubu Termopolis gostinsko turistični zbor.

Dan pozneje ob 13. uri bo Brebus Brežice na Cesti prvih borcev odprl poslovne prostore, ob 15. uri bo odprl poslovne prostore v Lamutovi 16 v Brežicah Foto Rožman Brežice. Ob 16. uri tega dne bodo prišli na svoj račun šahisti, saj bo Šahovski klub Brežice v restavraciji brežiške Blagovnice pripravil hitropotezni turnir. 24. oktobra bodo štirje dogodki, in sicer: ob 10. uri otvoritev novih prostorov OŠ Cerklje ob Krki; ob 16. uri v organizaciji AK Fit Brežice tek Brežiški oktober na mestnem stadionu; ob 17. uri v Prosvetnem domu Brežice svečana seja ob 20-letnici organiziranega delovanja obrtnikov brežiške občine in ob 19. uri v zadržnem domu na Bizeljskem 1. srečanje ljudskih pevcev in godcev ter folklornih skupin občine Brežice, ki ga organizira ZKO Brežice.

25. oktobra ob 9. uri bodo iz Pišec odšli na 21. pohod Po poteh brežiške čete, ki ga soorganizirajo Zveza borcev in udeležencev NOB, Planinsko društvo in Športna zveza Brežice, ob 15. uri pa bo na Veliki Dolini otvoritev prizidka in telovadnice tamkajšnje osnovne šole. Društvo upokojencev Brežice bo 26. oktobra ob 10. uri v Prosvetnem domu Brežice obeležilo 50-letnico delovanja. 27. t. m. ob 9. uri bo Ribiška družina Brežice na Krki pri Borštu pripravila ribiško tekmovanje za prehodni pokal Brežic, 27. oktobra ob 17. uri bo v viteški dvorani Posavskega muzeja svečana seja občinskega sveta Brežice. Za 29. oktobra ob 10. uri Turistično društvo Brežice sklicuje v Posavskem muzeju Brežice posvet predstavnikov turističnih društev slovenskih mest.

Od začetka oktobra do danes se je v Brežicah v okviru praznovanja že izvršilo nekaj prireditve.

Kaj je skupnega vsemu Posavju?

Časopis Naš glas kot povezovalni dejavnik območja ob Spodnji Savi - “Posavci brez moči za skupni napredek” - I. Kastelic: “Mogoče bi bilo treba kaj celo vsiliti.”

BREŽICE - Časopisa Naš glas ni več. Koliko denarja bi bilo potrebno, da bi Naš glas obstal. Nekateri ga zelo pogrešajo kot sredstvo obveščanja v Posavju. V tem smislu je pred časom na seji brežiškega občinskega sveta razpravljal svetnik Tone Zorko, s čimer se je hote ali nehoti dotaknil obveščanja in ob tem delovanja Posavja kot skupnega gospodarskega, kulturnega in še kakšnega prostora.

Ivan Kastelic, nekdanji urednik časopisa, ki je zdaj zaposlen v Posavskem muzeju v Brežicah kot muzejski pedagog, je eden od tistih, ki so prepričani, da je Naš glas pomenil povezovalni dejavnik, ki bi lahko občutno pomagal k oblikovanju za zdaj neobstoječe regije Posavje. Kastelic ob omejenem svetniškem vprašanju misli, da bi bilo veliko ceneje, ko bi časopisu omogočili pred meseci neprekinjeno izhajanje, kot če bi ga zdaj skušali znova postaviti na noge. “Povedali smo, kaj je potrebno storiti, da bi Naš glas lahko obstal. Posavske občine so se stvari lotile narobe in niso zmogle pomembne skupne zadeve, skupnega posavskega časopisa.”

Ker Posavje ni moglo v omejenem primeru najti skupnega jezika, se Kastelic pridružuje tistim, ki težko verjamejo, da bo svet ob spodnji Savi dovolj enoten

in močan za ustanovitev samostojne regije Posavje. Eno je denar, ki ga ni bilo za zagon take velikega podjetja, kot je regijski časopis, meni nekdanji urednik, drugo pa je stanje duha. Posavje, ki ni znalo obdržati v življenju skupnega časopisa, živi z občutkom manjvrednosti. Taka drugorazrednost je sicer tudi dejstvo.

Posavci, ki so po drugi svetovni vojni izgnanstva prišli z žigom izdajalca, nimajo svojih ljudi na pomembnih vplivnih mestih v državi, niso se mogli izobraževati. Tako so ostali brez moči za skupni napredek. So tudi brez jasnega občutka pripadnosti, ker so jih oblasti enkrat priključevale temu in drugič drugemu delu Slovenije. Tudi pravega središča nimajo; brežiška zgodovina tu ne pomeni veliko, krška povojna gospodarska moč je do danes splahnela.

• Ali so na okoliščine, ki so pred meseci zapečatile usodo Našega glasa s sedežem v Krškem, pomembno vplivale politične igrice, zlasti nenehna trenja med LDS IN SKD? Ne glede na to, ali so take igrice pokopale časopis, delujejo pri oblikovanju že omejenen nastajajoče regije Posavje. Napovedani ponedeljkovi obisk ministra za lokalno samoupravo v Posavju, natančneje na Senovem, ne gre šteti za politično preigravanje. Vsekakor pa bo pomagal tudi k spoznanju, da imajo pobude za enotno regijo Posavje različne (politične) predznake.

branje pod mizo, ampak za to je potrebno imeti dejansko moč, ker prepričevanje očitno ne pomaga,” meni Kastelic.

M. LUZAR

V PRIČAKOVANJU - Krški župan Danilo Siter je na srečanju delavcev Zavoda RS za šolstvo izročil ministru dr. Slavku Gabru Stoparjevo skulpturo v pričakovanju. V kiparskem izdelku je simbolično vdelan temeljni kamen bodoče nove srednje šole v Krškem. Tako Krško zdaj živi v pričakovanju, da bo minister vrnil Krškemu milo za drago in v mestu ob Savi kmalu položil temeljni kamen za novo srednjo šolo. Krčani pa zdaj ne morejo več živeti v prepričanju, da njihov župan ne naredi ničesar za čimprejšnjo gradnjo srednje šole.

JURIS - Ministra za lokalno samoupravo Božo Grafenauerja bodo ob obisku Senovega posadili za okroglo mizo v tamkajšnjem domu XIV. divizije. Senovčani bodo s povabilom v dvorano, ki so jo imenovali po znameniti partizanski enoti, ministru povedali, kaj kanijo storiti: tako kot je štirinajsta jurišala na sovražne položaje, sedanja krajevna skupnost juriša na status samostojne občine.

PRIKLUČITVE - Jože Škufca, predstojnik OE Zavoda RS za šolstvo Novo mesto, je v prijetnem pozdravnem nagovoru udeležencem 12. srečanja delavcev Zavoda nekajkrat požel odobravanja dvorane. V govoru se je dotaknil tudi zgodovine in kot veliko tistih, ki se je dotaknejo, je tudi on malce premikal meje, meje med Posavjem in Dolenjsko. Župan Siter ga je prijazno opozoril, češ priključil si nekaj Posavja k Dolenjski. Dvorana se je s smehom odzvala na navedeni zaplet, kar je seveda povsem na mestu. Jože Škufca v dosedanjih dolgih letih dobrega dela v enoti Zavoda namreč ni izražal oze-meljskih teženj, razen če si kdo kot poskus anekdote ne razlaga dejstva, da je Škufca iz Suhe krajine prišel v samo metropolo Dolenjske, Novo mesto.

Novo v Brežicah

KLANJE ZA KLAVNICO - Medtem ko kostanjeviško klavnico dan za dnem oblegajo cigani, se za brežiško dajejo civili. Ta je bila najprej Agrariina, po stečaju tega cveta brežiškega gospodarstva pa jo je po hudem boju v upravljanje dobila Kmečka zadruga, ki se je pretekli teden po porazu v novi bitki morala umakniti. Zmagal je stečajni upravitelj, ki je klavnico vrnil rajni Agrarii. Pa ne za dolgo. Vojsna sreča je namreč opoteča, zato je še isti dan nad utrjenim klavniškim poslopjem vihrala Vinova zastava. Ker pa zmaga v bitki še ne pomeni dobljene vojne in ker pri Vinu ne želijo imeti krvavih rok, so prizorišče večdesetletnega klanja raje prepustili (beri: prodali) zasebniku. Na pomolu je torej (začasno) premirje.

OBlast PA LE MIŽI - V tej rubriki smo že pred dvema mesecema v sliki in besedi predstavili zmešnjavo, ki vlada na začetku Levstikove ulice. To je tam, kjer se spogledujejo Nika, Moda in Pošta. Kljub temu da je omejen-na ulica po sklepu Občinskega sveta postala znova odprta za ves promet v obeh smereh, nekateri ne morejo iz stare kože in tam še naprej puščajo svoje krasotce kar sredi ceste. Očitno takšno početje ne moti ne mestnih ne državnih oblasti. Kako bi si sicer razlagali obnašanje mladega policista, ki se je pred dnevi usidral na pločniku pred Niko in mirno gledal, kako si je lastnik belega čila upal v roke vzeti pravico in zaprl vhod v Levstikovo. Še plačilnega listka mu ni zataknil za brisalet, kot se to dela v pravnih državah.

V času od 18. septembra do 3. oktobra so v brežiški poročnišnici rodile: Vesna Rihter iz Krškega - Katarino, Andrejka Jazbec iz Narpelja - Adriano, Ismetva Kostevc z Bizeljskega - Davida, Damjana Kranjc iz Boštana - Katjo, Tatjana Deržić iz Rigone - Kristijana, Ljudmila Jazbec-Bogovič s Polja - Jureta, Irena Žibert s Senovega - Katarino, Helena Hostar iz Krškega - Patricijo, Martina Jamnik z Libne - deklico, Jožica Volovec iz Gaberja - Nastjo, Majda Zafraan s Senovega - Ziga, Mojca Jeršič iz Sentlenar-ta - Mateja, Olga Jež iz Breganice - Dominika, Vladka Molan iz Silovca - Katarino, Martina Kostanjšek iz Brezine - Lucijo, Ružica Prah iz Brežic - Marka, Damjana Božič iz Leskovca pri Krškem - Davida, Irena Reberšak iz Curnovca - Janjo in Martina Kostevc z Malega Kamna - Andraža.

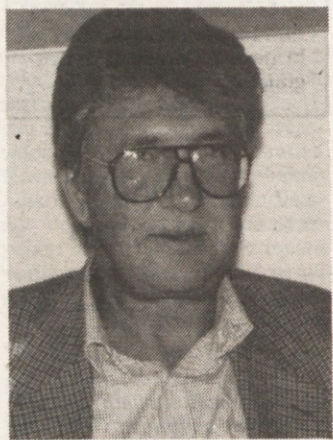
Čestitamo!

Nemci bi vlagali v krško podjetje

Če kmalu ne bodo rešena lastninska vprašanja podjetja IGM Sava, ki je delno v lasti Slovenske razvojne družbe, bo avstrijsko podjetje raje vlagalo na Madžarskem

VELIKA VAS PRI KRŠKEM - Podjetje Marbeton, d.o.o., katerega lastnik je nemško podjetje Marbeton GmbH, je bilo ustanovljeno pred dobrima dvema letoma, s proizvodnjo pa je začelo pred letom dni. V sodelovanju s kooperacijskim partnerjem IGM Savo za elektrodistribucijske namene proizvajajo armiranobetonske hišice, v katere vgrajujejo električno opremo avstrijskega kupca z Dunaja. Tako kompletirane postaje izvažajo v Avstrijo oziroma na Madžarsko.

Posel je očitno dobro stekel, čeprav ima tuji lastnik slabe izkušnje s poskusi, da bi proizvode plasiral na slovenskem trgu, pri Dar-

Miha Kežman

su so na primer naleteli na neložne izgovore, zakaj niso bili izbrani njihovi cenejši in kakovostni sanitarni objekti, oviro pa predstavlja tudi nerešeno lastništvo kooperanta IGM Sava iz Velike vasi.

Kot pravi direktorica Marbetona, d.o.o., iz Velike vasi pri Leskovcu, Metka Arih, poskuša njihovo podjetje že več kot dve leti postati večinski lastnik IGM Save, kar jim še ni uspelo, saj imajo občutek, da Slovenska razvojna družba, ki je 40-odstotni lastnik, skuša to ovirati, čeprav je pod vprašajem sto delovnih mest. Takšna sumničenja je Jasna Kalšek, finančna svetovalka in vodja tega projekta pri Slovenski razvojni družbi, zanikala. "Razpis je bil objavljen že dvakrat in verjetno

• Da Marbeton iz Velike vasi ima perspektivo, kažejo tudi podatki, da so avgusta s kupcem Sagsch-rack z Dunaja podpisali pogodbo za prihodnje leto v višini 1,5 milijona nemških mark, v ponedeljek pa so podpisali 2,5 milijona mark vreden posel z madžarskim podjetjem J. M. za 20 sanitarnih objektov, ki jih bodo izdelali v slabem letu. Prav sedež v Sloveniji omogoča širjenje poslov tudi na tla bivše Jugoslavije, z zastavljenim programom - načrtujejo tudi reciklažo asfalta in gradnjo cest, pa bi lahko letno ustvarili 12 milijonov mark prometa.

bomo šli v kratkem v ponovni razpis, saj se zavedamo, da podjetje IGM Sava potrebuje investicije."

Po besedah direktorja podjetja IGM Sava Mihe Kežmana je interes za prevzem tudi iz njihove strani, saj je nemško podjetje tudi pripravljeno vlagati v razvoj: v dveh letih naj bi v IGM Savo, ki je delno že v lasti delavcev, investirali 3 milijone mark. Sicer pa v podjetju IGM Sava sedaj približno četrtino fizične in finančne realizacije ustvarijo za Marbeton, čeprav na tem programu dela le 8 od 100 zaposlenih. Sicer pa Marbeton GmbH iz Nemčije ponovno čaka na odločitev Slovenske razvojne družbe, vendar v primeru, da vprašanje lastništva ne bo

Metka Arih

rešeno, lahko postanejo problem proizvodne kapacitete, po besedah Arnulfa Paula, vodje prodaje v nemškem Marbetonu, pa so njihovi cilji jasni: "Radi bi se razširili, a dolgo ne bomo čakali na odločitev sklada, ker trg ne čaka na nas. Če Slovenija ne potrebuje investicij, jih bodo na Madžarskem radi sprejeli." Sicer pa tako negativnega odnosa države niso doživeli še nikjer, čeprav njihovo podjetje vlaga na primer tudi na Češkem in v Rusiji.

T. GAZVODA

Mediji zbudili borzni trg

Močan vpliv odstopa direktorja Leka in predsednika Mercatorja ter objave izidov poslovanja Krke in Petrola

V preteklem tednu so mediji posredovali informacije, ki so znatno vplivale na dogajanja na borzi. Nenaden odstop direktorja Leka iz osebnih razlogov, ponovna zamenjava predsednika uprave Mercatorja, objava rezultatov Krke in Petrola z najavo dnevnega reda skupščin, ki bosta v novembru.

Navedene informacije so povzročile pri trgovanju z delnicami Petrola in Krke rahlo rast. Tako so bili pri Petrolu zabeleženi najvišji tečaji nekaj nad 23.000 dolarjev, medtem ko ste za delnico Krke lahko iztržili tudi že 24.700 dolarjev. Večja nihanja sta zabeležili delnici Mercatorja in Leka. Bolj deljena mnenja zasledimo pri investitorjih Mercatorja, saj so jih nekateri pripravljali prodati že pri tečaju 5.300, drugi pa so pripravljali zanj odšteti tudi preko 5.500 dolarjev. To pa so znatno nižji tečaji, kot so bili v preteklem tednu. Prav tako se dnevno trguje tudi po več z 1.000 dolarjev različnih cenah z delnicami Leka, vendar se je nazadnje tečaj ustalil na 34.000 dolarjev, kar pomeni dvakratno knjigovodsko vrednost delnice.

Bančne delnice dosegajo še vedno relativno nizke nivoje, gle-

de na najvišje dosežene tečaje ter njihovo knjigovodsko vrednost. Z delnicami SKB se je trgovalo po okoli 2.500 dolarjev za delnico, z Dolenjsko banko po 15.000 dolarjev za redne delnice in 14.000 dolarjev za prednostne delnice, medtem, ko delnice Probanke še vedno beležijo tečaj nad 20.000 dolarjev.

Na višjih nivojih se je trgovalo tudi z delnicami Term Catež, in sicer nad 13.000 dolarjev, ter Radenske nad 1.750 dolarjev. Obe družbi sta namreč v prvem polletju presegle načrtovane poslovne rezultate, njihova cena pa je trenutno za cca 50% nižja od knjigovodske.

Izplačilo dividend delničarjem Petrola in Krke, ki naj bi bilo ob koncu leta, je tudi vzpodbuda za investitorje.

Za udeležence našega borznega trga je značilno, da se ne odločajo za nakup delnic, ko cene padajo, temveč se pogostejše odločajo v času rasti tečajev. Takrat namreč računajo na nadaljnjo rast.

LJUDMILA BAJEC, dipl. oec.
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/371-82-21, 371-82-28,
fax: 068/323-552

PRIJAVITE NEPRAVILNOSTI!

LJUBLJANA - Julija je slovenska vlada sprejela program odkrivanja in preprečevanja dela in zaposlovanja na črno. Pristojne državne institucije so odkrile že vrsto nepravilnosti, komisija pa je v teh treh mesecih prejela številne pisne in telefonske prijave. Večina je anonimna, klice pa preverijo ustrezne inšpekcijske službe. Anonimni telefon za prijave zaposlovanja in dela na črno je še vedno odprt: 061 310 266.

• Srednja pot je najbolj varna. (Ovid)

• Prijatelj je tako rekoč drugi jaz. (Cicero)

Ob senčilih še PVC okna

Družinska firma Medle iz Novega mesta začela proizvodnjo PVC oken - Naložba 400.000 mark

NOVO MESTO - Točno leto dni po začetku proizvodnje aluminijastih rolet, polnjenih z izolacijo, ki so v Evropi najbolj iskano senčilo, je novomeška družinska firma Medle v istih prostorih na Cikavi začela proizvodnjo PVC oken. Gre za najsodobnejšo proizvodnjo oken iz plastičnih mas, profile za izdelavo in sestavo za to proizvodnjo dobivajo od enega najbolj znanih proizvajalcev na svetu, nemške firme VEKA.

"S to firmo smo podpisali pogodbo za dobavo teh profilov do leta 2.000, leto in pol pa jih bodo v Sloveniji dobavljali izključno nam," je povedal Lojze Medle. Gre za program, ki dopolnjuje njihov glavni program, to je proizvodnja, prodaja in montaža senčil vseh vrst. Medletovi namreč pozorno spremljajo in sledijo svetovnim trendom na tem področju in v svetu se večji proizvajalci senčil odločajo tudi za proizvodnjo oken.

Medletovi bodo letos s senčili ustvarili za okoli 3 milijone nemških mark prometa. Poleg Slovenije je njihovo veliko tržišče še sosednja Hrvaška, kjer so, mimogrede povedano, z njihovimi senčili opremljene rezidence hrvaškega predsednika Tudmana in domovi njegove družine, posredno izvažajo v Avstrijo, Rusijo in v druge države.

Naložba v proizvodnjo PVC oken je veljala okoli 400.000 mark. "V Sloveniji je že okoli 25 proizvajalcev PVC oken, vendar so samo tri proizvodnje tako sodobne in avtomatizirane, kot je naša," se pohvali Medle. Doslej je bilo v Medletovi firmi zaposlenih

32 ljudi, za proizvodnjo oken so na novo zaposlili še štiri, spomladi, ko naj bi proizvodnja z začetkom gradbene sezone tudi polno stekla, pa bodo, pravijo, gotovo zaposlili še več novih delavcev. S tem res ne bodo imeli težav, saj so sedaj na razpis dobili več kot 70 prošelj.

"V eni izmeni bo 5 delavcev lahko naredilo 50 do 60 oken," pravi Medle. "Izdelujemo okna vseh oblik, po meri in željah kupcev, okna standardnih dimenzij pa bodo tudi na zalogi," obljublja. Kot prednost teh oken navajajo visoko kakovost, dolgo življenjsko dobo, enostavno vzdrževanje brez barvanja. "Taka okna so primerna tako za nove gradnje kot za zamenjavo v starejši hišah in stanovanjih, njihova cena pa je skoraj enaka kot cena lesenih, garancija je 8 let, kupec pa lahko izbira kar med 24 barvnimi odtenki."

A. B.

Lojze Medle

POBUDA RIBNIŠKEGA ŽUPANA

RIBNICA - Na nič kaj rožnato stanje v ribniških podjetjih že dalj časa opozarja ribniški župan Jože Tanko. Na "pogorišču" Rika, ki je v zlatih časih zaposloval več kot 1.500 delavcev, so sicer zrasla manjša podjetja, a je število delavcev v njih zdaleč

premajhno, da bi lahko znižali veliko brezposelnost v občini. V Inlesu se, kljub mnenju vodstva, da ni vse tako črno, kot se govori, razmere ne izboljšujejo. V nekaterih enotah (oknarni) delavci niso dobili še avgustovskih plač, tudi zaradi tega so nekateri minulo soboto ostali doma, čeprav bi morali delati. V drugih podjetjih in

obratih delajo veliko, a se ob koncu meseca sramujejo svojih plač, ki so ponižujoče nizke. Kdo jih izkorišča, se sprašujejo. Davek pobira tudi (pre)draga država, za katero župan Tanko meni, da bi jim morala bolj prisluhniti in nuditi še kaj več. Zato bo dal pobudo za razglasitev občine kot gospodarsko ogroženo območje.

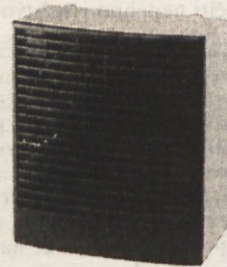
Čedomir Jakovljevič

kot 300 posameznikov in 400 uporabnikov, ki so povezani v mreže v posameznih podjetjih.

Po besedah direktorja Infotehne Čedomirja Jakovljeviča so se v tem novomeškem podjetju odločili za podpis pogodbe s Telekomom, ker slednji ogromno investira v internet. Z internetskimi storitvami do sedaj Infotehna ni imela dobička, pri 700 uporabnikih pa že pokrivajo tekoče stroške. Število uporabnikov interneta zelo hitro raste in Čedomir Jakovljevič meni, da se vanj plača vlagati, saj bo sčasoma računalnik, priključen na internet, nepogrešljiv na vsaki delovni mizi.

I. VIDMAR

MERKUR

5.999,61 SIT
GRELNIK CLIMA 05

OLJNI RADIATOR EWT	21.990 SIT
OLJNI RADIATOR EWT	17.999 SIT
KONVEKCIJSKI GRELNIK EWT CLIMA 207	10.999 SIT
KOPALNIŠKI GRELEC EWT CLIMA 181	15.999 SIT
KONVEKCIJSKI GRELNIK EWT CLIMA 208	12.999 SIT

NOVOTEHNA NOVO MESTO • TREBNJE • KRŠKO • KOSTANJEVICA • GRADAC

super cena

44.998,80 SIT
ZA GOTOVINO SAMO
43.199 SIT

BTV VOJAGER 51 ELEKTRONIKA
EKAN 51 cm, TELETEKST, STEREO

NOVOTEHNA

3.499 SIT
SUŠILEC ZA LASE EKT 5.028

KAD ZA MASAŽO NOG WIGO 4.760 9.999 SIT
EL. APARAT ZA STRIŽENJE WIGO HC 04 8.999 SIT

4 do 8 odstotkov popusta na Merkurjevo kartico zaupanja!

Svetnike skrbi za podtalnico

Svetniki so se, ko so izvedeli za načrtovano prašičerejo na Lokvah, ustrašili za podtalnico - V presoji vplivov na okolje zapisano, da je lokacija primerna za rejo

LOKVE PRI ČRNOMLJU - Na seji črnomaljskega občinskega sveta je eden od svetnikov postavil vprašanje glede hlevov črnomaljske kmetijske zadruge na Lokvah pri Črnomlju, v katerih naj bi najemnik kmalu začel rediti prašiče. V hlevih je bila nekdanja goveja živina, zato jih namerava najemnik Jože Stariha predelati. Iz svetniških vrst je bilo slišati bojazen, da bo prašičereja vplivala na podtalnico.

Upravna enota Črnomelj je investitorja Stariha napotila, da pridobi presojo vplivov na okolje, ki je potrebna za vsak poseg, tudi za razširitev ali rekonstrukcijo, zlasti pa če gre, kot v omenjenem primeru, za rejo več kot 450 pitancev. Stariha namerava namreč v hlevih, v katerih bo preuredil le bokse, pitati v enem turnusu do tisoč prašičev, na leto pa bi imel

ka prihajalo, in sicer predvsem zaradi prahu in izpušnih plinov ob preureditvi hleva in transportih ter ob razprševanju gnojek po njivah. Zaradi preureditve in transporta po mnenju zavoda niso

DRUGO DRŽAVNO PRVENSTVO V STRIŽENJU OVC

STARI BREG - V tej vasi na Kočevskem bo revija Drobna v sodelovanju z družino Vesne Brelih v nedeljo, 12. oktobra, ob 10. uri dopoldne priredila drugo državno tekmovanje v striženju ovc. Tekmovalci bodo razdeljeni v dve skupini, v skupino za ročno striženje in skupino za striženje z električnimi škarjami. Za pokušinjo in napredaj bodo ovčerejski izdelki.

• Na Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto ocenjujejo, da je lokacija za načrtovano svinjerejo v Lokvah primerna in je zato dejavnost možna. Črnomaljski svetniki pa so v svoj sklep zapisali, da si mora investitor za rekonstrukcijo hlevov pridobiti gradbeno dovoljenje, pred uporabo hlevov pa uporabno dovoljenje.

predvidoma po dva turnusa in pol.

Iz presoje vplivov na okolje, ki jo je izdelal Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, je moč razbrati, da bo do onesnaženosti zra-

RADEŠKI GOZDARJI PRIPRAVILI "DAN ODPRTIH VRAT" - Radeški gozdarji, zaposleni na Zavodu za gozdove Slovenije, smo v petek, 26. septembra, povabili medse kolege gozdarje in predstavnike javnega življenja. V svojih prostorih smo pripravili fotografsko razstavo o delu krajevne enote skozi čas ter o njenih naravnih lepota in posebnostih. Izdali smo manjšo zloženko, ki govori predvsem o Krajevni enoti Radeče in našem delu. Na srečanju se je zbralo več kot 30 povablencev. Vodja KE Radeče dipl. ing. gozd. Damjan Femec je v govoru prikazal glavne naloge gozdarjev, posebej pa opozoril na moteče vmešavanje politike v gozdarsko stroko. Radeški gozdarji smo večkrat poudarili ljubezen do gozda in dejstvo, da nikakor ne smemo pozabiti, da smo Slovenci gozdni narod, saj več kot polovico države pokriva gozd. Gozdarji vabimo v svoje kraljestvo - gozd. (Jože Prah).

V BODOČE KAZEN

OSILNICA - Te dni je občina Osilnica v sodelovanju z domačo Lovsko družino poskrbela za košnjo tistih parcel, ki so ostale nepokošene, ker so njihovi lastniki stari in tega dela ne zmorejo, ali pa živijo v Ameriki in drugod. Za tako košnjo so se letos v občini odločili prvič in to na občinske stroške, medtem ko bodo v bodoče to v obliki kazni plačali lastniki zemljišč, saj so po predpisih oni dolžni to storiti. Pokošeno travo so tudi balirali in jo bodo del porabili lovci za krmljenje divjadi, del pa jo nameravajo prodati in že iščejo kupce.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

V ponedeljek so branjeveke ponujale že prvi letošnji kostanj, ki je bil po 200 do 300 tolarjev kilogram, česen 400 do 500, čebula po 150, fižol po 400, stročji fižol po 250, bučke po 150, krompir po 50 do 60, zelje po 80, feferoni po 400, repa po 100, paprika po 200, paradižnik po 300, endivija od 150 do 200, radič po 200, brstični ohrovt in špinaca po 300, rdeča pesa po 150, koleraba, črna redkev in koren po 150 do 200, kisl zelje po 200, skuta po 400, smetana po 500 do 700 tolarjev pol litra, ocvirki po 500, jajca po 20 do 25, hruške po 100 do 160, jabolka po 50 do 100, na gajbico po 60, grozdje po 260 do 300 in slive po 160 tolarjev. Na prodaj pa je bilo tudi veliko rož za na grobove, npr. mačehe so bile po 80 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 45 prašičev, starih do 3 mesece, 70 v starosti 3 do 5 mesecev in 30 starejših. Prvih so prodali 30 po 390 do 410, drugih 60 po 320 do 350, tretjih pa 15 po 230 do 240 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Pravilno gnojenje na zalogo

Jeseni in preko zime je več časa, da pripravimo zemljo za napravo vinogradov, sadovnjakov, drugih trajnih nasadov, ki potrebujejo gnojenje na zalogo, in da opravljamo agromelioracije. Za sodobno in gospodarno upravičeno pripravo zemlje je nujna analiza tal. Če nam analiza pokaže, da so tla predvsem z glavnimi hranili (fosor P, kalij K, tudi magnezij Mg) premalo ali zadosti preskrbljena, se pač ravnamo po rezultatih analize in dodamo več tistega hranila, ki ga bolj primanjkuje. Z dušikom N nikakor ne gnojimo na zalogo, saj se nitrati dušik NO₃ hitro izpira, amonijev dušik NH₄ pa malo počasneje. Zato gnojimo na zalogo z mineralnimi gnojili PK ali NPK, ki vsebujejo nič ali zelo malo dušika (maksimalno 5% dušika N). Če nam analiza tal pokaže, da je zemlja prekisla (pH pod 5,5), zemljo tudi apnimo (apno) ali pa spomladi dodamo kalcijev soliter 15,5% N + 28% CaO (vsebuje 28% kalcija) v količini največ 300 kg/ha. Gnojenje na zalogo je nujno, če želimo, da bomo kasneje imeli velik in kvaliteten pridelek.

Danes je na trgu dovolj raznih vrst mineralnih gnojil, ki vsebujejo malo dušika ali celo nič dušika. Mineralno gnojilo NPK naj ne ima več kot 5% dušika N, saj se dušik izpira v podtalnico in imamo tako dvojno škodo.

Osnovno pravilo pri gnojenju na zalogo je, da morajo hranila priti v tisto plast zemlje, kjer se razvije največ korenin. Globina, v kateri se razvije največ korenin, je odvisna od vrste sadja ali trte, podlage, starosti, profila tal, rodovitnosti tal itd. Na področju Slovenije ne vnašamo gnojil na zalogo globlje kot 50 cm, čeprav je npr. globina rigolanja lahko tudi večja. Če imamo v sadovnjaku ali vinogradu negovano ledino (kosimo travo ali deteljo), se bodo korenine plitveje razvile, zato tudi gnojimo na zalogo plitveje: do približno 30 cm. Če pa bo sadovnjak ali vinograd trajno obdelan, se bodo tudi korenine razvile globlje, zato gnojimo na zalogo približno 20 cm do 50 cm. V zadnjem času je čedalje več sadovnjakov in vinogradov v negovani ledini oziroma negovani travni ruši, kar je priporočljivo, saj se zato manj hranil (nitrati) izpere v nižje plasti tal oziroma v podtalnico. Trajna negovana ledina je najboljši filter za izpiranje hranil. Na ta način tudi pripomoremo k varovanju okolja in podtalnice, hkrati s travo ali deteljo zeleno gnojimo in za drevje ali trto ostane več hranil iz mineralnih gnojil, ker se ne izperejo.

Inž. JOŽE POVŠIČ
Fertil, d.o.o., Trebnje

potrebni dodatni ukrepi, večji problem pa bo smrad gnojek. Vendar ni veljavnih predpisov, ampak obstajajo le smernice za oddaljenost industrijskih objektov od stanovanjskih naselij. Po predlogu nove slovenske uredbe naj bi bila za tisoč prašičev pitancev ta razdalja vsaj 250 metrov. Na zavodu ocenjujejo, da je lokacija za svinjske hleve primerna, če bo investitor spoštoval uredbo.

Nevarnosti onesnaževanja tal zaradi razprševanja gnojek ne predvidevajo. Kot so zapisali na Zavodu za zdravstveno varstvo, ima po Uredbi o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla Stariha dovolj kmetijskih površin za razprševanje gnojek, prav tako pa tudi dovolj velike zbiralnice, v katerih se bo zbirala gnojeka, ko je ne bo dovoljeno razprševati. Predvidevajo tudi, da hrup ne bo presegel dovoljenih meja. Seveda bodo nastajali tudi posebni odpadki (krmila, kadavri), s katerimi pa bo moral Stariha ravnati v skladu s pravilnikom, ki govori o ravnanju s posebnimi odpadki.

M. B.-J.

NIČ VEČ BREZ PODPISA LASTNIKOV

LOŠKI POTOK - V zadnjih letih se je pri nekaterih načrtovanih investicijah zataknilo, že ko so dela potekala. To se dogaja predvsem tam, kjer dela vodijo vaše skupnosti. Tako nastajajo dodatni stroški, v nekaterih primerih pa so ali lastniki še groze s tožbami. Največ teh težav prihaja pri širitvah vaških cest pa tudi pri manjših delih, kar daje slutiti, da se ljudje vse bolj odpovedujejo solidarnosti. Velja zapisati, da je občina Loški Potok že v začetku tega leta opozorila vaše skupnosti, da si morajo pri vsakem posegu v prostor zagotoviti podpise lastnikov, sicer bodo sredstva preusmerili drugam.

A. K.

• Slovenci smo čudaki, zadovoljni smo s tem, česar nimamo. (Nova revija)

Nobelovec Borlaug spet svari

Dramatičen poziv stroki, naj se upre politizaciji

Na 7. svetovnem kongresu Mednarodnega združenja za kmetijsko-živilsko upravljanje, ki je bilo polti v Djakarti, so posebej močno odmevale besede slovetega Nobelovega nagradjenca Normana E. Borlauga, ki je svaril pred skrajnostmi in pred neskončnimi prepri med kmetijci in zelenimi gibanji, ki so zmedli mednarodne ustanove, da so začele ukinjati nekatere razvojne projekte za posodobitev kmetijstva v tako imenovanem tretjem svetu. Če se bo to nadaljevalo, se bo revščina povečala do neslutnega obsega, degradacija naravnega okolja pa bo zaradi odsotnosti strokovnega znanja samo še večja.

Borlaug, ki je s svojimi ugotovitvami že v šestdesetih in sedemdesetih letih odločilno pripomogel k intenziviranju svetovnega kmetijstva, opozarja, da se razvoj biotehnologije ne sme ustaviti in da je potrebno izrabiti tudi prednosti genskega inženiringa ter druge strokovne novosti, ki jih nasprotniki postavljajo pod vprašaj. Po njegovem naravnega okolja ni mogoče varovati tako, da se zgolj vračamo v čas ekstenzivnega pridelovanja. Človeštvo tega preprosto ne bi preživel.

Po Borlaugovih napovedih bo leta 2.000 živelo na Zemlji 6,2 milijarde ljudi, leta 2.025 8,3 milijarde, na koncu prihodnjega stoletja pa se bo število ustalilo pri 11 milijardah. Če bi želeli odpraviti lakoto in zagotoviti hrano za vsa dodatna otroška usta, bi že leta 2.025 potrebovali dodatnih 2,6 milijarde ton hrane.

• "Poslanke in poslanci, pred domovino so še dolgi klanci," reče Peterle in brž poprime. Kako? I, loti se klepati rime! (Kmečki glas)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Moda rdečih vin?

Prijubljeno rdečih vin se stopnjuje, zato pa posameznike in zadrzne kleti bolj skrbi večja neprodana zaloga belih vin. Po grozdu sodeč, bo letos v rdečih vinih veliko barve in alkohola. Nekaterim vinom, ki so se uveljavila s svetlejšo rdečo barvo in nižjo vsebnostjo alkohola (cviček), bo letošnje lepo dozorelo grozdje lahko menjalo karakter. V evropskih časopisih piše, da so k večji porabi (v Nemčiji dvakrat dražjih) rdečih vin veliko prispevali mladi ljudje, ki se navdušujejo bolj za rdeča kot pa bela vina. Pri nas zelo radi posnemamo Evropejce, zato je to lahko dobro napotilo pri načrtovanju obnov novih vinogradov.

Kako izkoristiti izjemno kakovost rdečega grozda, ki se kaže v visokem sladkorju, zmernih kislinah, lepi obarvanosti in dobrem videzu grozda? V prejšnjih člankih sem opisoval različne postopke za predelavo belega grozda. Tudi na področju rdečih vin se da veliko narediti z novim znanjem. Vajeni smo klasičnega postopka, ki obstoji v nekajdnevem namakanju razpceljanega grozda ob istočasnem alkoholnem vrenju mošta. Kdor obvlada to tehniko, lahko pridelal odlično vino.

Iz letošnjega dobro obarvanega grozda pa bo težko pridelati svetlordeči cviček. Ker cviček ne sme biti močno obarvan; bi se tako vino smelo imenovati in označevati kot "dolenjsko rdeče vino". Od cvička pričakujemo, da je svež in da diši po malinah in drugem rdečem jagodičevju ter sadju. Take značilnosti vina se dajo lepo poudariti s tehnologijo, ki se imenuje "hladna maceracija". Ta poteka tako: razpceljano grozdje držimo pet

dni v kadi pri temperaturi 10° C, nato ga segrejemo na 20° C in dodamo kvasni nastavek. Jagodna kožica pri tako nizki temperaturi ne odda veliko barvnih snovi, oddaja pa aromatične snovi, ki ostanejo v mlademu vinu. Čas trajanja alkoholnega vrenja na "tropu" določimo po videzu in okusu rdečega vina. Za cviček bi trajalo alkoholno vrenje s kožicami do ene tretjine povretega sladkorja, lahko manj, lahko več, glede na kakovost grozda.

Iz primera, ki sem ga opisal za cviček, si lahko predstavljamo, kako bi s hladno maceracijo rdeče drozge pripravili metliško črnino, modro frankinjo itd. Jagodna kožica oddaja aromatične snovi pri nizki temperaturi. Če želimo več barve in nekaj taninskih snovi, lahko segrejemo drozgo na 22 do 25° C oziroma pri nižjih temperaturah (20° C) podaljšamo maceracijo do polovice ali tri četrt ali celo do konca povretega sladkorja. Za tako maceracijo je potrebno vsak dan pokušati vino izpod "klobuka".

Vina, ki ga želimo kmalu prodati, ne držimo dolgo na jagodnih kožicah, ko je začelo vreti. Zadostovalo bo tri do štiri dni. Medtem je treba držati jagodne kožice vlažne, zato tri- do štirikrat na dan potopimo "klobuk" s čistim orodjem, ki ga ne smemo mokrega od mošta postaviti na zrak, ker začne takoj cikat. Če hočemo iz letošnje modre frankinje pridelati rdeče vino za zorenje, svetujem: da je brez hladne maceracije, da je alkoholno vrenje čimprej sproženo in da ne prešamo, dokler nam ne padejo jagodne kožice na dno kadi. V tem primeru mora biti higiena kadi in našega obnašanja zelo dosledna.

dr. JULIJ NEMANIČ

KMETOVALEC ŠT. 10

SLOVENJ GRADEC - Oktobrska številka društva kmetijskih svetovalcev Slovenije prinaša - čeprav malo pozno - obširen zapis o sortimentu ozimnih žit ter dva prispevka o gnojenju ozimnam. Posebno pozornost zasluži tehten članek o reprodukciji živine, ki kaže, da naša država sledi svetovnemu razvoju na tem področju, tudi pri uporabi ultrazvoka, opozarja pa, da imamo še kar nekaj strokovnih nalog, ki lahko izboljšajo rejo in pripomorejo k njeni večji gospodarski uspešnosti. Kmetovalec objavlja še več drugih jeseni aktualnih kmetijskih nasvetov.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Mandlji, predelani v marcipan

Ob zaključku večjih del, kot je trgatve, gospodinje poskrbijo, da so mize polne domačih dobrot. Ob tem nikoli ne manjka peciva z dodatki orehov in lešnikov, bolj redki pa so mandlji. Poznamo sladke mandlje in grenke s pekočim okusom, ki vsebujejo zelo strupene snovi. Drevo mandljeva je podobno oljčnemu in najbolj uspeva v mediteranskem podnebju. Dozoreli plodovi so obdani s trdo, luknjičavo lupino, ki jo prekriva tanka kosmata lupina. Na prvi pogled so podobni drobnim nezrelim breskvam.

Sladki mandlji vsebujejo veliko beljakovin, maščob, sladkorja, mineralov, kot so kalij, magnezij, kalcij, fosfor, žveplo, klor, natrij, cink, baker in mangan, ter vitamine E, B1, B2 in A. Mandlje uživamo kot oluščena jedra, zmlete ali že predelane. Uživanje mandljev ima na organizem zdravilen vpliv. Ugotovljeno je, da znižujejo negativni holesterol in ugodno vplivajo na delovanje srca. Za nego kože ima velik pomen mandljevo olje, pomaga pa tudi pri zaprtju. Prijeten okus in aroma se ujema tako s pi-

kantnimi kot sladkimi jedmi.

V slaščičarstvu se veliko uporablja mandlji, predelani v marcipan. Zmletim sladkim mandljem se doda še sladkor v razmerju 2:1. Maso pražijo, da izgubi vlago, postane trdnjša in primerna za oblikovanje. Surovi masi dodajajo še sladkor v prahu in mandljevo aromo, proti izsušitvi pa škrobni sladkor, sorbitol in glicerol ter po potrebi še različna barvila. Marcipanova maso lahko pripravimo tudi sami tako, da surovi masi dodamo sladkor v prahu in temeljito gnetemo. Iz te oblikujemo različne okraske za sladice in podobno. Neoluščenim mandljem odstranimo rjavo lupinico tako, da jih nekaj časa namakamo v vroči vodi in nato jedra iztisnemo.

Za pripravo MANDLJEVIH KUPČKOV potrebujemo 25 g sladkorja, 25 dag rahlo prepraženih in zmletih mandljev, 3 beljake in ščepec soli. Beljake in sol stepemo v trd sneg, dodamo sladkor in mandlje ter rahlo premešamo. Na pomaščnem pekaču oblikujemo kupčke in jih svetlo rumeno zapečemo.

Razpoke v umetnostnem biseru

Slovita Viteška dvorana brežiškega gradu je potrebna obnove - Omet z baročno poslikavo odstopa od zidu - Vrsta raziskav že poteka - Vključena v evropski projekt

BREŽICE - Viteška dvorana brežiškega gradu, ki je po nedeljenem mnenju poznavalcev pravi biser baročnega posvetnega stenskega slikarstva na Slovenskem, se je z odmevnim in uspešno izpeljanim 1. festivalom stare glasbe Brežice 97 še trdnje vpisala v kulturno zavest kot spomenik, ki mu ne gre le spoštovanje in hvala, ampak tudi vsa potrebna skrb. Slednja je še toliko bolj potrebna, ker sistematične raziskave, ki potekajo že od leta 1994, kažejo, da z najlepšo slovensko dvorano ni vse v redu.

Videotermografska raziskava, s katero so "pogledali" pod poslikani omet, je postregla z alarmantnim podatkom: kar petina ometa s freskami je že odstopila od podlage. Statična analiza lani je odkrila, da se zunanja, zahodna stena Viteške dvorane odmika, po vsej dolžini dvorane je že tudi na oko vidna milimetrska razpoka. A če bo mogoče odmakniti stene z vezmi sorazmerno preprosto in učinkovito rešiti, so težave z odstopanjem ometa neprimerno bolj zapletene, saj so posledica mikroklimatskih razmer, ki jih ni mogoče enostavno in preprosto razrešiti, vendar brez ureditve tega vprašanja ni mogoče začeti z restavriranjem ometa in fresk. Po svoje so ta problem skusili tudi obiskovalci nedavnega festivala, ko so morali prenašati nadležno sparino, dvorane pa si niso upali prezračiti, ker bi to zaradi kondensa ogrožalo poslikavo.

Direktor Posavskega muzeja mag. Tomaž Teropšič večji del svojega delovnega časa posveča prav obnovi Viteške dvorane in vzdrževanju gradu sploh, saj gre za povezane težave. Pravi, da bo minilo še nekaj let, predno se bodo lahko lotili ključnih del pri

restavriranju fresk, do takrat pa bodo morali končati raziskave in še marsikaj postoriti, denimo poskrbeti za streho in ostrežje, ki ga je zaradi nepravilno izvedenih kleparskih del napadla lesna goba. Sanacije se bodo kmalu lotili.

Pravi, da so pri obnovi Viteške dvorane, tega protokolarnega in prireditvenega prostora najvišjega ranga, pravzaprav še vedno v fazi zbiranja podatkov. V veliko pomoč jim je računalniška naprava, ki samodejno 24 ur na dan beleži

Direktor Posavskega muzeja Brežice mag. Tomaž Teropšič

ZAPETE PESMI NAŠIH KRAJEV - Sprva v krožku, kmalu pa tudi v društvu so se povezali in družili Posavci vseh starosti, ki jim je skupna ljubezen do glasbe in ljudskih pesmi. Sicer pa Posavski center za permanentno izobraževanje Krško tudi za letošnje pripravljata dva krožka: "Ustvarjalno preživljanje prostega časa" in "Kako biti boljši starši". (Foto: T. G.)

Ustvarjalnost v krožkih

Študijska krožka se bosta preoblikovala v društvo - Tudi pesniška zbirka - Letos nove vsebine

KRŠKO - V okviru Posavskega centra za permanentno izobraževanje Krško sta v Posavju v preteklem šolskem letu potekala dva študijska krožka z zgovornim imenom Pesmi iz naših krajev in Umetnost fotografije, ki sta ju usmerjali Bernardka Sladkonia in Nataša Kršak, s skromnim finančnim prispevkom pa ju je podprlo ministrstvo za šolstvo in šport.

Želja po petju in učenju ljudskih pesmi je združila ljudi različnih starosti, tudi upokojence. Anica Zorko, Jožica Rožanc in Marija Puntar so imele precej pesmi že zapisanih, tako da so precej olajšale zbiranje, Jože Kovač pa je pesmi opremil z notami, saj je želja članov krožka izdati zbirko pesmi. Sicer pa se njihovo druženje s koncem krožka ne bo zaključilo, saj so se odločili, da ustanovijo klub, ki se mu lahko pridružio tudi drugi ljubitelji ljudskega petja.

O društvu razmišljajo tudi člani fotografskega krožka, ki jih je v preteklem šolskem letu največ usmerjal in vodil izkušeni fotograf Milan Ogorevc iz Piršenbrega. Člani tega krožka so osvajali znanje na različne načine, svoje izdelke pa so člani Bojan Čekrlj, Simona Drevo, Tanja Gazvoda, Nataša Kršak, Jože Lekše, Stane Levstik, Nataša Mokolavčič, Blaž Mirt, Zdenka Močnik, Bernardka Slakonja in Anica Valentinc razstavili ob tednu vseživljenjskega učenja v kulturnem domu v Krškem.

T. GAZVODA

DE REGGI V LUNI

NOVO MESTO - Danes, 9. oktobra, bodo ob 19. uri v galeriji Luna, kjer pogosto pripravljajo občasne razstave, odprli slikarsko razstavo akademskega kiparja Rajka de Reggija.

razmere v dvorani in zunaj nje. Kot ena od primernih rešitev mikroklima (namestitve klimatskih naprav zaradi več razlogov ni primerna) se ponuja centralno ogrevanje, vgrajeno v stene, kar bi zagotavljalo primerne toplotne razmere in preprečevalo dviganje kapilarne vlage v stenah. Poskusno že teče zidno ogrevanje v enem od prostorov gradu. "Pri reševanju problemov z mikroklimo si pomagamo tudi s tujimi izkušnjami, saj je Viteška dvorana kot edini projekt iz Slovenije vključena v mednarodni projekt Eurocare Prevent," pravi Teropšič in poudarja, da gre pri obnovi Viteške dvorane za dolgotrajno in zahtevno večletno akcijo, ki je ne gre izpeljati na vrat na nos, ampak kar najbolj z upoštevanjem znanja in izkušenj restavratske stroke. Le tako bo posavski biser dobil svoj pravi lesk.

M. MARKELJ

18. KRKINO SREČANJE SLIKARJEV

NOVO MESTO - Na Otočcu pri Novem mestu bo od prihodnje srede, 15. oktobra, do nedelje potekalo 18. Krkino srečanje slikarjev. Udeležili se ga bodo: Martin Avsenik, Marjeta Godler, Lojze Logar, Maksim Sedej ml., vsi iz Ljubljane, Klavdij Palčič iz Italije, Valentin Oman iz Avstrije, Rudi Skočir iz Idrije in Janko Orač iz Novega mesta. Srečanje bo strokovno spremljala umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregl, razstava na srečanju ustvarjenih del pa bo v začetku decembra v Galeriji Krka.

LIKOVNIKA V POGOVORU - Vesna Zakonjšek in Rudi Stopar v pogovoru pred otvoritvijo razstave.

Krajine v barvnem dežju

V galeriji na gradu Rajhenburg odprli prvo samostojno razstavo ljubiteljske slikarke Vesne Zakonjšek

BRESTANICA - V galeriji na gradu Rajhenburg v Brestanici se je minuli petek, 3. oktobra, zvečer zbralo lepo število ljubiteljev likovne umetnosti, ki so se udeležili otvoritve prve samostojne razstave stvaritev ljubiteljske slikarke Vesne Zakonjšek z bližnjega Senovega. Z izbranimi, poetično navdahnjenimi besedami je avtoričina dela predstavil sevniški pesnik in kipar Rudi Stopar, za glasbeno doživetje pa sta poskrbela saksofonist Lovro Ravbar in bobnar Boštjan Gradišek z dobro izpeljanimi jazzovskimi improvizacijami. Razstavo je pripravilo Društvo likovnikov Oko iz Krškega, ki združuje 39 likovnikov.

Vesna Zakonjšek je po poklicu krajinska arhitektka in je zaposlena v Kozjanskem parku. Z likovnim ustvarjanjem se je začela intenzivneje ukvarjati lani, ko se je

vrnila iz angleškega mesta Grinstead, kjer se je štiri mesece učila slikarstva v zasebni umetnostni šoli Tobia. Poprej je sicer izdelovala različne voščilnice in slike na svilo, po angleški izkušnji pa se je usmerila k bolj avtorskemu likovnemu ustvarjanju. Kot je razvidno z razstavljenih del, je našla svoj likovni izraz v izrisavanju naključnih likov s fino črto v tušu in s polnjenjem nastalih oblik s pastelno barvo ter v tehniki nekakšnega "barvnega dežja", v kateri ustvarja realnejše podobe, predvsem krajine. Po mnenju Rudija Stoparja je slikarski jezik mlade slikarke prav tu močan in čist. Za dela v tej tehniki je Zakonjšekova prejela tudi svoje prvo priznanje, lani so ji na slikarsko-kiparskem taboru na Pokljuki podelili plaketo z bronastim listom.

MiM

Obujen novomeški literarni klub

Literarni klub Dragotin Kette Novo mesto je ponovno začel delovati - Že novembra mednarodni pesniški maraton in publikacija - Predsednica Klavdija Kotar

NOVO MESTO - Pred štirinajstimi leti so tedaj dejavni novomeški literati ustanovili Literarni klub Dragotina Ketteja, ki naj bi spodbudil literarno tvornost v dolenski metropoli, povezal dolenske literarne ustvarjalce med seboj in z drugimi po domovini, jim pomagal pri izdajanju knjig ter spravil na svetlo tudi občasni almanah. Od lepih besed in namenov je ostalo nekaj natisnjenih pesniških listov, v spominu eno ali dveje predavanj, kak pesniški večer ter nekaj medsebojnih zamer, klub pa je čez čas tiho usahnil. Zdaj se je prebudil, oziroma natančneje, znova se je rodil, saj so ga k življenju spravili literarni ustvarjalci mlajše generacije.

V začetku devetdesetih let se je v novomeško kulturno življenje začela dejavneje vključevati skupina mladih literatov iz Novega mesta in okolice. Pokazali so, da imajo tudi organizatorske sposobnosti. Pripravili so nekaj pesniških večerov, organizirali pesniški maraton in izdali antologijo. Ko so iskali organizacijsko obliko, ki bi jih še bolj povezala, so ugotovili, da jim je treba pravzaprav le nadaljevati tam, kjer je starejša generacija odnehala. In tako je iniciativni odbor pripravil vso potrebno dokumentacijo za ponovno oživitve literarnega kluba v skladu z novim zakonom o društvih. Na občem zboru so prejšnji mesec sprejeli potrebne dokumente, izvolili upravni odbor in druge organe društva ter sprejeli program dela, skratka opravili vse, kar je potrebno, da je klub ponovno tudi formalno zaživel.

"Želimo biti neprofitna in nepolitična organizacija," pravi nova predsednica kluba Klavdija Kotar, mlada novomeška pesnica, zaposlena v ZKO Novo mesto. "Zdaj nas je v klubu že več kot dvajset, upam pa, da se bo članst-

vo še povečalo, saj ga ne omejuje lokalno. Zastavili smo si kar obsežen program dela: Almanah 2000, ki naj bi podal pregled stoletnega literarnega ustvarjanja dolenskih literatov, želimo se povezati in sodelovati z literati iz vse Slovenije in tudi preko meja. Prav zdaj pripravljamo mednarodni literarni maraton, ki bo v začetku novembra, na njem pa bodo nastopili domači literati in gostje iz tujih mest, pobratenih z Novim mestom. Imamo že potrjeno sodelovanje literatov iz Vilafrance in Bihača. Dvodnevno prireditev bomo trajno zabeležili

še z izidom publikacije. Predvsem pa bi radi razvijali ustvarjalno ozračje, popestrili kulturno in družabno življenje in tako dvignili kakovost okolja, v katerem živimo."

M. MARKELJ

Klavdija Kotar, predsednica Literarnega kluba Dragotin Kette.

Spet likovna delavnica

Štirje programi za mlade in dva za odrasle - Danes razstava, v soboto konstrukcijsko risanje

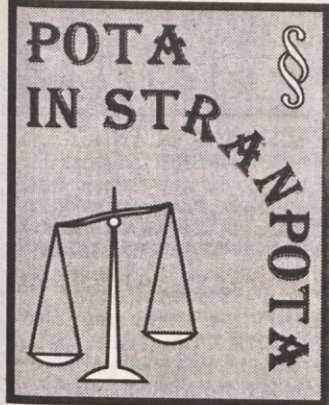
NOVO MESTO - Danes, 9. oktobra, bodo ob 19. uri v avli Kulturnega centra Janeza Trdine odprli razstavo del, ki so nastala na 9. likovni delavnici mladih. Z razstavo bodo označili začetek letošnje jubilejne 10. likovne delavnice, ki bo začela z delom v soboto, 11. oktobra, dopoldne. Prvo srečanje bo v likovnem ateljeju v Kulturnem centru Janeza Trdine. Na njem se bodo zainteresirani pogovorili o nadaljnjem delu ter nato delovno pričeli s programom konstrukcijskega risanja, ki ga bo vodil akademski kipar Rajko de Reggi iz Ljubljane.

V 10. likovni delavnici bodo potekali še trije programi za mlade, ki se bodo zvrstili v naslednjih mesecih vse do aprila. V svet

grafike bo udeležence vodila akademska slikarka Svetlana Jakimovska Rodič, z oblikovanjem, modeliranjem in glaziranjem keramike se bodo udeleženci seznanjali pod vodstvom grafičarke in oblikovalke keramike Nine Zelenko Mijatović, v skrivnosti slikanja v tehnikah akrila, tempera, gvaša in akvarela pa bo udeležence uvajal akademski slikar Janko Orač. Za odrasle bosta na voljo dva programa: keramična delavnica, ki jo bo vodila Mojca Rabič, in oblikovanje batika pod vodstvom akademske slikarke Branke Marčeta iz Opaticje. Cena delavnice je 6.000 tolarjev, plačljiva v dveh obrokih, cene posameznih programov pa so od 2.500 do 3.000 tolarjev.

ZAKLJUČEK POLETNIH PRIREDITEV NA ŽUŽEMBERŠKEM GRADU - S pesniškim večerom z naslovom "Sence čez tančico suhega cvetja" se je v petek, 3. oktobra, zaključile letošnje poletne kulturne prireditve na gradu Žužemberk, ki jih je drugo leto zapored pripravilo Turistično društvo Žužemberk - Dvor. Prizadevni predsednik društva Vlado Kostevc (na desni) je uvodoma povedal, da se je letošnje poletje zvrstilo kar šest različnih kulturnih dogodkov - od koncertov, gledališke predstave do pesniškega večera, da so krajani veseli kulturne gozdovine in da zato upa, da bodo takšne grajske prireditve postale tradicionalne. Za denarno pomoč in podporo se je zahvalil vsem sponzorjem. Na petkovem pesniškem večeru so ljubitelje lepe besede v vinski kleti gradu z branjem svoje poezije razveselili pesniki Antonija Bakso - Smel, Jurij Marussig in upokojena igralka Mila Kacič. (Foto: L. Murn)

dežurni poročajo

ZASEGLI GUMIJEVKI - V torek, 30. septembra, so policisti policijske postaje Brežice pri A. T. iz Brežic zasegli dve gumijevki, doma izdelano nedokončano malokalibrsko pištolo in 11 nabojev različnih kalibrov. Lastnik se bo srečal s sodnikom za prekrške.

VLOMILI V AVTO - V noči na 28. september je nekdo na parkirišču v Semiču vlomil v osebni avto ter ukradel kotno brusilko, vrtni stroj, 6 kaset zabavne glasbe, diamantno ploščo za rezanje kamena in nekaj orodja. S tem je bil H. Š. iz Semiča oškodovan za okoli 40 tisočakov.

NI HOTEL PIHATI - V ponedeljek, 29. septembra, popoldne so policisti pridržali do izteka roka za Z. J. iz Novega mesta. Ta je pred tem vozil traktor po regionalni cesti od Šentjerneja proti Prekopi. Policisti so ga ustavili in mu ponudili alkotest, vendar ga odklonil. Nadaljnjo vožnjo so mu prepovedali, vendar prepovedi ni upošteval. Ponovno so ga zalotili pol ure kasneje.

OB MOPED - V petek, 3. oktobra, zvečer je neznanec pred gostinskim lokalom na Dilančevi ulici v Novem mestu ukradel kolo z motorjem in čelado, ki jo je oškodovanec P. D. iz Novega mesta pustil na sedežu. S tatvino je bil oškodovan za 60 tisočakov.

TRDIL, DA NI PIJAN

NOVO MESTO - V soboto, 4. oktobra, nekaj po polnoči je na policijsko postajo v Novem mestu prišel 27-letni A. A. iz Smolenje vasi in od dežurnega policista zahteval, naj ga preizkusi z alkotestom, ker je prepričan, da ni pijan; policistu je pokazal zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti in odvzemu vozniškega dovoljenja, saj so ga dobre pol ure pred tem policisti ustavili in mu dali tudi pihati, a je alkotest pokazal 2,71 promila alkohola. S takšnim rezultatom se ni strinjal, policisti pa so ga tokrat pridržali do izteka roka.

4,56 PROMILA ALKOHOLA

METLIKA - V torek, 30. septembra, nekaj pred 23. uro so hoteli metliški policisti v Metliki z rdečo lučjo ustavili traktorista, ki pa ni hotel ubogati njihovega ukaza in se je odpeljal naprej, policisti pa za njim. Ustavili so ga v bližini doma. Ugotovili so, da je traktor vozil 26-letni A. V. iz Čuril, ki mu je alkotest v izdihnjem zraku nametil skoraj neverjetnih 4,56 promila alkohola!

JELOVEC OSTAJA ČRNA TOČKA - V sredo, 1. oktobra, ob 9.35 je 36-letni Dušan Valenko s Ptujja vozil po regionalni cesti od Boštanj proti Tržišču. Ko je pripeljal v dolgi ostri desni ovinek, kakšen kilometer pred Jelovcem, je vozilo po mokrem vozišču začelo zanašati na nasprotni vozni pas naravnost pod tovornjak, ki ga je vozil 32-letni Boško Kodrič iz Črešnjic pri Cerkljah. Ptujčan je s tolikšno hitrostjo trčil v tovornjak, da mu je odtrgal prednje levo kolo, njega pa zasukalo za 180 stopinj in Valenko je ukleščen ostal v vozilu. Iz avta so ga rešili gasilci iz Sevnice. Zaradi hudih telesnih poškodb je ostal na zdravljenju v celjski bolnišnici. (Foto: P. Perc)

Število žrtev za pol manjše

Ugodnejše prometne razmere v Posavju - Magistralna cesta št. 1 kljub večjemu prometu k sreči letos še ni zahtevala žrtev - Več pozornosti traktoristom

KRŠKO - Če je bilo Posavje lani po številu smrtnih žrtev v prometu glede na število prebivalcev z novomeško upravo v samem državnem vrhu, je letos statistika precej ugodnejša, saj število hudih nesreč upada. Res da se je število nezgod povečalo za 4 odstotke, vendar pa so bile posledice milejše. Lani so posavske ceste zahtevale 17 življenj, letos "le" 8, med temi pa sta umrla kar dva traktorista, en kolesar in dva motorista.

Tudi število hudo telesno poškodovanih se je zmanjšalo za 14 odstotkov, medtem ko je lažje poškodovanih za dobro tretjino več kot v enakem obdobju lani. Kar štiri življenja je zahtevala magistralna cesta št. 10 Vrhuvo - Drnovo. Magistralna cesta št. 1. od Dobruške vasi do Obrežja, ki je lani terjala precej žrtev - samo

Štefan Hren

Vlom v zadrugo še neraziskan

Hrvaška prodajalca

LOŠKI POTOK - "Letos je bilo še največ škodovane ob vlomu v PE Kmetijske zadruge na Hribu, kjer je vlomilec našel precej denarja. Storičla še nismo našli, vendar ta primer še obravnavamo. Velika škoda je bila povzročena v Gozdarskem domu v Glažuti, kjer je šlo verjetno za objestnost mladostnikov, ki smo jih izsledili in zadevo predali pristojnemu sodišču," je dejal komandir ribniške policijske postaje Robert Somensary.

Sicer pa so policisti razrešili vlom v vikend, v katerem je vlomilec kar prebival in se hranil. Našli so tudi tatiča denarnice s 85 tisočaki, niso pa znani vlomilci v delovna stroja na gradišču ceste proti Ložu. Policisti so zasegli tudi nekaj avtoradijev sumljivega izvora, ki so sedaj v prepoznavi.

V KS Draga so pretekli mesec zasledili dva hrvaška državljana iz Pitomače, ko sta od hiše do hiše prodajala tekstil. Ker nista imela ustreznih dokumentov, so ju predali sodniku za prekrške, blago zasegli, prodajalca pa poslali preko meje.

Policijska postaja Ribnica načrtuje, da se bodo v tednu otroka med 6. in 10. oktobrom aktivneje vključili v prometno varnost otrok, prišli bodo tudi v šolo v Loškem Potoku, kjer bodo pokazali prometno opremo in dali učencem naopotek za varno šolsko pot.

A. KOŠMERL

v dveh nesrečah je umrlo skupaj kar 7 ljudi - je bila letos dokaj varna. Zadnja nesreča s smrtnim izidom se je zgodila 26. avgusta lani, k večji varnosti pa gotovo prispe-

Na UNZ Krško so spomladaj večjo pozornost namenili dvokolesnikom, v jeseni pa se bodo še bolj posvetili traktoristom, saj sta letos izgubila življenje že dva voznika traktorja. Najbolj bodo pozorni na varnostno kabino in psihofizično stanje voznikov. Obe žrtvi sta bili namreč vinjeni. Akcija se bo začela 13. oktobra in bo trajala do konca meseca.

va tudi poostren nadzor policije. Še vedno namreč tri- ali štirikrat mesečno potekajo temeljite akcije vse od Karavank do Obrežja, kar očitno vpliva na disciplino voznikov, čeprav je prometa na tej cesti spet vse več.

To je opazno tudi na mejnem prehodu Obrežje, kjer se je pro-

IZSILILA PREDNOST

NOVO MESTO - V ponedeljek, 29. septembra, ob 21.15 je 42-letna J. V. iz Cegelnice vozila osebni avto iz Smolenje vasi proti Novemu mestu. Ko je v Žabji vasi pripeljala v križišče, kjer je na semaforju utripala rumena luč, je izsilila prednost pred voznikom osebnega avta, 49-letnim M. O. iz Ljubljane, ki je tedaj pripeljal iz Gotne vasi proti Ločni. M. O. se je umikal, vendar trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči se je voznica hudo poškodovala.

met osebnih vozil v letošnjih prvi osmih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal skoraj za desetino, vse več je potnikov z bližnjega vzhoda, tovrnega prometa pa je več kar za 14 odstotkov. Tako gre čez mejni prehod Obrežje v povprečju več kot 7.500 osebnih vozil in skoraj 700 tovornjakov dnevno.

Po besedah Štefana Hrena, inšpektorja za prometno varnost inšpektorata policije UNZ Krško, je bilo v prvih osmih mesecih tudi precej manj vinjenih. Alkohol je bil namreč ugotovljen pri 13,5 odstotka povzročiteljev, medtem ko so ga na UNZ Krško odkrili tudi že pri petini povzročiteljih. Vse več voznikov tudi uporablja varnostni pas.

T. GAZVODA

SKUTER DOBI TANJA

NOVO MESTO - Akcija Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu mestne občine Novo mesto in UNZ Novo mesto "Življenje je v tvojih rokah" se je končala. Izžrebani so bili še zadnji nagradenci. Glavno nagrado - skuter dobi 16-letna Tanja Plantan iz Novega mesta, kolesarske čelade pa prejmejo: Petra Rolih iz Novega mesta, Anja Mrgole iz Bele Cerkev, Jernej Fabijan iz Dolenjskih Toplic, Gregor Brodarič iz Gribelj, Katarina Zaman iz Kočevskih Poljan, Indira Duherič iz Črnomlja, Pavla Per iz Šmarjeških Toplic, Sašo Kovačič iz Malenske vasi, Barbara Repovž iz Srebrnič in Martin Pezdirc iz Metlike.

po dolenjski deželi

V nedeljo ob pol osmih jutraj so bili policisti nemalo presenečeni, ko so ustavili voznico stoenke B. M. iz Krškega, ki je naphala kar 4,21 promila alkohola! Vozila se je po magistralni od Novega mesta proti Obrežju, v mreže policistov pa je prišla v Krakovskem gozdu. Zaradi skorajda smrtno doze alkohola so ji močje v modrem prijazno svetovali, naj ne pelje naprej, vendar prepovedi ni upoštevala in policisti so ponovno naleteli nanjo. Tako je lepo in sončno nedeljsko dopoldne delala družbo fantom na policijski postaji.

Prej omenjena magistralna ima nov rekord, vendar takšnega, ki je vse prej kot pohvale ali posnemanja vredno. 45-letni hrvaški državljani je namreč v Posavju podrl dosedanja hitrostni rekord 207 km/h. S svojim porschejem je postavil novega, še težje dosegljivega, in sicer 211 km/h. Voznik pri prometnih policistih ni ustavil, temveč je odpeljal naprej, tako da ga je uspelo ustaviti šele drugi policijski patrulji na Catežu ob Savi. Nikar ga ne posnemajte, kot je to že to nedeljo poskušal Makedonec z mercedesom: rekorda mu sicer ni uspelo podreti, se je pa zaradi svojih 171 km/h srečal tudi s sodnikom za prekrške.

ZA MILIJON ŠKODE

ŽUPEČA VAS - V četrtek, 2. oktobra, popoldne je zagorelo na gospodarskem poslopiju v Župeči vasi. Gospodarsko poslopje je bilo starejše, namenjeno spravilu krme in kmetijskih priključkov. Ogenj je uničil celo poslopje, puhalnik, hrastove deske in okoli 150 kubikov krme. Gasilec je uspelo ogenj omejiti, da ni zajel še ostalih poslopij.

Še vedno prehitro mimo šol in vrtcev

Ob tednu otroka

NOVO MESTO - Uprava za notranje zadeve Novo mesto v novem šolskem letu še ni obravnavala prometne nesreče z udeležbo otroka na poti v šolo ali iz nje. Policisti so že pred začetkom šolskega leta pristojne službe opozarjali na pomanjkljivosti prometnih signalizacij, tako da je bila v začetku šolskega leta le-ta v bližini šol urejena v skladu s predpisi.

Policisti so od 1. do 12. septembra poostriili kontrolo prometa v bližini šol in skrbeli za varno pot šolarjev. V času akcije je dnevno delalo 38 policistov, ki so opravili 2232 ur. Pomagali so prvošolcem, jim kazali varno pot v šolo, na prošnjo osnovnih šol so razlagali učencem o prometu, sodelovali so na roditeljskih sestankih in podobno.

V času akcije Varna pot v šolo so policisti zoper kršitelje cestno-prometnih predpisov napisali 300 predlogov sodniku za prekrške, od tega 9 zaradi preokračitve hitrosti. Denarno so kaznovali več kot 500 voznikov, od tega 302 zaradi prehitre vožnje. Zaradi oviranja varne poti je pajek odpeljal 10 osebnih avtomobilov. V bližini šol in vrtcev so policisti opravili skoraj 3 tisoč meritev hitrosti, preokračeno hitrost pa so ugotovili v desetini primerov. Z varovanjem otrok bodo nadaljevali preko celega šolskega leta.

GASILCI NA PREIZKUŠNJI

NOVO MESTO - V soboto, 11. oktobra, s pričetkom ob 9. uri, bo v vojašnici Novo mesto v Bršljinu regijsko gasilsko tekmovanje. Pomerilo se bo 52 ekip iz regije, zaključek tekmovanja pa bo predvidoma ob 12.30.

“Če si brihten, ti joint ne škodi”

Starši si še vedno zatiskajo oči pred drogo - V Posavju 50 odvisnikov - Kaznivih dejanj, povezanih z mamili, vse več - Mladi se z marihuano prvič srečajo na žurih, manj v diskotekah, kadilci pa so prepričani o njeni neškodljivosti

Če danes dijake povprašate, kje dobiti nedovoljeno drogo, predvsem marihuano, lahko hitro dobite odgovor, da je to najmanjša težava. Na voljo je namreč na ulici, v gostinskih lokalih, celo na šoli. A kljub tej osveščenosti mladih je opazno, da starši pred problemom drog vse prevečkrat zatiskajo oči.

To se je izkazalo tudi na nedavnih okroglih mizi v tednu vseživljenjskega učenja, ki jo je organiziral posavski Center za permanentno izobraževanje Krško, saj so se okrogle mize udeležile predvsem učiteljice, socialne delavke, psihologinje in druge, ki se ukvarjajo s to problematiko po službeni plati, staršev pa ni bilo.

Po ocenah kriminalistke Sonje Molan iz UNZ Krško je v Posavju približno 50 oseb, ki uživajo heroin in kokain, stari so od 18 do 40 let in so različnih poklicev. Sicer pa je v Posavju zaskrbljujoč porast kaznivih dejanj, povezanih z mamili. Lani se je na primer število takšnih kaznivih dejanj v primerjavi z letom prej povečalo za polovico, letos v devetih mesecih pa so kriminalisti podali 22 kazenskih ovadb (16 zaradi prmeta in proizvodnje mamil ter 6 zaradi omogočanja uživanja mamil) zoper 30 oseb, medtem ko so lani v celem letu podali vsega skupaj "le" 12 ovadb.

Pa tudi letošnji zaseg mamil je že presegal lanske količine. Tako so letos kriminalisti zasegli 6,5 kilograma marihuane, 44 gramov hašiša, 202 grama heroína, različne pripomočke za uživanje in preprodajo mamil, uničili so 5 večjih nasadov konoplje ali skupaj več kot 700 sadik te rastline.

Kot pravi psihologinja na brežiški gimnaziji Gordana Rostohar, si je droga tudi med srednješolci že utrla pot. Do

podatkov o tem, koliko je droga sploh prisotna med mladimi, je težko priti, je pa sivo liso v našem vedenju uspelo osvetliti lanski maturantki Barbari Gram, ki je v svoji maturantski nalogi skušala odkriti razširjenost drog med mladimi.

V vzorcu dveh sicer zelo uspešnih oddelkov 4. razreda gimnazije je prišla do presenetljivih rezultatov, da je marihuano že poizkusilo kar 46 odstotkov gimnazijcev, velika večina jo je prvič okusila v diskotekah oziroma na žurih. Med temi, ki že imajo izkušnje z njo, je bilo 5 odstotkov takšnih, ki so jo le poskusili, dobra desetina travo kadi enkrat mesečno, 16 odstotkov se z njo omamlja enkrat tedensko, slaba polovica pa priložnostno na žurkah, v disku in ob podobnih priložnostih.

"Ko gledam gimnazijce, ne bi nikoli mislila, da jih četrtina res redno kadi travo, a anketa se je držala strogih načel, ki dajejo analizi verodostojnost," je dejala Rostoharjeva. Še bolj je presenetljivo priznanje gimnazijcev, da so med uživalci tudi takšni, ki posegajo po hašišu in vodni pipi.

Anketa je pokazala, da tisti, ki imajo izkušnje s travo - zanje je treba na trgu odšteti do 5 mark - ocenjujejo kajenje za nenevarno, medtem ko so o njenih posledicah bolj prepričani tisti, ki je ne uživajo. Med vzroki, zakaj se omamljajo, so navajali dejstva, da jih pač droga odpelje iz resničnosti, da so tako bolj družabni, da z njeno pomočjo iščejo nove čutne vtise, da se pomirijo ali da jim je že prišla v navado.

Kar tri četrtine uživalcev je prepričanih, da droge ne vplivajo na šolski uspeh, da pa je sicer učenje možno videti na zbranosti in spominu. Ali kot je v anketi zapisal eden od 18-letnikov: "Če si brihten, ti joint ne

škodi!" Mladi, ki kadijo travo, so se opisovali kot družabne in neosamljene, tisti brez izkušenj pa so sebi pripisovali manj prijetne lastnosti, kot so: občutljivost, nestrpnost, neodkritost, nesamozavest. Sicer pa je največ mladih prvič prišlo v stik z drogo v prvem ali drugem letniku srednje šole, veliko pa celo že v osnovni šoli.

Slovenski trg je kljub delu policije stalno dobro preskrbljen z drogo, tudi zato, ker preko naše države vodi balkanska pot mamil, ki poteka iz smeri Madžarske, Hrvaške in Avstrije preko Slovenije, kjer se mamila prepakirajo in delno izločijo za slovenske uporabnike, ter naprej v Italijo, Švico in celo Veliko Britanijo. Policisti pa na meji dnevno opažajo tudi narokomane, ki grede čez mejo ali zaradi uživanja ali prekupevanja.

Možnosti, da se mladostnik znajde v začaranem krogu mamlarjev, je torej veliko, a tega se, kot kaže, starši premalo

zavedajo. Čemu torej lahko pripišemo pogosto negativno reakcijo staršev, ko jih iz šole socialna delavka opozori, da obstaja sum, da z njihovim mladostnikom nekaj ni v redu in da morda uživa droge? "Obrambni mehanizem zanikanja je pogost in pogosto so prav starši tisti, ki se zadnji zavedajo resnosti težav, v katere je zabredel otrok," je dejala Gordana Rostohar. Zato je s takšnim mladostnikom dobro načeti odkrit pogovor, mu pokazati skrb in pripravljenost za pomoč. "Jeza in grožnje takrat niso na mestu, kot tudi ne očitki in iskanje krivde."

Sicer pa so udeleženci okrogle mize podprli idejo, da bi izšla brošura, ki bi prinašala koristne tovrstne informacije, strinjali pa so se tudi s tem, da bi organizator okrogle mize na občno naslovil petico, naj se mladim zagotovi prostor za druženje in razne aktivnosti.

TANJA GAZVODA

O DROGAH MED MLADIMI V POSAVJU - Na okrogli mizi sta o tej problematiki spregovorili tudi psihologinja na Gimnaziji Brežice Gordana Rostohar in kriminalistka Sonja Molan iz UNZ Krško. (Foto: T. G.)

Na Otočcu dekleta za dolarje

Presentljiv finale teniškega turnir WTA z nagradnim skladom 25.000 dolarjev - Med posameznicami Španka Alcazar, med pari pa Čehinji Cenkova in Kroupova - Same pohvale

OTOČEC - Teniški center Otočec je bil od ponedeljka do nedelje v znaku mednarodnega tenisa. Na otoških peščenih igriščih, ki so za ta čas dobila tudi posebno tribuno, so se na turnirju ženske teniške zveze WTA za nagradni sklad, ki znaša 25.000 dolarjev, merila dekleta. Zmagovalka turnirja je nekoliko presenetljivo postala Španka Ana Alcazar, ki je bila po prvotnih prijavah šele po točkah WTA, kjer je bila pred turnirjem na 164. mestu, šele štirinajsta med udeleženkami turnirja.

Še precej večje presenečenje je pripravila visokorasla 18-letna Avstrijka Barbara Schwartz, sicer šele 446. na svetovni računalniški lestvici, ki se je iz kvalifikacij prebila vse do finala, kjer pa v nedeljo popoldne, utrujena od težkih te-

kem, ni bila enakovredna nasprotnica razpoloženi Španki, ki je prvi niz dobila s 6:3, drugega pa s 6:2. Zanimivo, da Alcazarjeva na celem turnirju ni izgubila niti niza, vsega skupaj pa je izgubila le 14 iger.

Precej bolj izenačen je bil finalni dvoboj v igri parov, kjer sta se pomerili: Čehinji Lenka Cenkova, 125. na svetovni lestvici, in Katerina Kroupova, 270. na svetovni lestvici, z Madžarkama Petro Mandulo (216.) in Katalin Marusi (223). Izredno izenačen, kakovosten in zanimiv boj, poln domiselnih potez, sta dobili Čehinji z 2:0 (7:5, 7:6).

Slovenske igralka, nastopilo jih je deset, se na turnirju niso kaj posebej izkazale. Qbe Novomeščanki, Katarina Zupančič in Nina Janžekovič, sta se v prvem kolu sicer dobro upirali Neni Vukasovič oziroma Ajdi Klevišar. Zupančičeva je v prvem nizu dobila štiri igre, drugega pa je izgubila šele po tie braku. Nina je prvi niz celo dobila 6:1,

TENIŠKI TURNIR SKD TREBNJE V DVOJICAH

TREBNJE - Trebanjski krščanski demokrati vabijo v soboto, 11. oktobra, ob 9.30 na igrišča športnega centra Vita na Studencu (Trebnje) na 4. tradicionalni teniški turnir SKD Trebnje v dvojicah. Prijave sprejemata Janko Širec (tel.: 068/45-041) in Blaž Pavlin (068/44-014).

KRKA TRETJA

NOVO MESTO - Na zaključnem ekipnem teniškem turnirju za igralce do 14. leta je mlada posadka novomeškega teniškega kluba Krka osvojila tretje mesto. Tadej Pucelj, Maj Jožef, Matevž Kralj in Miha Bende so nesrečno z 2:3 izgubili proti mariborskemu Braniku in tako niso ponovili lanskega uspeha, ko so bili drugi.

TENIŠKI TURNIR

DOLENJSKE TOPLICE - Na teniških igriščih v Dolenjskih Toplicah bodo v soboto, 11. oktobra, ob 8. uri pripravili rekreativni teniški turnir posameznikov. Prijavite se lahko po telefonu 84 333 ali 65 230.

Ana Alcazar, zmagovalka teniškega turnirja Krka Lady's Open 97

preostala dva pa izgubila z enakim izidom 4:6. Nobena izmed sloven-

• **Turnir v teniškem centru Otočec sta teniški klub Novo mesto in podjetje Challenge, d.o.o., za svoje delo pa so organizatorji poželi same pohvale. Tako je uradna opazovalka turnirja s strani WTA Otočec zapustila že v soboto, saj je lahko svoje nadvse pohvalno poročilo o organizacijo napisala že pred koncem turnirja. Okolje in organizatorje je pohvalila tudi zmagovalka Španka Ana Alcazar, ki se v govoru na podelitvi ni pozabila zahvaliti tudi trenerju in kolegicam iz reprezentance.**

skih igralk se ni prebila dlje od prvega kroga glavnega turnirja.

I. VIDMAR

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ODBOJKA

1.A liga, moški, 2. krog - POMGRAD : KRKA 3:1 (-6, 15, 8, 2); LESTVICA: 1. Fužinar 4... 8. Krka 0. V 3. krogu bo Krka v soboto, 11. oktobra, ob 17.30 igrala doma s Kamnikom.

1.A liga, ženske, 2. krog - SOBOTTA : TPV NOVO MESTO 3:1 (-7, 13, 7, 8); LESTVICA: 1. Infond Branik 4... 7. TPV Novo mesto 0 itd. V 3. krogu bo TPV v soboto, 11. oktobra, igral doma z Infondom Branikom.

1.B liga, moški, 2. krog - ŽUŽEMBERK : KOČEVJE 3:0 (11, 8, 15); LESTVICA: 1. Bled 4, 2. Žužemberk 4... 7. Kočevje 0 itd. V 3. krogu bo Žužemberk v soboto, 11. oktobra, igral v gosteh z Bledom, Kočevje pa doma z Granitom.

3. liga, zahod, moški, 1. krog - MOKRONOG : ŽIROVNICA 3:1 (-10, 9, 11, 7), KAN KOVINAR II : TERMO LUBNIK II 2:3 (-11, 5, -4, 8, -11); LESTVICA: 1. Bohinj 2, 2. Mokronog 2... 6. Kan Kovinar II 0 itd. V 2. krogu bo v soboto, 11. oktobra, Mokronog igral v gosteh z Gimnazijo Šiška, Kan Kovinar II pa z Zirovnico.

3. liga, zahod, ženske, 1. krog - TPV NOVO MESTO II : MLA-DI JESENICE 1:3 (-14, 14, -9, -11); KOČEVJE : BLEJ II 3:0 (8, 6, 5); LESTVICA: 1. Kočevje 2... 5. TPV Novo mesto II 0 itd. V 2. krogu bo v soboto, 11. oktobra, Kočevje igralo v gosteh s Partizanom Škofjo Loko, TPV Novo mesto II pa prav tako v gosteh z Bledom II.

KOŠARKA

1.A liga, moški, 4. kolo - KRŠKO

: MARIBOR BRANIK 67:64 (30:30); KRŠKO: Avsenak 11, Miller 5, Butorac 4, Krajcar 22, Zaturkoski 4, Rozman 9, Vukič 12; KRKA : PIVOVARNA LAŠKO 65:73 (29:33); KRKA: Jevtovič 15, S. Petrov 10, Smodiš 12, Grum 4, Plevnik 4, Stevič 20; LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 8, Idrija 8, 3. Union Olimpija 7... 8. Krka 5... 10. Krško 5 itd. V petem kolu bo Krško 11. oktobra igralo v gosteh s Postojno, Krka pa prav tako v gosteh z domžalskim Heliosom.

ROKOMET

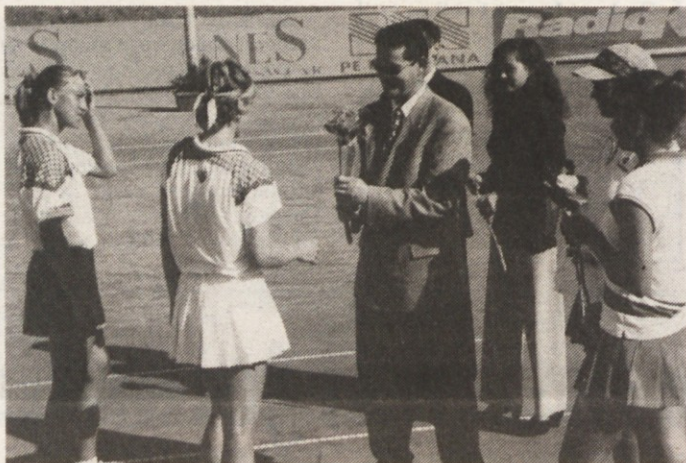
1. liga, moški, 3. kolo - TREBNJE : SEVNICA 34:26 (17:13); TREBNJE: Torlo, Višček, Bregant 2, Blagojevič 7, Šavrič 3, Stojakovič 4, Hribar, Zarabec 3, Bilbija 1, Žitnik 2, Gradišek 12; SEVNICA: Marcola, Hadijani, Vertovšek 4, Povše, Plazar 3, Sirk, Rupert 3, Sečki 3, Lupše 5, Teraš, Randjelović, Simončič 8; KRŠKO : ŠKOFLJICA 21:18 (7:7); KRŠKO: Medved, German 5, Božič, Iskra 4, M. Urbanč 3, Deržič, D. Urbanč 4; ANDOR : AFP DOBOVA 32:24 (15:10); AFP DOBOVA: Kostevc, Džapo 2, Begovič 1, Simončič 4, Bogovič 3, Voglar 3, Ocvirk 6, Deržič 2, Keše 1, Kranjc 1, Denič, Levec. LESTVICA: 1. Andor 6, 2. Celje Pivovarna Laško 6, 3. Krško 6... 7. Trebnje 2... 11. Sevnica 0, 12. AFP Dobova 0. V 4. kolu bo v soboto, 11. oktobra, Sevnica doma igrala z Delmarjem, AFP Dobova doma s Krškim in Trebnje prav tako doma z Gorenjem.

TOMU SEDEM MEDALJ

MIRNA - Na državnem prvenstvu v badmintonu za igralce do 13. leta, ki so ga Mirnčani pripravili v Trebnjem, so domači takmovalci osvojili sedem medalj. Urška Silvester je bila spet nepremagljiva: v finalu igra posameznik je v finalu z 2:0 premagala sestro Špelo, s katero sta zmagali tudi v igri parov, skupaj z Grgom Skerbišem pa je Urška osvojila zlato tudi v igri mešanih parov, kjer sta v finalu premagala Špelo Silvester in Blaža Holca. Poleg tega so bronaste medalje osvojili Blaž Holc in Grega Skerbiš pri moških parih in Katja Strmole in Taja Borštnar pri ženskih parih.

ŠTUDENTSKA REKREACIJA

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov bo tudi letos pripravilo študentsko rekreacijo v telovadnici osnovne šole Grm ob sobotah od 17. do 19. ure. Prijavite se lahko na študentskem servisu Društva novomeških študentov do vključno 30. oktobra.

ZADOVOLJNI GOSTITELJI - Finalistkam v igri parov je po končanem zaključnem obračunu čestital in izročil cvetje direktor otoških hotelov Miro Škufca. Z otoškim gostoljubjem so bile zelo zadovoljne tudi igralka (na levi) zmagovalki v igri parov Čehinji Cenkova in Kroupova, na desni pa poraženi Madžarki Mandula in Marusi). Vest o dobri organizaciji posameznih turnirjev se med igralkami hitro širi, tako da prihodnje leto prireditelji najbrž ne bodo imeli težav, da bi na Otočec pripeljali še kakovostnejših tenisark. (Foto: I. V.)

Krško tretjič, Trebnje pa prvič

Rokometaši Krškega tudi po treh kolih s samimi zmagami - Trebanjci so se po srečanju z gosti iz sosednje občine veselili prvič - Dobovčanom letos nikakor ne gre

Krčani so tudi v tretje zadeli v polno in doma premagali Škofljico, tako da so med tremi po treh krogih še neporaženimi moštvi, Trebanjci so končno le dočakali zmago, saj se jim šibki Sevničani, ki v treh kolih še nimajo zmage, niso mogli resneje upirati. Enako kot Sevničani so bre zmage še tudi Dobovčani, za katere je to najslabši začetek, kar igrajo v prvi ligi.

Krčani kljub vsem težavam v klubu, ki jih pestijo že od prejšnje sezone, ne popuščajo. Tudi tokrat se jim je vztrajnost obrestovala. Škofljčani so jim bili enakovredni tekmelec ves prvi polčas in polovico drugega, ko je Krčanom le uspelo

odlepiti se od njih, povedli so s petimi zadetki prednosti in tekma je bila odločena. Precej slabše gre drugemu posavskemu moštvu, AFP Dobovi, ki kljub ne ravno skromnemu igralskemu kadru nikakor ne najde prave igre in je doživela že tretji

zaporedni poraz. Morda bi zanj lahko bila prelomnica naslednja tekma, ko se bo v posavskem derbiju doma pomerila s Krčani, ki pa v sosednjo občino zagotovo ne gredo z namenom doživeti prvi poraz. Tekma utegne biti še zelo zanimiva.

Trebanjci imajo letos solidno moštvo, ki pa v prvih dveh kolih ni imelo sreče z žrebom. Že na prvi tekmi sezone so doma proti Pivovarni Laško pokazali, da letos merijo višje, kot so bili uvrščeni v svojih prvih dveh prvoligaških sezonah. Že takoj na začetku prvega polčasa so povedli s 4:1 in potem Sevničanom niso pustili, da bi se jim približali za več kot na 2 zadetka. V drugem polčasu je prednost domačinov hitro narasla na 8 zadetkov. Le do bro minuto pred koncem srečanja so povedli na 10:1 in v 77. minuti prednosti, ki so po rdečem kartonu Nenada Stojakoviča ostali le s 4 igralci na igrišču, kar so borbeni Sevničani izkoristili in njihovo prednost zmanjšali. Koliko Trebanjci res veljajo, bo moč videti že to soboto, ko bodo spet igrali doma, pomerili pa se bodo z velenjskim Gorenjem. Četrty krog bo pomemben tudi za Sevničane, ki se bodo v soboto na domačem igrišču le veselili prve zmage, saj njihovi nasprotniki, rokometaši izolskega Delmarja tako kot oni v novi sezoni še niso zmagali. Morebitna zmaga proti neposrednim tekmeccem za obstanek v ligi bi bila za Sevničane zelo dragocena.

I. V.

Kopica naslovov v semi contactu

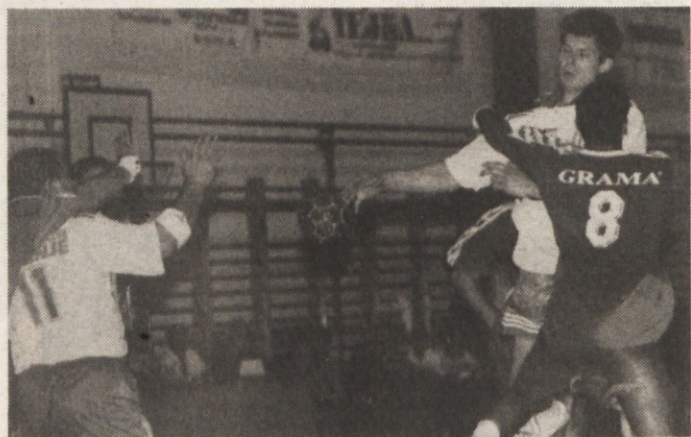
Uspešna oba novomeška kluba

NOVO MESTO - Tekmovalci novomeškega kick thai boxing kluba Scorpion so nastopili na več tekmovanjih in dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Tako so na državnem prvenstvu v semi contactu za člane in mladince na Ptujju osvojili tri medalje - Dragan Mikič zlato, Martin Kastelec srebrno in Urban Kastelic bronasto. Tudi na državnem prvenstvu za dečke in deklice v Izlahah uspehov ni manjkalo - Mirko Vorkapič je bil tretji v kategoriji do 56 kg, Erika Schwaiger pa je brez boja osvojila prvo mesto v kategoriji do 60 kg, saj ni imela nasprotnice. Člana Scorpiona Gašper Cajnar in David Župevec bosta od 17. do 20. oktobra nastopila na svetovnem prvenstvu v low kicku v Dubrovniku. Na obeh državnih prvenstvih so odlične uvrstitve dosegali tudi člani karate kluba Novo mesto. Na Ptujju je Toni Turk postal državni prvak v kategoriji do 79 kg, Franjo Skok pa v kategoriji nad 79 kg. V Izlahah je postal državni prvak Darko Milanović v kategoriji do 56 kg, kjer je bil Branko Grmaš drugi in Dubravko Balač tretji.

I. V.

PLEVNIK DVAKRAT ZA ZMAGO - Gorazd Plevnik (na sliki najvišji v skoku) je v nedeljo že v prvem polčasu dvakrat poskrbel, da je vratar gostujoče Drave moral po žogo v mrežo. Moštvo Elana je povedlo v 7. minuti, ko je Plevnik poslal žogo v mrežo iz prostega strela, v 37. minuti pa mu je žogo iz kota podal Gruden, Gorazd pa je žogo z glavo mojstrsko poslal v gol. V drugem polčasu so Novomeščani poskušali obdržati zanje ugoden izid, vendar bi se jim nenapadalna igra kmalu maščevala, saj so gostje v 77. minuti zmanjšali na 2:1, za kaj več pa jim je manjkalo časa. Elan je tako po devetih krogih s tremi zmagami, štirimi neodločenimi izidi in dvema porazoma na drugoligaški lestvici peti. V nedeljo, 12. oktobra, se bo v gosteh pomeril s Koprom. (Foto: I. V.)

GRADIŠEK DVANAJSTKRAT - Filip Gradišek na tekmi s Sevničani ni razočaral ne uprave trebanjskega moštva ne gledalcev, saj je kar dvanajstkrat zatresel mrežo gostov, večkrat pa je žogo tako kot na sliki podal krožnemu napadalcu Nenadu Stojakoviču. Oba sta v trebanjskem moštvu novince: Gradišek je prišel iz Šmartnega, Stojakovič pa je zadnja leta služil rokometni kruh v Dobovi. Domače navijače je razveselil tudi domači up Žitnik, ki je prišel v igro tik pred koncem srečanja, dvakrat streljal in obakrat potresel mrežo. (Foto: I. Vidmar)

Dva odbojcarska poraza v Soboti

V Murski Soboti so izgubili tako odbojkarji Krke kot odbojkarice TPV-ja z 1:3 - Žužemberčani po dveh krogih brez izgubljenega niza - S Kamnikom do prve zmage Krke?

Odbojkarji so v obeh prvih ligah odigrali drugi krog, z ligaškim tekmovanjem pa so začeli tudi v vseh nižjih ligah. Med dolenjskimi prvoligaši so zmagali le odbojkarji Žužemberka, ki igrajo v 1.B ligi, medtem ko sta oba 1.A-ligaša igrala v Murski Soboti in izgubila.

Odbojkarji Krke so se pomerili s tamkajšnjim Pomgradom in v prvem nizu povsem nadigrali domačine, v drugem pa so Sobočane dohтели pri 15. točki, a niz izgubili. Vse kaže, da zaradi pozno začelih priprav na sezono Novomeščani še nimajo dovolj moči za dolga srečanja, tako da so preostala niza izgubili brez večjih možnosti za uspeh. Lepo priložnost za prvo zmago bodo imeli že v 3. krogu, ko se bodo v soboto doma srečali s Kamnikom. ki je tako kot Krka še brez zmage.

V Murski Soboti so tokrat igrale tudi novomeške odbojkarice. Sobočanke, okrepljene s tremi Ukrajinkami in kandidatke za uvrstitev povsem na vrh prvenstvene lestvice so bile zanje pretrd oreh. Podobno kot fantje so Novomeščanke, ki imajo v svojih vrstah le dve odbojkarici iz nekdanje Sovjetske zveze, začele dobro in tako rekoč brez napak prvi niz dobile s 15:7, po besedah trenerja Bojana Verniga pa se je z odličnimi podajami, ki so povsem zmedle soboški blok, izkazala Katja Vernig, ki je na mestu podajalke zamenjala tokrat odsotno Rebeko Koncilija.

Glede na to, da so za zmago v prvem nizu potrebovale kar pol ure, je bilo jasno, da nadaljevanje srečanja ne bo lahko. Po izenačeni igri so drugi niz dobile domačinke, na preobrat pa je kazalo v četrtem nizu, ko je povratnica v novomeški ekipi mlada mamica Tamara Podolski, z odličnimi servisi TPV pripeljala do vodstva s 6:0, a so Novomeščanke v nadaljevanju naredile preveč napak, da bi tekmo odločile sebi v prid. Težko bo tudi v tretjem krogu, ko se bodo TPV-jevke posušale doma vsaj enakovredno kosati s prvimi favoritkami za naslov prvakinj, odboj-

karicami mariborskega Infonda Branika. Čeprav prav velikih možnosti za uspeh nimajo, se ne kaže vnaprej predati.

V dolenjskem 1.B-ligaškem derbiju so s 3:0 doma premagali Kočevce, ki pa se Suhokranjem niso kar tako predali, saj so se predvsem v tretjem nizu povsem enakopravno kosali z domačini, odlikovali pa so se predvsem z odlično igro na mreži in v polju, a Žužemberčanom le niso odščipnili prvega niza v prvenstvu. V odmoru med srečanjem so še

POSPEŠENO KASTELIC

NOVO MESTO - Novomeški šahisti so minuli teden odigrali klubsko prvenstvo v pospešenem šahu. V igri, ko ima vsak izmed nasprotnikov za razmišljanje na razpolago 15 minut, se je najbolj izkazal mojstrski kandidat Marjan Kastelic, ki je zbral 7 točk. S šestimi točkami je bil tokrat drugi prvokategornik Robert Rudman, tretje mesto med 17 šahisti pa je s štirimi točkami in pol osvojil mojstrski kandidat Jože Pucelj.

PO TRDINOVI POTI

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto bo v soboto, 11. oktobra, pripravilo pohod po Trdinovi poti na odseku od Pleterja čez Tolsti Vrh do Otočca. Hoje je za 6 do 7 ur. Odhod avtobusa z novomeške avtobusne postaje bo ob 7.30, cena izleta je 1.000 tolarjev, v kar je poleg prevoza všteta tudi enolončnica na Tolstem Vrh, prijavite pa se lahko pri vodji izleta, Marici Praznik, po telefonu 22 948.

domačim gledalcem predstavili mladi odbojkarji Žužemberka, ki se pohvalijo kar s petimi medaljami z različnih državnih prvenstev - eno zlato, dvema srebrnima in tremi bronastimi.

I. V.

DAJES SEM TI

IN TI SI NAS

V IMENU PRIHODNOSTI

TEDEN OTROKA 6.-12.10.97

V TEDNU OTROKA OD 6. DO 12. OKTOBRA RAZMIŠLJAMO O MEDVRSTNIŠKIH ODNOSIH IN ODNOSIH V DRUŽINI. SPOROČITE OTROKOM, DA JIH IMATE RADI.

VAŠ KLIC POMENI PRISPEVEK ZA PROGRAME ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE.

MINUTA POGOVORA JE 156 SIT, KAR TELEKOM V CELOTI NAMENJA IZVAJANJU PROGRAMOV ZPMS. ZPMS - V IMENU PRIHODNOSTI.

Telekom Slovenije

ODPRTA LINIJA 090 43 21

- POVEJTE JIM, DA JIH IMATE RADI

prišla vas je razvajati

dnevi odprtih vrat

9.-12. oktober vsak dan od 9.00 do 18.00

CITROËN

NOVOTEHNA, Rozmanova 38, NOVO MESTO, 068/322-066

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA

Dobruška vas 45, 8275 Škocjan

Telefon: 068/76-483

Telefaks: 068/76-466

OBJAVLJA PRODAJO PREMOŽENJA Z ZBIRANJEM PONUDB IN PRODAJO NAJUGODNEJŠEMU PONUDNIKU

Premoženje obsega:

- vikend hišico na Gačah - nepremičnina na parc. št. 4532/10, k.o. Štale, v izmeri 383 m².

Pogoji:

- Ponudbe je treba poslati v zaprti ovojnici v 10 dneh po objavi na naslov: IGM STREŠNIK, d.d., Dobruška vas 45, 8275 Škocjan, s pripisom "Ponudba za odkup - ne odpiraj".
- Pisna ponudba mora vsebovati naziv kupca in njegov točni naslov, ponujeni znesek, ponudbo pa mora podpisati odgovorna oseba. Ponudniki morajo ponudbi priložiti: fizične osebe potrdilo o državljanstvu RS, pravne osebe pa kopijo sklepa o registraciji.
- O izbiri najboljšega ponudnika bo odločeno v 10 dneh od dneva, ko poteče rok za zbiranje ponudb.
- Najboljši ponudnik mora pogodbo o nakupu skleniti v 10 dneh po prejemu obvestila o izbiri, kupnino pa v celoti plačati v roku, dogovorjenem s kupno pogodbo.
- Nepremično premoženje pride v lastništvo kupca šele takrat, ko je kupnina v celoti plačana.
- Vse stroške, prometni davek in druge dajatve plača kupec.
- Prodajalec ni dolžan skleniti pogodbe o prodaji z najboljšim ali katerikoli ponudnikom.
- Prodajali bomo po načelu "videno-kupljeno".

Kupci lahko dobijo podrobne informacije v tajništvu družbe po telefonu 068/76-483.

75 LET KRŠKEGA NOGOMETA

KRŠKO - Nogometni klub Krško letos slavi 75-letnico obstoja. Prireditelj ob pomembnem jubileju bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 14. uri na stadionu Matije Gubca. Ob tej priložnosti se bodo krški nogometaši na prijateljski tekmi pomerili z Brežičani, nastopila bo godba na pihala Videm-Krško, pripravili pa bodo tudi nogometno veselico.

ZA SPOŠTOVANO IN PRIJAZNO SLOVENIJO.

V izjemno hitrem času ste, drage državljanke in državljani, zbrali več kot 5.000 podpisov za podpora kandidaturi Milana Kučana. Zakonu je zadoščeno in Milan Kučan bo nastopil na predsedniških volitvah. Nastopil bo v imenu vas, ki ste podpisali in poslali obrazec P-1, in tudi mnogih drugih, ki ga podpirate, pa obrazca niste podpisali.

Iskrena hvala za podporo, za vaš čas in trud, za številna pisma zaupanja in spodbude!

Volilna kampanja bo skromna, vendar je tudi za takšno, za obveščanje o kandidatu in njegovem programu, potreben denar. Ker Milan Kučan kandidira na državljanski listi in ne kot kandidat strank, je še naprej potrebna naša skupna podpora njegovi kandidaturi. Zato je za tiste posameznike, podjetja in zasebnike, ki to zmorejo in želijo, posebej v ta namen odprt žiro račun

50102-685-000-0798924

Sleheri prispevek bo dobrodošel in bo porabljen varčno in razumno. Darovalci zneskov nad 400.000 tolarjev bodo skladno z zakonom v finančnem poročilu navedeni z imenom, priimkom in naslovom oziroma s podatki o firmi in sedežu. Po zakonu je največji mogoči prispevek 1.400.000 tolarjev.

Lepo vas pozdravljam in se vam še enkrat zahvaljujem za sodelovanje!

Dr. Matjaž Kmecl
in Organizacijski odbor

<http://kucan-volitve97.hermes.si>

JAVNO PODJETJE KOMUNALA NOVO MESTO

Javno podjetje KOMUNALA, d.o.o.

Rozmanova 2

8000 Novo mesto

OBVESTILO

Občane občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan obveščamo, da bomo v času od 13.10. do 17.10.1997 organizirali jesenski odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po ustaljenem urniku rednega odvoza odpadkov iz posameznih naselij.

Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati in jih odložiti poleg obstoječih posod začasno shranjevanje odpadkov.

Med kosovne odpadke SODI: bela tehnika, TV, računalniki, avdiotehnika, radiatorji, peči, boilerji, pohištvo, vzmetnice, preproge, posode, športni rekviziti, igrače, kolesa, motorna kolesa, otroški vozički, prazni sodi...

Med kosovne odpadke NE SODIJO: gume, avtomobilske školjke, vsi deli avtomobilov, kmetijski stroji, gradbeni material (salonitke, razna kritina, les...) gradbeni elementi (ograje, stopnice...) sodi z raznimi tekočinami, nevarni odpadki. Tovrstne odpadke bomo odvažali izključno na osnovi dodatnih naročil povzročiteljev oz. lastnikov.

JP KOMUNALA Novo mesto

Mestna občina Novo mesto

razpisuje prosti delovni mesti v občinski upravi

a) vodje geoinformacijskega centra

b) višjega strokovnega sodelavca na področju investicij in sklada stavbnih zemljišč

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, in posebnih pogojev, določenih v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih (Ur. l. RS št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I in 4/93) izpolnjevati še naslednje pogoje:

- a) - visoka strokovna izobrazba (VII/2) tehnične smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- poznavanje osnov računalništva in praktično znanje za delo z osebnimi računalniki
- znanje enega tujega jezika
- b) - visoka strokovna izobrazba (VII/2) pravne smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- poznavanje osnov računalništva in praktično znanje za delo z osebnimi računalniki
- opravljen upravni strokovni izpit.

Kandidati, ki še nimajo opravljenega upravnega strokovnega izpita, ga morajo opraviti najkasneje v enem letu po sklenitvi delovnega razmerja.

Delovno razmerje s polnim delovnim časom bo sklenjeno s pogojem uspešno opravljenega 3-mesečnega poskusnega dela. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati na naslov: Mestna občina Novo mesto, Seidlova cesta 1, v zaprti kuverti z oznako "Razpis delovnega mesta" v roku 8 dni od dneva objave tega razpisa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

Mestna občina Novo mesto

Šport iz Kočevja in Ribnice

- ROKOMET - Kočevske rokometnice bi v Mariboru pripravile veliko presenečenje in premagale gostiteljice, saj je bil vsi tekmo izid zelo izenačen, če jih ne bi onemogočili sodniki. Že v prvem polčasu je moral na tribune trener Mikulin. V nadaljevanju so Kočevke igrale, kot da se ni nič zgodilo, saj je po Mikulinovih nasvetih ekipo vodil pomočnik Kužnik, a sredi drugega polčasa je pri izidu 17:16 za Kočevje moral tudi on med gledalce. Do konca tekme Kočevske niso več dosegle zadetka, zapovrstjo pa so jih dobile kar enajst.
- ROKOMET - Ribničani so si z bolj resno igro že v prvem polčasu tekme proti Ajdovcem priigrali nedosegljivo prednost. Skoraj vsak napad so kronali z zadetkom, vsaka šesta ali sedma žoga Ajdovcev se je znašla v domači mreži. Morda je tudi to razburilo trenerja Koklja, ki je v 17. minuti stopil na igrišče; nepazljivost sta sodnika kaznovala v duhu pravil rokometne igre; Dušan si je prisluzil rdeč karton in je do konca tekmo opazoval s tribun. Ob koncu je bilo 33:18 za Inles.
- NOGOMET - V 15. krogu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Divji jezdec: Agaton 3:5, Grafit: Biba Market T 7:2, Kocka: AvtoCenter Prestige 4:7, Elin Kot: Spectrum Treid 6:2, ŠMD Turjak: Velike Lašče 8:5. Še naprej vodijo igralci AvtoCentra s 44 točami.
- ZAGREB - V prvem krogu mladinske mednarodne rugby lige so igralci RFC Ribnica izgubili proti Mladosti v Zagrebu z 110:11. Ribničani igrajo z najmlajšo ekipo v ligi, kjer nastopajo igralci Slovenije, Hrvaške in Madarske. V nedeljo se bodo ob 14. uri v Ribnici pomerili proti Pečuhu iz Madžarske.
- KOČEVJE - Začelo se je tekmovalje tudi v 1.B košarkarski ligi. Kočevski Snežnik je v gosteh premagal Janče s 87:85. V negotovi tekmi so imeli gostitelji tri minute pred koncem prednost desetih točk, a se Kočevci niso vdali. V dveh minutah so z delnim izidom 12:0 spremenili potek dogodkov in več kot zasluženo zmagali. Najboljši strelec je bil Severin Lušin.

M. GLAVONJIČ

ENGLARO OBDARIL ČRNOMALJCE - Slovenski nogometni reprezentant Robert Englaro, od letos član italijanskega prvoligaša Atalante, sicer pa belokranjski rojak iz Črnomlja, je kratek obisk v domovini pred tekmo med Slovenijo in Hrvaško izkoristil tudi za ogled prenovljene klubske stavbe z novimi slačilnicami, sanitarijami, skladiščem in pisarno. Ob tej priložnosti je najuspešnejši belokranjski športnik obdaroval tudi klub, v katerem je kot pionir, kadet in mladinec spoznaval skrivnosti nogometne igre. Nogometaši Bele krajine bodo tako oblečeni v nove drese, dobili so nove mreže in petnajst novih žog. Robert, kljub temu da je minilo že desetletje, odkar je zapustil domači klub, na nekdanje klubske tovariše ni pozabil, njegovo tokratno darilo pa ni ne prvo in ne zadnje. Njegovega obiska na domačem igrišču in njegovih daril so se še posebej razveselili najmlajši, ki jim je Robert svetel vzor. (Foto: I. Vidmar)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Ko je zakon skrpucalo

Dol. list št. 38, 25. septembra

Komaj je po velikih zapletih prišla na dnevni red novela denacionalizacijskega zakona, se je že začelo slepomišenje LDS in SLS. Tudi največjim navidezem je jasno, da izraz usklajevanje pomeni zgolj zavlačevanje, kar ustreza enim in drugim.

SLS se boji zamere kmetov, katerih interesi so mnogokrat v popolnem nasprotju z interesi RKC, kateri se stranka spet ne sme zameriti, na drugi strani pa se tudi LDS boji reakcije svojih volilcev, ki so sicer hudičevo slabega spomina, vendar tega dr. Drnovšku marsikdo vseeno ne bi mogel pozabiti. Seveda enim in drugim kramarjem ni niti najmanj pomembna usoda velikanskega družbenega bogastva, s katerim barantajo kot najslabši živinski prekupčevalci na semnju.

Gospoda Drnovšek in Podobnik, bogastvo, s katerim mešetarita, so ustvarile mnoge generacije slovenskih delavcev in kmetov, ne pa gospoda v škrlatnih plaščih ali tista modre krvi, ki je svojčas nabijala puntarje na kole ali jih razčetrjavala.

Se posebno je treba "pohvaliti" gospoda Drnovška, ki je na lastno pest sklenil kupčijo s Cerkvijo in s tem postavil druge upravičence v neenakopraven položaj. Vseh čestitk je vreden tudi zaradi imenovanja dr. Pirkmajerja na položaj državnega sekretarja za privatizacijo, torej je dal mačku paziti na klobaso!

TUGOMER KUŠLAN
Logatec

Smo se žrtvovali za nasprotnike?

Dol. list št. 36, 11. septembra

Morije druge svetovne vojne in povojnih razmer na vso srečo sam nisem doživel, še dobro pa so mi ostali v spominu visokodoneči, zvečine abstraktni pojmi in vnaprejšnje diskvalifikacije, s katerimi so nam neutrudno stregla občila v zadnjih desetletjih. Diktirane izjave, komunikacije in deklaracije v takratnih medijih se vsebinsko in oblikovno kaj malo razlikujejo od delov nedavne izjave borcev in bork, sprejete na proslavi 55. obletnice Gubčeve brigade na Trebelnem. Avtorjem omenjene izjave, deloma objavljene v Dolenjskem listu 11. septembra na strani 6, se je - vsaj upam tako - "zapisalo" več hudo pavšalnih in tendencioznih, iz polpretekle dobe dobro znanih parol, tokrat sicer z besednjakom, ki je polbitveno prilagojen drugačnim neobistvenim razmeram. Novoustanovljenemu Združenju svobodnih partizanov (ZSP) med drugim očitajo, da "povečujejo svoj prispevek v NOB, ki pa je dejansko bil samo ničla, obrobna, kratkotrajna in s tem nebitvena za odpor proti fašizmu in za svobodo slovenskega naroda, nekateri pa so celo aktivno sodelovali z okupatorjem oziroma v sedanjem trenutku sprejeli njegovo ideologijo." Če je to res, se sprašujem, kdo so ti ljudje in zakaj jih v izjavi ne imenujejo z imenom in priimkom.

Ob prebiranju zgornjih trditve se lahko tolažim z mislijo, da gre izključno za nevednost tvorcev izjave, ki niso poznali ali razumeli vsebine Deklaracije Združenja svobodnih partizanov, objavljene v tednikih Demokracija in Družina. Podobno upanje izražam o udeležencih proslave 55. obletnice ustano-

vitve Belokranjskega odreda v Sečiču, ki jim je protestno pismo prebral upokojeni general JLA Lado Kocjan, o čemer je Dolenjski list poročal v isti številki. Z izvirno vsebino Deklaracije Združenja svobodnih partizanov je bil sicer general Kocjan seznanjen najpозnejše 1. septembra letos v oddaji Pro et contra na prvem programu TVS, vendar je mnogim udeležencem proslave bržčas ostala neznanja in jim bila posredno predstavljena samo iz ust govornika.

Glede na to, da ste objavili odmeve na ustanovitev nove organizacije in integralni del protestne izjave zoper njo, bi bilo gotovo dobro, ko bi v izvirni obliki - tako kot izjavo udeležencev proslave na Trebelnem - objavili tudi bistveni del Deklaracije ZSP. Ni namreč odveč opozoriti, da so kritiki Deklaracije ZSP predvsem po zaslugi medijev razlagali hudo napak. Opravičilo ZSP za storjene zločine in krivice (sic!) s partizanske strani med vojno in po njej so namreč nekateri hote ali nehoti razumeli kot opravičilo nacizma, fašizma in njihovim sodelavcem za ubite v vojaških spopadih. V Deklaraciji ZSP je dejansko zapisano naslednje: "Mi svobodni partizani, borci za svobodo in ne za komunizem, se zavedamo težkega bremena bratormorne vojne, čeprav je nismo povzročili. Kljub temu je naša dolžnost, da prosimo odpuščanja za vse storjene zločine in krivice (!), ki so bile storjene na slovenski zemlji med vojno in po njej." (Demokracija št. 33-34, str. 19.) Menim, da more sleherni laik razlikovati žrtve oboroženih spopadov od storjenih zločinov, v našem primeru povečini zunajosodnih posamičnih in množičnih pobojev razoroženih pripadnikov vojaških formacij (nemških, hrvaških, srbskih in domobranskih) ter neoboroženih civilistov različne narodnosti med vojno in zlasti po končani vojni. Nikomur ne gre brniti, da se ne strinja z njemu neljubim vsebino Deklaracije ZSP, prav pa je, da je z njo seznanjen, preden jo zavrne. Obenem upam, da nas niso desetletja zamašali poučevali in prepričevali o svetlih ciljih in plemenitih dejanjih slovenskega partizanstva, ki so se mu dejavno pridružili tudi moji predniki in mnogi sorodniki. Še manj sem si predstavljal, da bo treba kdajkoli zagovarjati (ali celo braniti) partizane pred - partizani.

BORIS GOLEC
Ljubljana

Ko je zakon skrpucalo

Dol. list št. 38, 25. septembra

Poslanska skupina ZLSD je zaskrbljena nad ravnanjem vladne koalicije. Čeprav sta LDS in SLS že pred štirinajstimi dnevi izjavili, da so njuna stališča do zakona o denacionalizaciji v glavnem usklajena, je moral Državni zbor nujno obravnavati zakon o denacionalizaciji po njuni krivdi ponovno odločiti.

Tako ravnanje jemlje LDS in SLS vsako verodostojnost. Vse bolj je jasno:

- da je tudi LDS že obljubila vrnitev vsega premoženja in tudi spornih gozdov Rimskokatoliški cerkvi,
- da SLS zaradi tega, ker so največji denacionalizacijski upravičenci ravno njeni člani ali podporniki, ne bo soglašala s krakršnimi koli resnejšimi spremembami zakona,
- da se obe stranki le na videz usklajujeta, v resnici pa želita s tem le ohraniti obraz pred svojimi nezadovoljnimi volilci,
- da tako ravnanje LDS ne more pripeljati do nobenih potrebnih sprememb zakona o denacionalizaciji. Ohranjanje oblasti ji je pomembnejše od interesov državljanov in krivic, ki jim jih povzroča nesprejemljivi zakon.

Tudi poslanci ZLSD so sopodpisniki zakona. Nekaj časa smo zakon in amandmaje z LDS celo usklajevali. Sedaj pa se z nami sploh ne želi več dogovarjati.

ZLSD je edina stranka, ki že šest let dosledno opozarja na nesprejemljive rešitve zakona o denacionalizaciji. Zato ponovno poudarja, da le njeni amandmaji k predlogu minimalnih rešitev, ki jih komaj zadnje leto zagovarja LDS, popravljajo krivice, ki jih je zakon na novo povzročil. Zato bo s svojimi amandmaji vztrajala. Podrla pa bo tudi vsako drugo rešitev, ki vsaj malo popravljala nove krivice in škodo, ki jo zakon povzroča državi. Želi si namreč, da bi njeno več kot petletno vztrajanje končno obrodilo sadove.

Vodja poslanske skupine ZLSD
MIRAN POTRČ

Kdor seje veter, žanje vihar

Urednik Dolenjskega lista Marjan Legan spodaj podpisanega poučuje o svojem pogumu. Na citat iz mojega pisma bralcem zastavi svoj prispevek v luči resnosti stvari in pod geslom "upam si". Moji očitki so bili trije: 1. da je g. Legan etiketiral brez zadostnega vedenja g. nadškofa za nekonzilnega, 2. da se je z opozorilom na prispevek v pismih bralcev "Dolenjec" spremenil v glasilo LDS, ker je to opozorilo stalo v samem uvodniku, 3. da se je list pridružil "kakor od zgoraj" napadom na g. nadškofa.

K prvi resni stvari ni bilo odgovora. Da metropolit vzemirja ljudi, vsi vemo. Da je stopil na polje politike, je jasno, ker tam ima tudi svoj prostor. Da pa politika ni samo strankarstvo, je menda tudi jasno. Še vedno pa avtor vztraja pri nekonzilnosti g. nadškofa. Zato ponavljam vprašanje: Ali ste prebrali Konzilske dokumente, da si upate, g. Legan, to trditi?

Glede drugega, ostajam pri svojem, ker g. Legan moje trditve ni zanimal. Zakaj je bilo potrebno s simpatijo omeniti prispevek, ki je bil na ravni pisma bralcev - izjave politične stranke, torej pristransko in ideološko, že v uvodniku? Zato trdim še enkrat, da je v tem primeru "Dolenjec" postal glasilo LDS.

Glede tretjega, "kakor od zgoraj" pa zapisano ni na ravni dokaza, ne na moji ne na vaši strani. Mene "Dolenjec" o svoji samostojnosti, resničnosti, ipd. ne prepriča. (Tudi, če objavi mojo polemiko, to še ni dokaz, ker mi to zagotavlja do neke mere zakon.) Zakaj? V vsakem časopisu imamo neko ideologijo, ki prepaja vsako stran. Katera je ta ideologija, nam uredništvo stalno skriva. Brez ideologije pa ni časopisa nikjer na svetu. Povsod imajo desne, leve, rdeče, plave, zelene itd. Glede na barvo bi ideološko zdelo takole: konservativne, socialne, katoliške, socialistično-komunistične, liberalne, ekološke itd. časopise. Vsak časopis je dolžan povedati, s katerimi ključni si odpremo razumevanje člankov, mnenj uredništva, da jih bomo pravilno razumeli in se od njih ogradili, kadar se ne skladajo z našimi prepričanji, in da se bomo s temi mnenji soočili, da preverimo, katero je pravilnejše.

Npr.: nenehno zagovarjanje komunističnega partizanstva, totalitarnega komunizma v Jugoslaviji, zagovarjanje partijskih šefov Mačka, Kidriča in Kardelja ter vseh njihovih naslednikov, ki so ukazali brez sodbe pobiti na desetisoče ljudi, ki so ukinili svobodo misli, izražanja in družbenja, ki so povzročili toliko gorja in zapustili sedanjo duhovno mizerijo, priča o usmerjenosti časopisa.

Glede resnice pa verjetno pristajate, g. Legan, na to, da ima vsak svojo. Torej je lahko po vašem več resnic ali po novem tudi več moral. Torej ne vi ne jaz ne moreva več lagati, ker ima pač vsak svojo resnico. Kje je torej osnovno pravilo, da ne moreva v isti stvari in istem oziru imeti oba prav, če si najini mnenji stojita na nasprotnih bregovih? Tako ima naš predsednik vlade svojo resnico oz. knjigo s tem naslovom: Delo priznava, da je kandidatura predsednika države za nov mandat "samo moralno" sporna, pa vendar ne po njegovi morali, ampak po morali nekoga drugega. Teh primerov je nešteto. Zato pravim, da smo Slovenci izgubili kompas o tem, kaj je prav in kaj ni. Resnico, tisto svetlo in neizprosno, smo žrtvovali na oltar samovolje. Proti temu se bori Cerkev po vsem svetu in tudi pri nas. Višek samovolje pa je, da mi živi odločamo kot bogovi, kdo se ima pravico roditi in kdo, kdo je človek in kdo ne. Od kod nam ta "pravica", če ne iz samovolje? Cerkev je vedno in vedno bo dvigala svoj glas za tiste, ki ga nimajo. Posebej še za nerojene otroke.

Ker niste odgovorili na moje trditve kljub dolgemu pisanju, ne bom pisal o novih očitkih, ki ste jih navrgli g. nadškofu.

ANDREJ POZNIČ

Kapiteljska 1

Novo mesto

Čigav kandidat je Bine Klemenčič?

Dol. list št. 39, 2. oktobra

Resnično me čudi, da Andrej Bartelj vztraja pri svojih zgrešenih trditvah. Celotna Barteljeva zgodba namreč pada v vodo z dejstvom, da

ima Bine-Jože Klemenčič normalno opravilno sposobnost, ponavljam: normalno opravilno sposobnost.

Sprašujem se, zakaj bi še naprej mirno prenašal žalitve nekega novinarja. Obenem ga naprošam, naj mi ne podtika prostaškega besednjaka, ki ga ne uporabljam.

"Ali bomo ob bok ostalim predsedniškim kandidatom postavili tudi Lojzko?" se sprašuje Bartelj. Čemu? Andreja Bartlja za predsednika!

FRANCI KEK

Novo mesto

Mene pa prav nič več ne čudi, da Franci Kek vztraja pri zagovoru svojega neetičnega in nemoralnega dejanja. Tak pač je. In s takim nočem imeti nobenega opravka več.

ANDREJ BARTEJ

Novo mesto

Kdor seje veter, žanje vihar

Dol. list št. 39, 2. oktobra

Razpravi o pridigi škofa dr. Franca Rodeta 15. avgusta na Brezjah se je pridružil tudi Jože Hribar iz Zgornjega Vrhopolja pri Šentjerneju. Duhovnikoma Andreju Pozniču iz Novega mesta in Jožetu Packu s Čateža ob Savi očita, da nista bila nikoli prisiljena prehranjevati družine več otrok. To seveda drži, vendar izhajata iz družin z več otroki, kjer ni bilo vsega v izobilju.

Gospoda Pozniča ne poznam, župnika Jožeta Packa pa zelo dobro, saj živim v njegovi župniji. Rodil se je v izgnanstvu v Nemčiji, tam je izgubil očeta, ki za vedno počiva v tuji zemlji. Po vojni se je njegova mama z njim vrnila v domovino, v opustošen in oropan dom svojega očeta. Odraščal je v številni družini starega očeta, kjer je bil večkrat brez koščka kruha. Vzgojen je bil v poštenega človeka, kar je še danes.

Vsled tega se mi zdi podtikanje, da so njihovi predhodniki med vojno s pištolo za pasom kričali "V imenu Kristusovih ran naj pogine partizan", nemoralno, nesramno, izmišljeno. Menim, da za tako pisanje ni podlage, če pa je, naj tovariš Hribar javno razkrinka taka dejanja z imeni in priimki. Namen pisanja je drugje: čimbolj blatiti cerkev in duhovnike po stari komunistični praksi.

Ob tej priliki želim povedati to. Hribarju, da sem bila doma ne tako daleč od Vrhopolja, v njegovi sosednji občini. Medvojnne razmere sem spremljala v živo. Upam si trditi, da so bili bojovníki velikega boga Stalina tisti, ki so že v predvojnem času naredili načrt odpisanih, med katerimi je bila tudi naša družina. Med vojno ni bila cerkev tista, ki bi odločala o življenju in smrti. To oblast si je prisvojila komunistična partija.

FANI LORBER

Vel. Malence 17

8262 Krška vas

Nepotrebna kiksa

Dol. list št. 39, 2. oktobra

V zvezi s člankom Tonija Gašperiča želim pojasniti naslednje: s pisecem članka se popolnoma strinjam, da bi bilo nujno postoriti še kraj, da ne bi turisti in vsi, ki si želijo ogledati našo prelepo Belo krajino, naleteli na zaprta vrata dragocenosti, ki jih hranimo, in tudi na nepojasnjene znamenitosti.

Prizadete ga se čutim, ker pisec omenja med krivci za to tudi Zvezo borcev in se sprašuje, če ta v občini sploh obstaja. Seveda obstaja, in to z aktivnim združenjem članstva s sedežem na Pungartu na Cesti bratstva in enotnosti v Metliki. Danes je imenuje Združenje borcev in udeležencev NOB Metlika in izvaja vrsto aktivnosti, ki sodijo v program dela.

Za združenje borcev in udeležencev NOB Metlika
ANTON ZUPANČIČ

APLAVZ NI OBVEZEN

Saj smo pokriti

Belokranjci, ki se radi pritožujejo, da jih sredstva javnega obveščanja zanemarjajo, nimajo prav. Televizija, radio, časopisi in revije jim posvečajo toliko pozornosti, kolikor zanimivega se zgodi na sončni strani Gorjancev. O podjetniku Juletu Brincu so pisali doma vsi slovenski časopisi, ko je pred časom drvel po cesti z dvesto tridesetimi kilometri na uro. Slovenska televizija je kar nekajkrat poročala o streljanju Romov sredi belega dne doma v središču Črnomla. Vas Maline so postala svetovno znane v Sloveniji zaradi vaških straž ter zaradi groženj vaščanov, da bodo svoje selo branili pred naselitvijo Romov iz Grosupljega tudi s pištolami in puškami, če bo to potrebno.

Pred dnevi je prepravila slovenske medije novica, da so metliški policisti ustavili traktorista, ki je napihal reci in piši skoraj pet promilov alkoholizirane sape v usta položeno aparaturo. Da o Romkah, ki so kradle kot srake in se tudi sploh neprimerno obnašale, sploh ne utrujam pisalnega stroja. V slednjem primeru so prihajale v Belo krajino reporterske ekipe domala v jatah. Po televiziji je bila Metlika omenjena še takrat, ko sta bojda skoznje potovali od doma pobežli dijakini srednje šole iz Novega mesta. Semičani pa se lahko pohvalijo, da so videli na malih ekranih Plutove ovce.

Vsem zgoraj omenjenim bi lahko dali belokranjski župani Bukovec, Matkovič in Fabjan najmanj za brizgane, saj so poskrbeli za promocijo Bele krajine veliko bolj kot mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad, semiška kmečka ohcet ali črnomajsko jurjevanje. Pa še stroškov občinskim proračunom niso naredili.

TONI GAŠPERIČ

Rušiti, ne rušiti?

Kočevje: tudi stroka ni več, kar je bila!

Pred nekaj več kot letom dni so kočevski občinski svetniki na predlog strokovnjakov sprejeli projektno nalogo za prenovu stavbe bivše kavarnе, po kateri naj bi stavbo porušili in na njenem mestu zgradili novo. Strokovnjaki so svojo odločitev utemeljevali z oceno, da stavba nima kakih posebnih arhitekturnih vrednot, ki jim z izgradnjo nove, po obliki precej podobne, vendar pa sodobnejše stavbe, ne bi mogli zadostiti v tolikšni meri, da bi bili zadovoljni tudi na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. V prid rušenja stavbe so spregovorili tudi z vidika prometne varnosti, češ da je zaželen nekoliko večji odmik stavbe od Ljubljanske ceste in ne nazadnje - za občinske svetnike pa najpomembnejše - ocenili so, da bi bila kvalitetna prenova stare, zapuščene stavbe dražja od novogradnje.

Stavba bivše kavarnе v centru Kočevja, ki so jo na podlagi takšnih ocen strokovnjakov določili za rušenje, je nato mimo propadala še leto dni! Če bi se v dolgem čakanju na to, da bo občina končno priskrbela denar za njeno ureditev, porušila "sama od sebe", to ne bi presenetilo toliko, kot je presenetil predlog za spremembo projektne naloge, ki so ga svetniki obravnavali na zadnji seji sveta. Ponovno so se oglasili strokovnjaki, ki pa tokrat predlagajo, naj bi stavbo ne porušili. Poleg strokovnih utemeljitev za to navajajo tudi, da bo prenova obstoječe stavbe cenejša, kot bi bilo, če bi stavbo porušili in zgradili novo. K temu ni več kaj dosti reči! Očitno je, da tudi stroka ni več, kar je bila nekoč!

M. LESKOVŠEK-SVETE

SOKOLOVIČEVA USPEŠNICA

SEVNICA - V petek, 10. oktobra, bo ob 19. uri v kulturni dvorani prva predstava letošnjega gledališkega abonmaja, ki ga organizira tukajšnja ZKO. Gostoval bo Zijah A. Sokolović z izredno uspešno monodramo Glumac... je glumac...

zgodovinskih knjig, predvsem o njegovi najljubši temi - slovenskem gasilstvu.

Tako je Branko Božič poleg Orisa zgodovine Slovencev in Zgodovine delavskega gibanja izdal knjigo o razvoju gasilstva na Slovenskem (1968 in 1988). Z njima je položil temelje domačemu gasilskemu zgodovinopisju in iz tega gradiva tudi doktoriral.

Ves predan gasilstvu je seveda Branko Božič dolga desetletja opravljal vrsto dolžnosti v nekdanjih občinskih, republiških in zveznih gasilskih organizacij, predvsem kot predsednik Gasilske zveze Slovenije. Ta čas je naše gasilstvo doživelo velik razmah: članstvo se je skoraj podvojilo, dvignila se je njegova opremljenost, aktivnost in strokovna usposobljenost. Za svoje vsestranske uspehe je prejel Božič številna domača in tuja odličja in priznanja.

Jubilant pa je predvsem dobro zapisan v hvaležnosti belokranjskih gasilcev. Njegova velika zasluga je zlasti pionirsko delo pri osnovanju Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki, ki je bil odprt jeseni 1969 ob stoletnici prve požarne brambe na Slovenskem. Razvoj muzeja in njegovi uspehi v minulih treh desetletjih so odtelej sloneli predvsem na ramah jublanta. Zato ga je najstarejše gasilsko društvo v Metliki imenovalo za svojo častnega člana, prav tako pa je dr. Branko Božič tudi častni občan metliške občine.

PGD Metlika

M. G.

O savskih elektrarnah brez Posavcev

Nedopustna ležernost lokalnih oblasti do pomembnega strokovnega posvetovanja

V torek, 30. septembra, je bila v prostorih Državnega sveta odmevna razprava o gradnjah termoelektrarn v Sloveniji. Sodelovala je večina strokovnjakov iz tega področja. V prihodnjih letih naj bi v Sloveniji gradili za 1.140 MW novih energetskih zmogljivosti.

Predvsem prestavniki Zasavja, rudnikov Trbovlje-Hrastnik niso zamudili lobiranja za novo TE-TO 3, ki naj bi kurila njihov smrdeči

Obiskovalec bohorske koč z dolgimi prsti

Planinske kraje

Sedaj, ko je čas spravila drv, je premamilo tatu, da je iz bohorske koč odnesel tračno žago; spomladi, ko so pri koči bujno zacvetele pe-largonije, jih je odnesel kar s koriti vred, ob zadnjem pomladanskem snegu pa je objestneža zamikalo, da je pre-rezal vrh na mali vlečnici.

Kar nekajkrat bo moral oskrbnik planinske koč na Bohorju skuhati dobre ajdove žgance in kislo zelje, štruklje in razne druge dobrote, ki si jih zaželi gostje, in z vsem tem postreči, da bo zaslužil za nakup nove žage.

Lepo urejena planinska koč na Bohorju privablja vedno več gostov. Čeprav je ogrevanje na plin, ob koncu tedna oskrbnik zakuri krušno peč in speče domač kruh, zato pa potrebuje drva. Tudi pretekli teden so pripravljali drva. Žage niso spravljali pod ključ vsako noč, saj so sami poštteni, zato mislijo, da so poštteni tudi vsi drugi ljudje. Očitno pa so se zmotili, saj je žago odnesel zmikav, kot rečeno. Vsaka žaga lahko odžaga tudi predolge prste, ne samo drv, in to naj ve tudi tat.

Na Bohorju teče življenje seveda naprej. Tu bo 19. oktobra tradicionalna kostanjeva nedelja. Vsi gostje bodo dobili kostonja zastoj, zraven pa bo letošnji dobri most. V koči vam sicer lahko pripravijo nedeljska kosila, za katera je zaželeno predhodno naročilo: postri, lignje in druge jedi po naročilu. V prizidku in starem delu je prostora za 70 ljudi, zato v koči sprejmejo organizirane zaključne družbe, pripravijo poročna kosila ipd. Na skupnih ležiščih lahko prenoči 50 ljudi.

M. D.

premog. Dušan Hrček, direktor Hidrometeorološkega zavoda, je opozoril na nujnost zmanjševanja onesnaževanja ozračja. Odmeven je bil tudi nastop Petra Sušnika, svetnika občine Ljubljana, ki se zavzema za vpliv prestolnice na razvoj energetike. Tudi inž. Niko Kurent, vodja projekta plinifikacije v termoelektrani Brestanica, ki želi preiti na plin, je reševal reke posavske vrste na tem zboru.

Slednjič smo na tem posvetu lahko slišali prvi narodnogospodarski pomen razvoja energetike v Sloveniji od svetovalca v kabinetu podpredsednika vlade Marjana Podobnika, mag. Draga Tomšiča. O pomenu tega vidika je ta avtor pisal pred nedavnim v So-botni prilogi Dela, kjer se je zavzemal za način financiranja z razpršenim domačim delničarstvom. Proizvodni stroški morebitne proizvedene energije v savskih elektrarnah bi bili najnižji, borih 4,7 pfenigov na 1 kWh, TE-TO 3 celo 13 pf, Brestanica 10 pf, Lendava 7 pf, medtem ko je tržna cena električne energije 11 pf na 1 kWh. Izdelal je tudi računalniške grafike podjetniškega dobička, kumulativnega podjetniškega dobička, direktne in indirektno narodnogospodarske dodane vrednosti novih elektrarn in potencialne narodnogospodarske brutoakumulacije pri naložbeni oploditvi. Pri vseh teh skicah so krivulje za Savsko verigo v očitni prednosti. Upajmo, da bo ta študija končno pomagala vladi pri odločitvi za koncesijo.

In kaj reči v tej zvezi o Posavcih, ki že vrsto desetletij pri slovenski vladi moledujejo za gradnjo te verige, ki bi nedvomno prinesla še druge koristi. Posavskih županov z izjemo krškega župana Danila Siterja ni bilo (še ta je prišel med zadnjimi in prvi odšel, upajmo, da ne spet na kakšno mednarodno potovanje!), ni bilo niti enega

“POD PRIMSKOVO LIPO”

PRIMSKOVO - Organizator letošnje sedme raziskovalne šole z naslovom “Pod Primskovo lipo” je bila od 2. do 4. oktobra OŠ Šmartno pri Litiji. Mladi raziskovalci, učenci iz vseh litijskih osnovnih šol, so raziskovali življenje v teh krajih in izvor imen, še žive običaje in stare navade. Najbolj zanimivo je bilo videti, kako se peče kruh v stari krušni peči. Pravo presenečenje je doživela skupina, ki je zbiralala stare predmete - veliko jih je še ohranjenih. Sicer so raziskovalci, razdeljeni v deset skupin, pohvalili prijaznost ljudi. Zaključila prireditev, ki so se je udeležili tudi krajinani in starši mladih raziskovalcev, je bila v soboto. Prihodnje leto bo organizator raziskovalne šole v občini Litija.

K. Š.

poslanca (kasneje smo slišali, da so celih šest ur usklajevali dnevni red), ni bilo posavskega svetnika Glinška, prav nikogar iz brežiške občine, ki se ob gradnji HE na Savi nadeja rešitve izgradnje nasipov pred poplavami. Pač pa smo s seje sveta posavskih občin slišali popolnoma kontraproduktivno pobudo, češ da bodo vladi ponovno poslali eno protestnih pismem. Že videno, in kot rečeno, dvomljivo uspešno. Spomnimo se ob tem številnih tudi dobrih strokovnih posvetov v Posavju iz preteklosti in še uporabnih študij ob gradnji HE Vrhovo, predvsem pa izkušenj ob skoraj desetletni gradnji te elektrarne. Namesto lobiranja nekaj glav, si z organizacijo takega posveta lahko v hipu pridobijo vso stroko, ki težko živi v porajajočem se tržnem gospodarstvu. Vsaj stroki mora verjeti vsaka pametna vlada. Ko so tokrat tako odmevno posvetovanje pripravili drugi, bi se bilo treba Posavcem le stegniti. Morda pa je bilo tokrat spet prijetneje v kakšni zidnici?

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

40 LET DRAGATUŠKIH FOLKLORISTOV

DRAGATUŠ - Folkorna skupina Dragatuš letos praznuje 40-letnico delovanja. V soboto, 4. oktobra, zvečer je v okviru praznovanja tega jubileja v sodelovanju z dragatuško osnovno šolo pripravila srečanje s starši osnovnošolcev, ki se zanimajo za folklorno dejavnost. Na srečanju so predstavili pomen folklorne skupine za kraj, njeno delovanje in organiziranost ter način vključevanja vanjo, predstavili pa so tudi novo nošo, izdelano po izsledkih raziskav dr. Marije Makarovič. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi fotografije z nastopov, kroniko in priznanja. Srečanje so popestrila dekleta iz osnovne šole in skupina pevcev in pevk iz folklorne skupine.

A. MATKOVIČ

DANES SREČANJE STAROSTNIKOV V ŠMIHELU

NOVO MESTO - Popoldne ob 16. uri bo krajevna organizacija Rdečega križa Drska pripravila že 16. družabno srečanje prebivalcev KS Drska, “ki javno priznajo, da so že oz. da bodo letoš prekorali 70. leto”, kot šaljivo piše na vabilu. Srečali se bodo v Domu starejših občanov, kjer jih čaka nastop domskega pevskega zbora, dramskega krožka šmihelske osnovne šole, vesele viže harmonikarja Gregorja, zabaven srečelov in še kaj. Rdeči križ prisrčno vabi vse, tudi tiste, ki morda po pomoti niso dobili osebnega vabila!

TURISTIČNO RAZOČARANJE

TRAVA - Še pred nastankom in po nastanku občine Loški Potok so občani veliko upov stavili na turizem, ki naj bi nadomestil propadajočo industrijo in zaposlovanje. Govorili so celo o gradnji hotela visoke kategorije. Mnogo so k takim načrtom prispevale obljube o gradnji cest v smeri Hrvaške in tiste, ki naj bi povežalo slovenski del obrežja Čabranke in Kolpe, ki bi, če bi se kaj od tega res uresničilo, povečale pretok ljudi in gospodarskih dejavnosti. Te obljube pa so nekateri vzeli resno in ugriznili v kislno jabolko. Naj navedemo samo primer A. P., ki je na Travi veliko investiral v staro stavbo, v kateri naj bi bila trgovina, restavracija, prenočišča in še kaj. Uspelo mu je sicer odpreti ličen gostinski lokal, trudi se s privabljanjem turistov, a je to vse premalo, da bi lahko načrtovano gradnjo končal in tržil. Resnici na ljubo je treba reči, da je zatajilo tudi ustanovljeno turistično društvo, ki pa do danes še ni zaživel.

A. K.

ABONMA ZA OTROKE

TREBNJE - Danes, 9. oktobra, se bo ob 17. uri v Kulturnem domu s predstavo Rdeča kapica Lutkovnega gledališča Fru-Fru iz Ljubljane začel otroški abonma sezone 1997/98, ki ga organizira tukajšnja zveza kulturnih organizacij. Potekal bo vsak drugi četrtek v mesecu.

Brez žensk bi ne bilo NOB ne svobode

Pred nedeljskim srečanjem žensk bork in aktivistk v Dobrniču

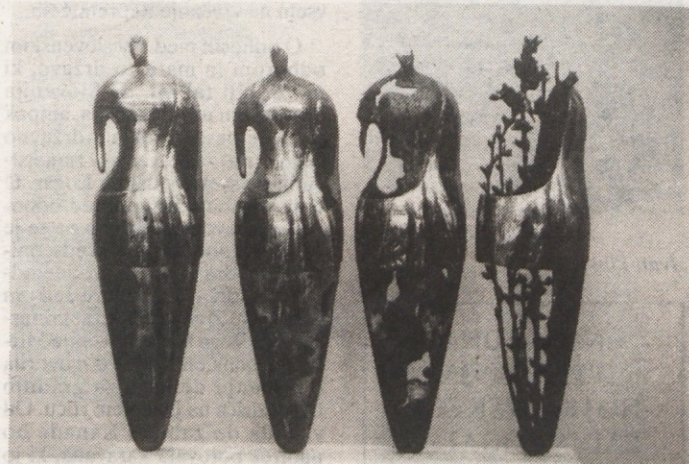
DOBRNIČ - Leto se je obrnilo in spet bo zaživel spomin na 1. kongres Slovenske protifašistične ženske zveze (SPZZ). Lani je na dobrniško srečanje prišlo okrog 2000 ljudi iz raznih slovenskih pokrajin in zamejstva, ki so v svoji sredi toplo pozdravili tudi Tončko Rešeta, 96-letno delegatko 1. kongresa SPZZ iz oktobra 1943, Tjajano Jakac, prvo sekretarko SPZS Maro Rupena, igralko Milo Kačičevo in številne druge aktivistke ter borke NOV.

V nedeljo bodo udeležence tu govorile o šolstvu med NOB, ravnateljci dolenskih osnovnih šol pa se bodo še posebej pomenili o šolstvu na nerazvitih območjih Dolenjske.

Te dni je izšla tudi 82 strani obsegajoča publikacija z naslovom Kulturno in prosvetno delovanje žensk v NOB. V njej so prispevki 22 avtoric in avtorjev, ki objavljajo spomine ter osebna pričevanja o kulturno-umetni-

SLUŠATELJI SLUŠATELJEM - Črnomaljski Zavod za izobraževanje in kulturo (Zik) je pretekli petek pripravil v kulturnem domu zaključno prireditev ob tednu vseživljenjskega učenja. Že naslov prireditve “Pokaži, kaj znaš - slušatelj slušateljem” nazorno pove, da so se predstavili slušatelji, ki dopolnjujejo znanje v eni od številnih oblik izobraževanja v okviru Ljudske univerze, sicer enote Zika. Nastopili so: ansambel Tonija Verderberja, s katerim je zapela tudi Renata Rom (na fotografiji), flavtistka Darinka Vrlinič, pesnik Jani Bevk ter Janez Vraničar-Luigi, ki je skupaj z Jasno Šerugo-Muren tudi povezoval program. (Foto: M. B.-J.)

Therèse de Groot: Reciklaža (1994)

škem, publicističnem in prosvetnem delovanju žensk v narodnoosvobodilnem boju od 1941 do 1945. Vsi zapisi potrjujejo enakovrednost in enakopravno udeležbo žensk v bojih za svobodo, kot o njihovem prostovoljnem množičnem vključevanju v upor proti nacifazizmu.

Zdaj izdani spomini in pričevanja udeleženk NOB hkrati potrjujejo izredno požrtvovalnost, iznajdljivost, izvirnost, številne sposobnosti in neizmerno predanost žensk pri ohranjanju slovenske kulture sredi bojev za svobodo domovine. Bogdan Osolnik, eden izmed sodelavcev publikacije, med drugim opisuje, kako je bil prispevek slovenskih žensk za kulturo in prosveto med vojno izjemnega pomena za ohranjanje narodne zavesti in uporniškega duha Slovencev.

Publikacija je verna podoba vsebine lanskega srečanja žensk v Dobrniču. Pestri jo 69 fotografij

in reprodukcij tiskov ter ročnih zapisov ob številnih pesmih ali verzih žensk, povzetih iz štirih knjig Slovensko pesništvo upora 1941/45. Knjižico je uredil Franci Šali, izdala pa Dolenjska založba pri Tiskarni Novo mesto. Delo je lektoriral Peter Stefančič, medtem ko je Dušan Lazar oblikoval naslovnico.

• Na naslovni strani je fotografija umetniškega dela belgijske kiparke Therése de Groot, rojene Zinke Haider-Babi. Iz nekdanj 14-letnega partizanskega dekleta se je razvila umetnica evropskega slovesa. Na osvobojenem ozemlju je delala v umetniški delavnici, po vojni pa je nekaj let živela tudi v Novem mestu.

Nova publikacija je že četrto delo te vrste, izšlo po 50-letnici 1. kongresa SPZZ.

T. GOŠNIK

Janez Jaklič

Tajska – dežela smehljaja

2 In res, marsikateri nasmejani dekliski obraz skriva žalostno usodo, usodo hčere revnega kmeta, prodane v belo sužnost, usodo ilegalne vietnamske begunke...

Za marsikatero dekle je žal tak način življenja edina možnost spodobnega preživetja. Agressivnost tovrstne ponudbe se močno poveča ob koncu tedna. Takrat se vsi vozniki tuk-tukov prelevijo v svojevrstne akviziterje. Kar na ulici s pomočjo barvnih katalogov prodajajo tajske lepoticke in njihove “storitve”. Kot za vsako blago na Tajskem je tudi prva cena tovrstne ponudbe naravnost oderuška. Ravno tako so Tajci mojstri ponaredkov. Lahko se zgodi, da se prikupna lepotica iz kataloga ob bližnjem ogledu spremeni v prikupnega travestita. Ulična ponudba je običajno paket ponudba, sestavljena iz prevoza, erotične masaže in spolnega akta. Pri vrtanju v sestavo cene tovrstne ponudbe sem presenečen ugotovil, da je samo ljubezensko dejanje cenejše od masaže. Očitno je, da tajske lepoticke belcev kot ljubimce ne cenijo preveč.

Spolni trgovini, celotni Tajski, pravzaprav vsemu azijskemu kontinentu grozi nova nevarnost. Po deželi itavo jezdi in išče svoje žrtve apokaliptični jezdec sodobnega sveta – aids. Bolezen je prišla na kontinent s časovnim zamikom. Kot povsod ji tudi tu izdatno pomaga človeška neumnost, miselnost, da se to nam ne more zgoditi. K širjenju bolezni poleg nepoučenosti pripomore tudi azijska značilnost – velika naseljenost. V mestih, še posebno na severu Tajske v Chiang Maiu, je že več kot 90 odstotkov

prostitutk okuženih. Bolezen se s prostitutkami, ki se vračajo v rodne vasi, razraša po celotni deželi. Prav tako ji pomaga dvojna tajska morala, ki od žensk zahteva zvestobo, za moškega pa je skoraj obvezno, da se prazni vse naokrog in tako potrjuje svojo moškost.

Tudi mesto svetišč

Kljub slabemu slovesu “pokvarjenega mesta” ob imenu Bangkok ob spominu na njegove številne tempelje, neštete kipe in druge zaklade zadržijo roke poznavalca azijske umetnosti. V življenju budiste je dograditev novega templja eno najbolj hvalovrednih dejanj in s to vrlino so na Tajskem zelo pretiravali. V samem Bangkoku je več kot 4.000 svetišč. Najlepši, največji in največkrat tudi najstarejši templji v mestu so iz poznega 18. in začetka 19. stoletja in se časovno tako rekoč pokrivajo z nastankom in zgodnjim razvojem mesta. Ker so bile takrat glavne prometnice mesta reke in kanali, sva se pri ogledovanju svetišč posluževala rečnih ladij in seveda lastnih nog.

Osrednji prostor templja je dvorana – “vihara”, ki v svoji notranjosti čuva kip Bude. Ta je največkrat upodobljen v razmišljujoči sedeči drži, redkeje pa ko stoji ali leži. Buda je prikazan v zastrašujoče velikih razsežnostih. V templju What Po počiva 46 metrov dolgi in 15 metrov visoki ležeči buda. Ni čudno, da so bile “vihare” v predstolniski dobi daleč največje in najvišje zgradbe v mestu. Te veličastne stavbe rahlo trapeziden oblik so v svoji lepoti za nas primerljive samo s katedralami. Koničaste strehe, prekrite

z raznobarvno keramiko (prevladuje zelena, modra, rumena in oranžna barva), podprte z vitkimi stebri, skrivajo pod seboj zidan prostor, na njegovih stenah se pred obiskovalcem odvijajo slikani prizori iz tajske zgodovine, Budin življenjepisa, grozote in lepote budističnega pekla in nebes. K mističnemu vzdušju v templju prispeva zadržana svetloba, ki prodira v prostor mimo bogato rezljanih, v medenino in zlato okovanih lesenih naoknic in vrat. V tem prostoru se odvijajo vsakodnevne molitve mož obratnih glav, ogrnjenih v žefranasta ogrinjala. Od tod se širijo zategle pesmi v zgodnjih jutrih, ko dan premaguje noč. Tu se mladeniči spoštljivo spovedujejo starejšim menihom. Semkaj hodijo ljudje v vdani pobožnosti izkazovat spoštovanje svojemu velikemu učitelju s prinašanjem lotosovih cvetov, lepljenjem zlatih lističev na Budove kipe, prižiganjem dišavnih paličic. V templjih pri menihih iščejo odgovore na težave v življenju, nasvete za prihodnja dejanja.

Osrednji prostor budističnega svetišča je dvorana “vihara”. (Foto: J. Jaklič)

V zavetju ograjenega dvorišča, ki obdaja tempelj, se nahajajo številni cediji – stupe, neke vrste zvonikom podobni stolpi različnih oblik in velikosti, vse od majhnega kupa kamenja pa do velikosti večnadstropnih zgradb. Ti pomniki pomembnih dogodkov mesta za hranjenje budističnih relikvij in pepela pomembnih tajskih močnejšev so okrašeni z fantastičnimi mozaiki barvastega porcelana, stekla, v posebnih primerih pa tudi z dragimi kamni in suhim zlatom. Poleg teh religioznih stavb, katerih vrata čuvajo različni demoni, ljudje ptice, zmaji in levi, so del samostanov tudi stanovanjske celice, hišice menihov, kuhinje, učilnice. Samostani so bili skozi zgodovino srce tajске kulture, šolstva, umetnosti. Del te naloge opravljajo še danes. Nekateri so centri tradicionalne medicine, masaže, spet drugi so univerzitetna teološka središča, vsi brez izjeme pa gojijo sobotno in nedeljsko šolo, v kateri se mladi kratkohlanički učijo tajskih tradicionalnih veščin: budizma, plesa, igranja inštrumentov. Tako dopolnijo znanja, ki jih dobijo v obvezni državni ali privatni šoli.

Nauk, ki uči, da je kvaliteta naslednjega življenja pravzaprav plačilo za dobra in hvalevredna dela v tem življenju, se je začel v Indiji v 5. stoletju pred Kristusom. Mladi Gautama, maharadžev sin, ki mu je oče nudil vse posvetne радости, se nenadoma zave trpljenja in bede življenja. Upanje mu vlije srečanje z menihom, ki ga prese-

neti s svojim mirom in duševno vedrino. Gautama je zapustil posvetno življenje in po dolgi in naporni poti preko meditacij našel pravo pot, kako se izogniti začaranemu krogu ponovnega rojevanja, nenehnemu sprehajanju po lestvi šestih stanj transmigracijskega bivanja. Dosegel je nirvano, ugasnitev vseh želja in strasti in s tem najvišjo duhovno blaženost. Tako se je izognil trpljenju ponovnega rojevanja. V 35. letu je postal Buda – razsvetljeni.

Vsi meniški obredi imajo za cilj doseči nirvano. Menihi se morajo posvečati tem poizkusom ves čas svoje budnosti. Budizem je strpen do drugih verovanj, pravzaprav jih ni nikoli zanimal, ampak posrečeno vključeval v svoj koncept. Na Tajskem doživi največji razcvet v 14. stoletju ko postane državna vera. Tajska ustava gre celo tako daleč, da zahteva, da je kralj budist in varuh drahme, budističnega svetega pisma. V deželi je živa navada, da mladi del življenja preživijo v samostanu. Vrnitev v posvetni svet ne pomeni neuspeha, ampak so nasprotno samostanske izkušnje, dobra šola, družbena osnova za vse življenje. Tudi bodoči kralji so deležni vsaj nekajtedenskega meniškega življenja, da s tem potrdijo svojo privrženost budizmu.

Kralj sam je bil v zgodovini daleč najbolj dramatična institucija. Bil je utelešenje najvišjih božanskih moči, skratka neizmerno svet. V marsikaterem templju ima kip kralja pomembno mesto takoj ob kipu Bude in je deležen enakih časti kot sam Buda. Današnji kralj je neprestano na časopisnih straneh, televizijskih dnevnikih, predstavljen kot modrec in dobrotnik. On je največji element povezovanja in trdnosti Tajске tako za bogate in revne sloje. Še danes je on tista božanska moč, absolutna avtoriteta, ki ima zadnjo besedo pri uspelem ali pa neuspelem udaru. Odkril pa je še nekaj, tako iskano rastlino večne mladosti.

“Kanadski Kučan” o svojih vtisih

Metliški rojak Ivan Plut, predsednik Vseslovenskega odbora v kanadski državi Ontario, je ob svojem nedavnem obisku v Sloveniji storil marsikaj za Slovence po svetu

METLIKA - V začetku tega tedna je zaključil tritedenski zasebni in uradni obisk v Sloveniji Ivan Plut, predsednik Vseslovenskega odbora v kanadski državi Ontario, kjer je največ v Kanadi živečih Slovencev. Odbor, ki mu predseduje metliški rojak Plut, združuje 28 društev, ustanov in organizacij, med drugim tudi radio, dve banki, cerkve. Povezuje

Ivan Plut

22.000 članov in je največja slovenska krovna organizacija v Kanadi. Odbor se ukvarja s kulturo in se trudi obdržati med izselenci lep slovenski jezik.

Ivan Plut je kar precej časa v Sloveniji preživel v parlamentu in se predvsem o življenju Slovencev po svetu ter o sodelovanju z domovino pogovarjal z mnogimi predstavniki naše države. V predvolilnem času je gotovo najpomembnejši dogovor, ki ga je dosegel s predsednikom komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu mag. Marjanom Schiffrjem, da bodo Slovenci po svetu lahko volili na slovenskih konzularnih predstavništvih. Varuhu človekovih pravic Ivo Bizjaku je prenesel pripombe Slovencev v Kanadi, ki so se nanašale predvsem na vračanje neprimernosti.

O odnosih med Vseslovenskim odborom in matično državo, ki naj bi bili takšni, da Slovenija Slovencev ne bo mačeha, ampak mati, je beseda tekla z državno sekretarko za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaelo Logar. O boljšem sodelovanju med odborom in slovensko državo pa se je Ivan Plut pogovarjal s predsednikom odbora za mednarodne odnose pri državnem zboru Jelkom Kacinom. Z generalnim sekretarjem Rdečega križa Slovenije Mirkom Jeleničem sta se dogovorila o zbiranju denarja za gradnjo okrevališča na Debelem rtiču. Od vzhoda do zahoda Kanade bo namreč potovala karavana, ki jo bodo pripravili Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Izseljenska matica in Vseslovenski odbor. Karavana ima namen povezati Slovence v vsej Kanadi, hkrati pa bodo na poti pripravili tombolo, na kateri bodo zbirali denar za razvoj Debelega rtiča. Plut je z Jeleničem tudi obiskal Debeli rtič, da se je prepričal, kako je bil naložen denar, ki so ga kanadski Slovenci doslej že zbrali za to okrevališče.

Na povabilo SKD se je Ivan Plut na prijateljskem srečanju sestal tudi s škofom Lojzom Uranom. Uradni del obiska v Sloveniji pa je zaključil pri predsedniku

države Milanu Kučanu. Razpravljala sta predvsem o povezanosti Slovencev v tujini z matično državo. Kučana, ki je svojega sogo vernika kot vodjo Slovencev v Ontariu poimenoval kar “kanadski Kučan”, pa je zanimalo predvsem, kako živijo Slovenci v Kanadi.

Vtise, ki jih je dobil na uradnih srečanjih, je Plut strnil v enem stavku: “Slovenija zelo napreduje, čeprav jo čaka še veliko dela tako na političnem kot na gospodarskem področju.” Na zasebnih potovanjih po Sloveniji, ki jo je prekrizal po dolgem in počez, pa je bil razočaran nad slabimi označbami krajev in znamenitosti, ki jih sicer v naši državi ne manjka. “Res, da je Slovenija majhna, vendar to še ne pomeni, da vsi poznajo vse kote in kotičke. A očitno se Slovenci še premalo zavedajo vsega, kar dežela nudi turistom, predvsem pa ne znajo tega tudi dobro vnovčiti. Da bi privabili turiste, ki morali namestiti več informacijskih tabel in centrov. To mnenje so z menoj delile tudi novinarke iz Velike Britanije, ZDA in Nemčije, ki sem jih srečal na poti po Sloveniji,” je nekoliko razočaran nad neiznajdljivostjo Slovencev, povedal Ivan Plut.

M. BEZEK-JAKŠE

MODNI KOTIČEK Dolenjska lepota

Redki izmed vas še ne vedo, da je laskavi naslov na letošnjem izboru za miss Slovenije 97 osvojila 18-letna Maja Šimec iz Črnomlja. Njena prva spremljevalka, ki je hkrati tudi miss fotogeničnosti, je Tina Orač iz Novega mesta. Tako bo Maja Šimec odpotovala na Sejsele, kjer bo strokovna svetovna žirija 2. novembra izbrala najlepše dekle izmed predstavnic različnih dežel iz vsega sveta. Ali se je desetčlanska žirija odločila za pravo slovensko lepoto, bomo še videli, vsekakor pa je mnogo Slovenk in Slovencev ter predvsem za ocenjevanje lepote usposobljenih modnih delavcev razočaranih nad končnim izborom. “Težko je izbirati,” je večni izgovor, četudi na koncu ne izberejo najlepše, in, po mnenju tujih strokovnjakov sodeč, najbolj komunikativne in inteligentne.

Zal so pri vsej stvari najmanj kriva dekleta, ki so izpostavljena neprestanemu opazovanju in ocenjevanju, in na koncu še kritikam, ki so pomembne predvsem za žirijo in organizatorje. Vsekakor je vredna pohvale uvrstitev vseh treh dolenjskih lepotic, zato novi miss želimo srečno pot in vrnitev domov, žiriji pa uspešnejši izbor v prihajajočih letih, saj na odru svetovnih lepoticami nikogar ne zanima (ne)strokovnost slovenskih ocenjevalcev, pač pa kanon slovenske lepote, ki ga izraža miss Slovenije.

JERCA LEGAN

PRAVLJIČNI POPOLDNEVI

NOVO MESTO - V počastitev tedna otroka potekajo na oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca pravljčni popoldnevi. Prva dva sta bila v torek in sredo, tretji pa bo jutri, 10. oktobra, od 17. do 18. ure. Pravljičice pripoveduje Slavka Kristan.

POČITNIŠKE PRIKOLICE
Odkup za gotovino in prodaja.
Campus, d.n.o.
Tel. 061/123-28-62
Mob. 0609/622-896

zavarovalnica triglav

največja slovenska zavarovalnica

VABI K SODELOVANJU

Vabimo Vas, da postanete naš sodelavec kot:

- **univerzalni zavarovalni zastopnik** za prodajo premoženjskih in osebnih zavarovanj na področjih
 - Novo mesto
 - Šentjernej
 - Sentrupert
 - Mirna
 - Črnomelj
 - Kočevje
- **zavarovalni zastopnik za prodajo osebnih zavarovanj** na območju Dolenjske, Bele krajine in Kočevja.

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- najmanj srednješolsko izobrazbo
- veselje do dela z ljudmi, komunikativnost
- samoiniciativnost, iznajdljivost
- najmanj enoletne delovne izkušnje

PONUJAMO VAM:

- ustvarjalno delovno okolje
- samostojnost in dinamičnost pri delu
- možnost strokovnega izobraževanja in izpolnjevanja
- stimulativne zasluge
- možnost napredovanja

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.
Območna enota Novo mesto, Novi trg, 8000 Novo mesto

gradbeništvo • trgovina • inženiring

8340 Črnomelj, Zadružna cesta 14
razpisuje
prosto delovno mesto
POSLOVODJA trgovine gradbenega materiala
za nedoločen čas

Pogoji:

- končana poslovodska šola
- 5 let delovnih izkušenj na poslovodskih delih
- znanje računalništva

Pismene ponudbe z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom pošljite v roku 8 dni na naš naslov.
Izbiri med prijavljenimi kandidati opravi direktor v roku 15 dni po poteku roka za prijavo. Prijavljene kandidate bomo pismeno obvestili o odločitvi v roku 15 dni po opravljeni izbiri.

Mercator-Kmetijska zadruga Črnomelj

MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ, z.o.o.
Kolodvorska 39, Črnomelj
vabi k sodelovanju

TRGOVSKEGA POSLOVODJO

Zahteve o izpolnjevanju pogojev:

- V. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- dve leti delovnih izkušenj na področju dela oz. stroke
- poznavanje in znanje s področja računalništva
- sposobnosti organizirati in voditi delo
- trimesečno poskusno delo

Po končanem poskusnem delu je mogoča zaposlitev za nedoločen čas.
Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo osem dni po tej objavi.

Kot pribito!

Nova KBM d.d. ponuja nespremenljive obrestne mere!

Za kratkoročna potrošniška posojila:

- 1,17 % mesečno za posojila do 3 mesecev
- 1,21 % mesečno za posojila do 4 mesecev
- 1,24 % mesečno za posojila do 5 mesecev

primer: Če najamete za tri mesece 100.000,00 tolarjev kredita, vrnete banki trikrat po 34.118,00 tolarjev.

Nobenih spremenljivk, nobenih inflacijskih tveganj, nobenih skrbi.

O podrobnostih povprašajte v ekspozituri Brežice, Maistrova 2.
Naša telefonska številka 0608 62 031.

Nova KBM d.d.
Podružnica BREŽICE

standard d.d. GRADBENIŠTVO PIONIR

O B V E Š Č A M O
vse zainteresirane, da gradimo in prodajamo:
POSLOVNO-STANOVANJSKI BLOK
v Metliki, v Kidričevem naselju.

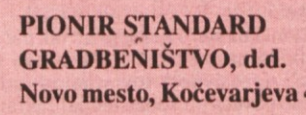
- uspešno smo prodali lokale in poslovne prostore

Nudimo vam še:

- stanovanja: garsonjeri, enosobno, dvoiposobno ter trisobno stanovanje, velikosti od 40 do 105 m².

Informacije dobite:

- na sedežu družbe v Novem mestu (tel.: 068/324-108, 321-845)
- na Občini Metlika (tel.: 068/58-135, int. 16)

PIONIR STANDARD GRADBENIŠTVO, d.d.
Novo mesto, Kočevarjeva 4

MERKUR®

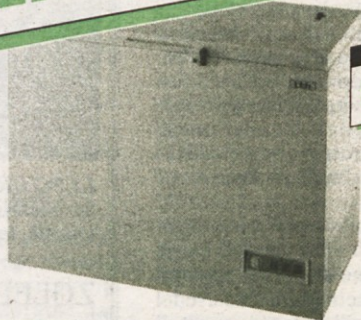
od 2. do 25. oktobra 1997

MERKURJEVE VROČE CENE

NOVO!

VROČA CENA
19.990,00

lestev z zglobi, ALPOS,
45-03, iz aluminija,
višina 3,30 m

VROČA CENA
59.990,00

zamrzovalna skrinja, LTH,
ZS 300,
mere: 955 x 710 x 895 mm,
uporabna prostornina 257 l

VROČA CENA
64.990,00

štedilnik na trda goriva, WAMSLER,
K 144, moč 5 kW, možnost ogrevanja
110 m³, mere: 850 x 400 x 600 mm,
bele ali rjave barve

Vroče cene
veljajo od 2. do 25.
oktobra 1997 za
izdelke v zalogi.

VROČA CENA
39.990,00

televizor, GRUNDIG, P 37/731, ekran 37 cm,
avtomatsko programiranje, 70 nastavljenih
programov, časovno stikalo, video tekst

VROČA CENA
37.990,00

videorekorder, PHILIPS, VR 171,
avtomatsko čiščenje glave, avtomatska
nastavitev programov, VPS sistem,
99 nastavljenih programov

VROČA CENA
1.990,00

medenina ključ, ARIENI,
Castor, na ključ ali cilindar

VROČA CENA
990,00

cilindrični vložek za ključavnico, TITAN,
847/66 K 1

VROČA CENA
1.590,00

notranje in zunanje omo,
REBOLJ, garnitura

rezalni stroj, BOSCH, MAS 8500, moč 130 W,
možnost nastavitve debeline rezin do 24 mm,
aparati je zavarovan pred možnostjo ponovnega vklopa

VROČA CENA
69.990,00

varilni aparat, VARSTROJ,
Varmig 142, priključna napetost
220 V/50 Hz, počasna varovalka 16 A,
območje varilnega toka od 30 do 140 A,
varilna napetost od 15 do 20 V, premer
varilne žice 0,6 mm, 0,8 mm, 4 stopnje
regulacije varilnega toka

ALPINA

VROČA CENA
61.990,00

motorna žaga, ALPINA, Profi 540 i,
bencinski motor: 54 cm³, moč 2,8 KS,
teža 5,8 kg, dolžina meča 45 cm

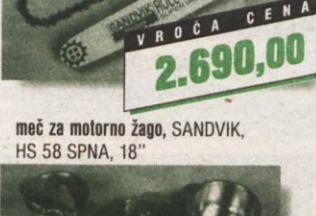
VROČA CENA
32.990,00

motorna žaga, ALPINA, Euro 40,
bencinski motor: 38 cm³, moč 1,6 KS,
teža 3,5 kg, dolžina meča 40 cm

VROČA CENA
1.790,00

veriga za motorno žago, SANDVIK,
68 členov, 3/8"

VROČA CENA
2.690,00

meč za motorno žago, SANDVIK,
HS 58 SPNA, 18"

VROČA CENA
25.990,00

10-delna garnitura posode iz nerjavne
pločevine, BARAZZONI, 18/10, debelo dno,
lonc za mleko 1 l, ponev 26 cm z 2 ročajema
in pokrovom, kozica 26 cm, kozica 18 cm
z dolgim ročajem in pokrovom, lonc 22 cm
in pokrov, kozica 20 cm in pokrov

VROČA CENA
1.990,00

ponev s pokrovom, DOMO, Mistral,
premer 26 cm

VROČA CENA
690,00

poliuretanska pena,
TKK, Tekapur,
750 ml

VROČA CENA
77.990,00

VROČA CENA
16.990,00

VROČA CENA
10.990,00

parni likalnik, PHILIPS, HI 510,
moč 1600 W, posebna likalna plošev
Excel, sistem za preprečevanje kapljanja,
sistem anti-calc, možnost likanja v
navpičnem položaju

VROČA CENA
29.990,00

sesalec, SIEMENS, VS 32 A 33 Lava,
moč 1400 W, elektronska regulacija moči
sesanja, drsni regulator moči z ECO
programom, 5 x filtriranje zraka,
vitičnica za krtačo Electromatic

VROČA CENA
9.990,00

opekač kruha, BOSCH, TAT 4506,
moč 900 W, elektronski senzor
za enakomerno pečenje,
avtomatski izkop, predal za drobtine

VROČA CENA
4.990,00

sušilec las, BOSCH, 3901, moč 1600 W,
5 temperaturnih stopenj in dve
ventilatorski stopnji

VROČA CENA
18.990,00

brivnik, CORONA, Flex Integral 5414,
omrežna napetost od 100 do 240 V,
napetostno območje polnjenja
akumulatorja od 12 do 240 V, posebno
rezilo za prirezovanje in britje daljših dlak,
trojni sistem britja

VROČA CENA
77.990,00

šivalni stroj, ELNA, 3005,
nastavljiva hitrost šivanja,
za šivanje od svile in mehkega usnja ter
raztegljivih tkanin do jeansa,
enostopenjska avtomatska izdelava
gumbice, avtomatsko vdevanje sukanca,
številni praktični in okrasni vbodi ...

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS,
48/A, PL 7350, max. 1 x 100 W

VROČA CENA
1.790,00

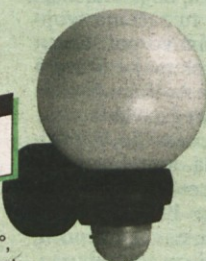
VROČA CENA
1.090,00

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS,
47/A, PL 18010, max. 1 x 60 W

VROČA CENA
1.290,00

varčna žarnica, OSRAM,
Economy, E 27, 21 W

VROČA CENA
5.590,00

senzorska svetilka, DOMEX, Al-W/360°,
črne barve, steklo: opal, horizontalni kot
detekcije 360°, razdalja pokrivanja
detektorja do 10 m

VROČA CENA
1.790,00

tehnična svetilka, ESTO, 56789,
bele barve, E 27, 60 W

VROČA CENA
590,00

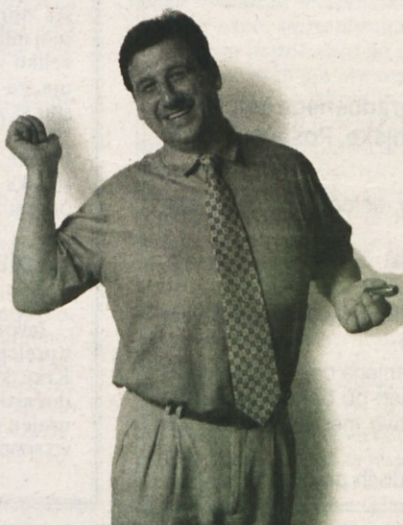
10-delna garnitura žarnic, PHILIPS, Set,
bistro žarnice, E 27, v paketu: 2 x 40 W, 2 x 60 W,
2 x 75 W, 4 x 100 W

MERKUR JE MOJ SVET ...

... ker mi
pri nakupu
znajo svetovati

... ker ima pestro izbiro dobrega blaga,
... ker z Merkurjevimi karticami nakupujem še ceneje,
... ker lahko nakupujem tudi na 12 obrokov,
... ker mi večino blaga dostavijo na dom brezplačno,
... ker lahko kupljeno blago zamenjam za drugo,
... ker lahko najamem orodje in stroje za domača dela.

OBIŠČITE MERKURJEVE SPLETNE STRANI: WWW.MERKUR.SI

OBIŠČITE MERKURJEVE FRANŠIZNE PRODAJALNE

GRADAC: NOVOTEHNA. GROSUPLE: Vimont. KOSTANJEVICA NA KRKI: NOVOTEHNA.
KRŠKO: NOVOTEHNA. NOVO MESTO: PC Železnina, NOVOTEHNA - Glavni trg,
NOVOTEHNA - Tehnični center in NOVOTEHNA - Gradbeni center.
ŠENTVID PRI STIČNI: Agrograd. SLOVENSKA VAS PRI ŠENTRUPERTU: Kovinoprodaja.
TREBNJE: PC Kovinoprodaja in NOVOTEHNA.

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

Spomini Podgoričanov na Podgoričana

Fran Jaklič-Podgoričan (1868 do 1937), slovenski pisatelj, učitelj, gospodarstvenik in politik, je bil tudi ustanovitelj posojilnice v Dobrepolju, zadruga in knjižnice. Kot državni poslanec se je zavzemal za zvezo podonavskih držav in bil proti samostojni Jugoslaviji, zaradi česar so mu grozili celo s smrtjo. ("Tega hudiča bi bilo treba ubiti, ker nas je hotel prodati Avstriji!") Iz Dobrepolja so ga izgnali politični prenaševalci, čeprav je storil veliko dobrega za Dobrepoljce. To je le nekaj zgodovinskih podatkov o velikem delu tega znamenitega Podgoričana. "Fran Jaklič je bil priznan in spoštovan. Bil je učitelj, pisatelj in politik," se spominja Janez Šporer iz Podgorice in dodaja: "Ko sem hodil v šolo, so bile njegovi sestavki tudi v čitankah. Napisal je tudi, kako so se Podgoričani in Bruhanjci topli za Ratike. Ustanavljal je tudi zadruga, z banovine pa je dobival posojila, ki pa jih kmetje niso marali, ker so se bali, da bodo tako šle njihove domačije na boben. Iz Dobrepolja je moral zaradi neke prevarantske politike. Njegovo domačijo je kupil naš sosed Jamnik za svojega sina."

Za časa Jakliča še ni bilo štirin (vodnjakov) in kapnic. Vodo so vozili domov s telegami, ki so imele lesene akse (osi). Jaklič je naredil prvo štirno v Dobrepolju, drugo pa moj stric Strnad, ki je bil dobrepoljski župan. Naši so naredili štirno leta 1929, ko sem bil jaz rojen, o čemer priča letnica na njej. Takrat se ni dalo več dobiti posojilo in so jo naši zgradili z denarjem, ki ga je poslal stric, očetov brat, iz Amerike."

Jaklič učil tudi Kralje

Fran Jaklič je učil v šoli tudi Jožeta Kralja iz Zagorice, brata umetnikov Franceta in Toneta Kralja. Sin Jožeta Kralja, ki mu je tudi ime Jože, se spominja, kaj mu je o Jakliču pripovedoval oče:

"Jaklič je dal učencem kakšno nalogo, medtem ko so jo reševali, pa se je učitelj Jaklič sprehajal po razredu tako, da si je palca zataknil za telovnik, se od časa do časa zasmeljal, šel za kateder in si nekaj zapisal. Očitno si je zapisal misel za kakšno novo povest."

V zadrugi je vpeljal rodovnik za govedo. Zavzemal se je za gradnjo gnojšč in gnojnih jam in v ta namen pridobil denar iz zveznega proračuna. Kot politik in poslanec pa se je po razpadu Avstro-Ogrske zavzemal, da bi Slovenija ostala v okviru Avstrije. Večina politikov pa je bila za Jugoslavijo. Zato so ga 'odžagali' in odselil se je iz Dobrepolja."

Na Jakličevem domu

Danes gospodarji na nekdanjem Jakličevem posestvu 65-letni Jože Jamnik. Povedal je, da je Jaklič zgradil hlev, ki je še danes sodoben. Iz tistih časov je le še en tak hlev, in to v Laščah. Jaklič si je zgradil tudi prvi vodnjak in gnojnično jamo. Za gnojnično jamo je dobil cement brezplačno in mu je pri gradnji ostalo še toliko cementa, da si je zgradil še vodnjak. Njegov hlev je imel največji in najlepši cimper (ostrešje). Jaklič je prvi uvažal vse koristne novosti in potem so ga posnemali še nekate-

ri. Zavzemal se je tudi, naj bi hlevi imeli betonska tla, pa so ga domačini zavračali, češ da "bodo krave trde ratala, če bodo ležale na betonu".

Jakličovo posestvo je kupil stari oče sedanjega gospodarja Jožeta Jamnika, ki pa se je pri računanju kupnine uštel, saj ni imel dovolj denarja niti za prepis. Potem si je denar izposodil, odplačevalo je vse sorodstvo, upniki so zahtevali

denar nazaj in ded se jim je pogosto skrival v Strugah. Hišo je Jože prenovil, ker je vanjo zamakalo. Ostale so še peči in klopi iz Jakličevih časov. Imajo tudi sliko nekdanje Jakličeve domačije. V zgornji sobi se je ob razpadu Avstro-Ogrske ustrelil avstroogorski oficir, ki ni mogel prenesti propada svoje države, je povedala domačim Jakličeva hči Juka, ki je podobno kot drugi Jakličevi otroci prihajala večkrat na obisk.

Prelepi maj

Milan Zevnik iz Podgorice se spominja še nekaterih pripovedi o Franu Jakliču, ki so mu jih povedali starejši:

Jaklič je imel lepo urejeno posestvo, hišo in njeno okolico. Od glavne ceste skozi vas do hiše je imel vrt z narcisami in drugim cvetjem. Po sredi tega vrta pa je imel vse do hiše ploščice, da ni hodil po blatu. Ko se je nekoč spet vračal po službi z Vidma domov, je med hojo skozi vrt vzneseno vzkliknil: "Ljubi maj, kako je vse lepo z rožicami posejano in razcveten!" Ta njegov vzklik je slišal sosed, ki je bil siromašen kmet, imel pa je dve kravici, za kateri mu je proti koncu zime vedno zmanjkovalo krme. Rekel je Jakliču:

"Zakaj tako hvališ ljubi maj, ko meni manjka sena za krave?" So-

sedu je namreč zmanjkovalo sena, nove krme pa še ni bilo. Maj mesec je bil vedno kritičen za prehrano živali.

Milan Zevnik iz Podgorice se spominja še: "Nekdaj Dobrepoljci niso vedeli, da se da hlode kar drago prodati," in so jih žagali za drva. Jaklič pa jih je podučil: "Ne žagajte hlodov, jih boste dobro prodali! Sekajte leščevje po fratah in senožitih, pa boste imeli dovolj kurjave, hkrati pa boste očistili senožeti in imeli za živino več krme."

Jaklič je bil pameten in razgledan. On je najprej vedel, kaj je dobro. Vedno se je prvi spomnil kaj zelo pametnega in tisto uvedel na svoji kmetiji, potem so ga ostali posnemali.

(Ne)hvaležnost

Dobrepolje ima kar nekaj znamenitih mož, njihovih spomenikov pa malo. Dogajalo se je namreč, da so nekateri svoje najbolj razgledane in ustvarjalne ljudi izgnali kar Dobrepoljci sami (Fran Jaklič) ali pa so imeli težave s slovenskimi oblastniki tako pred drugo svetovno vojno kot po njej (brata Kralja). Brata Kralja sta dobila spomenik predvsem po zaslugi (tudi "pregnanega") Edija Zgonca, in to odlika kipa, ki sta ga ustvarila sama in je original v Kostanjevici. Jaklič je dobil spomenik šele lani, tik pred drugo svetovno vojno pa so na Vidmu postavili kulturno-prosvetni Jakličev dom.

Besedilo in slike: JOŽE PRIMC

Krekova misel

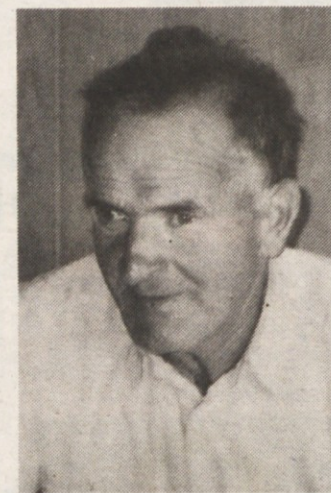
- Če se vprašamo, kaj je več vredno: delo ali denar, moramo pač priznati, da je delo neprimerno več vredno, ker delo drži človekovo življenje in življenje človekovo se ne da odtehtati z zlatom.
- Vizboljanje delavskih stanovanj je najprej poklicana družba v svojih konkretnih oblikah kot država, dežela in občina. (Katoliški obzornik)
- Povej, ali ni baš to, kar imenujemo last in lastninska pravica, krivo vsega zla, vse nesreče in reve delavčeve. (povest Iz nove dobe)
- Delovna in službena pogodba se mora presojati po 7. božji zapovedi: ne kradi. (iz govora v parlamentu na Dunaju)

SPOMENIK FRANU JAKLIČU-PODGORIČANU so odkrili na Vidmu pri Jakličevem domu lani.

JANEZ ŠPORER IN NJEGOVA ŽENA MARIJA, se iz pripovedovanja starejših spominjata Jakliča in njegovih dobrih del za Dobrepoljce in Dobrepolje.

MILAN ZEVIK iz Podgorice je povedal nekaj zabavnih in resnih o Franu Jakliču in starih časih.

Fr. Trdinovih zapiskov

- Grde in drekaste poti - Dolenjske ceste razun ono malo velikih vzemi hudič! Postranska ni hobena zanič, ob dežji nahaja se na vsaki kraj, večidel pa mnogo krajev, kjer ni mogoče dalje iti bodi si radi globokega blata, zagreznih jam in blatnih mlakuž, bodi si radi potokov in studencev, ki se razlivajo curkoma čez cesto. Naj grje razkopani in drekasti so poti v vaseh, kajti se menda nikoli prav ne nasiplje. Vendar ne sme se pripisovati vsa napaka kmetu, mnogo teh sitnosti izvira iz narave dolenjskih nižav, rek in gora.
- Nedolžnost v nevarnosti - Po leti delajo posli tudi po 20 ur na dan v posebnih dobrih hišah! Ali je čudo, da si zlasti dekle žele in iščejo spremembe? in le, da jim odlagne, rade hodijo tudi v take službe, kjer je nevarnost za nedolžnost ali dobra plača za človeško, ne več ko živinsko delanje! Radi slabih zaslužkov se tudi pospešuje kurbarija.
- Silna dolenjska radovednost - Če gleda človek v vodo, zrak, hosto, kamen etc. brž bo ga pobral vsaki potnik, in če je še tako neznan, kaj da gleda, kaj vidi, kaj ga pomiče.

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE NOVO MESTO
Trdinova 23

Objavljamo prosto delovno mesto gradbenega delovodje za nedoločen čas za območje Dolenjske, Posavja in Bele krajine

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- ustrezna izobrazba (delovodska šola)
- smisel za red in organizacijo.

Smo podjetje s 50-letno tradicijo in veliko dela. Ponujamo vam dobre pogoje dela in stimulativno plačo.

Pisne ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela in dokumenti o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, Trdinova 23, 8000 Novo mesto.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

LEPO UREJENA DOMAČIJA - Stara štala (na levi) je preurejena v lep gostinski lokal, ob hiši pa je gotovo vreden ogleda sto let stari lojtnik, lepo okrašen z rožami. (Foto: L. Murn)

ZGLEDNA JAVORNIKOVA DOMAČIJA

Lipov list za kmetijo

V akciji Kmečkega glasu živimo s podeželjem je bila tedni za eno izmed štirih najbolj urejenih kmetij na Slovenskem izbrana Javornikova domačija v vasi Krka, ki je prejela Lipov list za zgledno urejeno kmetijo. Njeni lastniki so s spoštovanjem do preteklosti znali ohraniti tradicijo domačije, ki se je ukvarjala s predelavo lesa, ter jo spretno razvili v turistično smer. Domačiji, ki danes slovi po kajakaštvu in postreveh, pa daje posebnost predvsem njena preprosta, umirjena in prijetna urejenost s posluhom za naravo.

Javornikova domačija oziroma t.i. kmetija odprtih vrat stoji sredi vasi Krka, ob istoimenski reki, ki prav tu začneja svojo dolgo in zanimivo pot. Borut Javornik, ki skupaj z bratom Radom skrbi za domačijo, je povedal, da predstavlja menda že šesto generacijo Javornikov. Tu je bila domačija z mlinom postavljena leta 1688. Leta 1878 je Janez Javornik kupil celotno posestvo z mlinom, žago, domačijo in gospodarskimi poslopji. Ukvarjali so se s predelavo lesa in mlinarstvom ter veljali za zelo podjetne ljudi. Življenje pa prinese marsikaj: žaga je bila prisilno ustavljena, mlin pa je delal do 60-ih let - toda kljub temu je danes večino tega, kar so ustvarili predniki na tem posestvu, dobro ohranjeno in obiskovalci imajo kaj videti.

Domačija je sestavljena iz stare stanovanjske hiše. Pred hišo s starinskimi okni, pod katerimi je postavljena majhna lesena klopca, ki spominja na čase, ko so fantje zvečer še peli dekletom, zbudi pozornost star lojtnik - leseni voz, star skoraj sto let. Okrog hiše se razprostira vrsto gospodarskih poslopij, tudi obnovljenih, vendar tako, da se navezujejo na že obstoječa. Prav spoštovanje v preteklosti izoblikovane graditeljske zakonitosti pri obnovi in dograjevanju je bil eden od razlogov za dodelitev naziva "zgledno urejena kmetija".

Za obiskovalce je posebej zanimiv ogled izvirnega lesenega poslopja z žago venicijanko iz začetka našega stoletja, ki je zelo dobro ohranjena in še vedno deluje. O tem pričajo tudi krog nje nakopičena debela, nekatera tudi obžagana, vendar Borut pravi, da "žago poženejo le za lastne potrebe in morda še za kakšnega prijatelja". Dobro sta ohranjena in obnovljena tudi mlin z lastno elektrarno ter veliko vodno kolo, ki jo poganja, za ogled je zanimiv še star skedenj in kozolec. V stari "štali", kjer so še pred tremi leti blejale ovce, je sedaj lepa gostinska soba s skrbno notranjo opremo in kuhinjo.

Prevladujeta trata in drevje

Javornikova domačija, ki leži v prelepem naravnem okolju ob Krki. V osrednjem delu je sadovnjak, del vrta tik nad reko je urejen v počivališče s kostanjevo senco in s šestimi klopami,

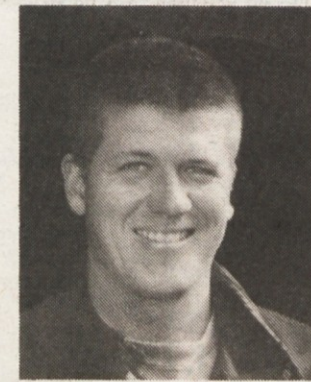
kjer mora biti še posebej v poletni vročini prav prijetno posejati. Pred hišo je zanimiv baročni del vrta s trato, ki je delno že obnovljen, z obrobo iz pušpana.

Nasploh prevladujeta trata in drevje, kar daje domačiji preprostost, umirjenost in prijetnost. Cvetja je razmeroma malo, toda ravno prav, da z negovano barvitostjo popestri in poživijo okolje.

Kajakaštvo in postreži

"Posebnost naše domačije je, da smo skušali na racionalen način združiti staro in novo. Želimo, da zaživi kot gospodarski sistem tako kot pred vojno, ko je od nje živelo okrog deset ljudi. Žal za muzej nimamo denarja, dobro pa je sprejeta pot v smeri turizma in predelava rib," pravi Borut, ki tu živi z družino. Meni, da se da z znanjem in zagnanostjo marsikaj narediti.

Svojo ljubezen do kajaka, brzic rek in sploh do narave je leta 1993 po uspešni kajakaški karieri - med drugim je bil

Borut Javornik

državni prvak, dobitnik bronzaste medalje na svetovnem prvenstvu v Ameriki in med prvimi mladimi tekmovalci nove države Slovenije na olimpijskih igrah v Barceloni - nadomestil z ustanovitvijo lastnega turističnega podjetja Carpe diem (Izkoristi dan). Uči osnove kajakaštva, organizira tečaje na divjih in mirnih vodah, prodaja kajakaško opremo itd. - iz starega poda je naredil čolnarno - ter s sodelavci vsem, ki to le hočejo, poskrbi za neverjetne avanture s kajakom in kanujem po slovenskih rekah.

"Najprej so bili glavna dejavnost kajakaški izleti, počasi pa pričnemo ponujati še hrano," pravi Borut. Pri Javornikovih imajo v mlinu tudi ribogojnico, za katero skrbi brat Rado. Približno sedem let goji postrebi amerikanke in z njimi oskrbuje kmečki turizem in druge gostinske objekte na tem področju. Poleg dobrih rib pa Borutova žena Barabara, ki je glavna v kuhinji, pripravlja stare kmečke jedi, kot so jota, krvavice in še kaj.

Javornikovim je očitno uspešno z znanjem, modrostjo, spretnostjo in nenazadnje s spoštovanjem do preteklosti urediti svojo domačijo tako, da je zgled urejenega okolja na vasi in jo je veselje obiskati.

LIDIJA MURN

JAKLIČEV HLEV - Jakličev hlev v Podgorici je še vedno sodoben, čeprav je bil grajen v začetku stoletja. Pred hlevom sta današnji gospodar Jože Jamnik in njegova sestra.

INFLUENCA SPET PRIHAJA

Pred gripo obvaruje le cepljenje

Gripa (influenca) je zelo nalezljiva kratkotrajna, vendar težka bolezen, ki jo poznajo po vsem svetu. Povzročajo jo trije tipi virusa influence: A, B in C. Pojavlja se lahko v sporadični obliki skozi vse leto, ponavadi pa v obliki epidemij, občasno tudi kot pandemija. Način in pogostnost pojavljanja je odvisna od tipa virusa in odpornosti ljudi. Virus influence A povzroča epidemije na 2-3 leta, pandemije pa na 10-15 let. Epidemije, ki jih povzroča virus influence B, se pojavljajo redkeje in so manjšega obsega. Virus influence C pa povzroča samo blage okužbe dihal, zlasti v družinah ali zaključenem kolektivu. Pandemije povzročajo le virus influence A. Nastopijo takrat, ko se v zgradbi virusa pojavijo večje spremembe (mutacija). V zadnjih 400 letih je zabeleženo 11 pandemij. V Sloveniji se epidemija pojavi proti koncu novembra, na Dolenjskem pa jih največ zbolijo januarja in februarja. V marcu epidemija izveni.

Virus gripe, ki ga izloča okužen človek s kihanjem, kašljanjem, govorenjem, vstopi v organizem skozi sluznico dihal z vdihavanjem kužnih kapljic, ki lebdi v zraku. V posušeni sluzi preživi virus več ur, torej je možnost okužbe tudi z neposrednim in posrednim stikom. Zato je za gripo značilno hitro širjenje med ljudmi in velika zboleznost.

Bolezniški znaki

Ponavadi je gripa kratkotrajna vročinska bolezen z znaki vnetja dihalnih poti. Bolezen se začne nenadoma z visoko vročino, mrzlenjem, slabim počutjem, glavobolom, bolečinam v mišicah in sklepih, suhim kašljem, vnetjem očesne veznice. Če ne nastopi naknadna bakterijska okužba, vsi znaki izvenijo čez nekaj dni, trdovraten, dražeč kašelj pa lahko traja tudi več tednov. Pri težjih oblikah se pojavijo težave s prebavo ali celo vnetje osrednjega živčnega sistema, mišic, tudi srčne mišice ali osrčnika. Ker pa virus zelo zmanjša odpornost organizma, nastopi pogosto istočasno ali pa neposredno po okužbi z virusom gripe tudi bakterijska okužba. Tako se v poteku te viroze lahko pojavijo resni zapleti - dolgotrajna vročina, gnojno vnetje sinusov, srednjega ušesa, bronhitis, pljučnica ali celo smrt (1%).

Smrtnost je največja med starejšimi in kroničnimi bolniki. Najpogostejša in najtežja komplikacija je pljučnica.

Zdravila proti gripi ne poznamo, potrebno je mirovanje, veliko toplih napitkov in sredstva za zbijanje vročine - npr. Panadol, le pri odraslih tudi Aspirin. Antibiotikov pri zdravljenju gripe ne uporabljamo, razen če se pojavijo sekundarni bakterijski zapleti, torej le, ko tako odloči zdravnik.

Kako se zaščitimo?

V času epidemije ne priporočamo potovanj in večjega zbiranja ljudi. Priporočamo pa izolacijo bolnika in večjo pozornost nad osebam, pri katerih se lahko razvije težka oblika bolezni. S temi ukrepi ne moremo preprečiti širjenja gripe, lahko pa znatno ublažimo posledice epidemij in pandemij.

Osnovna najučinkovitejša zaščita pred gripo je cepljenje, ki pa ga moramo opraviti v čim večjem obsegu, da dosežemo kolektivno zaščito. Opraviti ga moramo pred sezono, ki je značilna za pojavljanje te bolezni. Cepivo vsebuje mrtve podtipse virusov gripe;

• **Cepite se lahko v zdravstvenih domovih in na Dolenjskem v Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto. Cena cepljenja znaša 1.300 tolarjev, za osebe nad 60 let starosti in kronične bolnike pa 500, ker zanje ceno cepiva plača Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.**

sestavo cepiva določijo epidemiologi Svetovne zdravstvene organizacije glede na najverjetnejše povzročitelje v prihajajoči jesensko-zimski sezoni. Zanesljiva zaščita se pojavi približno 10-14 dni po opravljenem cepljenju in traja največ 6 mesecev, zato je potrebno cepljenje ponavljati vsako sezono.

Cepljenje priporočamo vsem razen osebam, pri katerih je znana preobčutljivost na jajca. Te osebe lahko zaščitimo s posebnimi zdravili. Cepljenje odložimo, če oseba prebolela akutno vročinsko bolezen. Odrasli prejmejo eno dozo, otroci mlajši od štirih let pa dve dozi v presledku enega meseca. Po cepljenju se redko pojavijo stranski učinki kot: bolečina na

mestu vboda, povišana temperatura, slabo počutje, kar lahko traja do 2 dni. Če se po cepljenju pojavi obolenje dihalnih poti, gre za sočasen pojav in ne za posledico cepljenja.

Epidemije postajajo vedno težje breme zaradi staranja prebivalstva in vse večjega števila ljudi s kroničnimi obolenji, ki lahko privedejo do komplikacij ali celo smrti.

Cepljenje priporočamo predvsem rizičnim skupinam prebivalstva: osebam, starejšim od 60 let, osebam s kroničnimi obolenji pljuč, srca in ožilja, ledvic, presnove, osebam z oslabljenim imun-

skim sistemom, hospitaliziranim osebam in otrokom, ki se že dlje časa zdravijo s salicilnimi preparati.

Epidemija gripe je zaradi množične odsotnosti z dela poleg medicinskega tudi ekonomsko breme. Zato priporočamo cepljenje tudi osebam, pri katerih odsotnost z dela pomeni prekinitev pomembne dejavnosti: zaposlenim v policiji, obrambi, prometu, protipožarni službi, vzgoji in izobraževanju, obmejnih organih, na bankah, poštah itd.

Dr. JASMINA PATKOVIČ COLARIČ

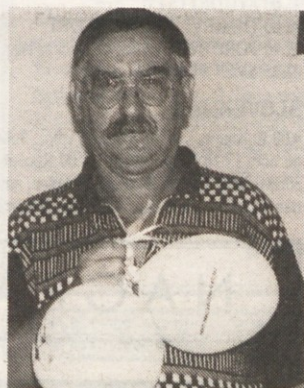
BALONČKI Z NEBA

Evropa sama prihaja k nam!

Ko je v začetku preteklega tedna Miro Pavliha iz Kloštra pri Gradcu v Beli krajini, ki je sicer zaposlen v gradaškem silosu, med delovnim časom prišel na dvorišče silosa, da bi se naučil svežega zraka, je nedaleč stran zagledal nekaj belega, premikajočega se po tleh. Prav pozabljeno neznanega predmeta je zbudilo njegovo pozornost. Ko je stopil bliže, je na tleh zagledal dva bela balončka.

To seveda ne bi bilo nič nenavadnega, toda ko si je Miro najdbo pobliže ogledal, je ugotovil, da balončki niso prileteli s sosednjega dvorišča. Dva trdno med seboj zvezana bela balončka, medtem ko je modri že počil, sta imela napis "Tycska industrie-gase" ter narisane plinske jeklenke. Zraven je bil privezan še listek, na katerem sta bila naslov in telefonska številka Isabell Baur iz Schwabmünchna.

Pavliha ne ve sicer, kaj naj bi pomenil napis na balončkih,

MIRO PAVLIHA Z NEMŠKI-MA BALONOMA - Na listku, ki je skupaj z balonom očitno pripotoval iz Nemčije, je bil še vide naslov odpošiljateljice.

domneva pa, da so bili očitno napolnjeni s plinom, da so bili lažji. Ali gre zgolj za reklamo polnilnice jeklenk s plinom, se sprašuje Miro. Vendar se mu ta domneva ne zdi povsem verjetna, ker sicer ne bi bil priložen še listič z naslovom. Bolj verjetno se mu zdi, da so balončki poleteli z otvoritve Oktoberfesta v Münchnu, kjer je že v navadi, da ob otvoritvi spuščajo balone. Na to misel ga je napeljal tudi naslov ob balončkih, čeprav pravi, da ve za München, nikoli pa še ni slišal, da bi obstajal tudi Schwabmünchen. Morda pa je s tem odpošiljateljica hotela le poudariti, da pošiljka prihaja iz Nemčije.

Miro od takrat, ko je našel balončke, ki so očitno prepotovali na stotine kilometrov dolgo zračno pot, veliko razmišlja o tem, kaj je napeljala Isabell, da jih je odposlala. Prišel je celo na idejo, da jih je morda pustila več, ker je hotela ugotoviti, kako daleč in koliko časa letijo. Ali pa je morda hotela z njihovo pomočjo navezati le nova poznanstva? Kakor koli že, za Pavliha je, kot sam pravi, srečno naključje, da jih je našel prav on. "Isabell bom poslal razglednico z Gradcem in ji sporočil, kje in kdaj so pristali njeni balončki. Pripisal bom tudi svoj naslov, in če mi bo odpisala, bom gotovo zvedel kaj več," je dejal Miro. Ob najdbi balončkov in domnevi, da so prileteli z Oktoberfesta, pa se mu je porodila zanimiva ideja: da bi tudi ob največji belokranjski prireditvi Vinski vigredi v Metliki ljudje lahko spuščali balončke bodisi le s pripisanimi dobrimi željami, pozdravi, ali pa tudi z naslovi.

M. BEZEK-JAKŠE

PRI NAS 62 PRIMEROV

Kako svetovati pri okužbi s HIV

Prejšnji konec tedna je na Inštitutu za varovanje zdravja v Ljubljani potekala tridnevna učna delavnica o svetovanju v zvezi s HIV v zdravstvu, namenjena zdravnikom različnih specializacij in drugim zdravstvenim delavcem, ki pri svojem delu prihajajo v stik z okuženimi z virusom HIV, obolenim za aidsom ali z bolniki, ki se okužbe s tem smrtonosnim virusom bojijo in prihajajo po nasvet, kako se pred njo obvarovati.

Predstavniki inštituta in Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja so pripravili priporočila za vodenje pogovora pred testiranjem na okužbo s HIV, pri tem pa so se naslanjali na delo na to temo avtorice Rive Miller, koordinatorice svetovanja v zvezi s HIV in profesorice v bolnišnici Royal Free ter na Medicinski fakulteti v Londonu, in dr. Sare Madge, ki prav tako dela v bolnišnici Royal Free. Na omenjeni učni delavnici so priporočila predstavili v obliki desetih opornih točk, od ugotovitve razloga za testiranje do razložitve postopka testiranja in pridobitve privolitve. Ti napot-

ki naj bi bili v pomoč splošnim ambulantam, sicer pa deluje tudi specializirana ambulanta za svetovanje v zvezi z okužbo s HIV in testiranjem, in to vsak ponedeljek od 12. do 15. ure na Kliniki za infektivne bolezni in vročinska stanja, na Japljevi 2 v Ljubljani.

Inštitutu za varovanje zdravja RS je bilo v obdobju od 1986 do julija letos prijavljenih 62 primerov aidsa pri nas. Od tega je bilo 60 primerov pri odraslih (54 pri moških in 6 pri ženskah) ter dva pri otrocih. Več kot polovico moških je bilo starih od 25 do 39 let. Med prijavljenimi primeri aidsa je bilo največ ljudi s stalnim

• **Lani je bilo prijavljenih 10 primerov aidsa, zaradi aidsa pa je lani umrlo 6 ljudi, prijavljeni so bili tudi trije primeri okužbe s HIV.**

prebivališčem v ljubljanski regiji. Največ moških se je predvidoma okužilo pri spolnih stikih z moškimi. Kar pet od šestih moških, ki so aids dobili v heteroseksualnih odnosih, pa so se okužili v Afriki,

TPV-AVTO, servisno-prodajni center
Kandijska 60
8000 Novo mesto
Tel.: 068/ 391-81-12
391-81-19

KREDITI OD T + 0%

NAGRADNA IGRA

ZA VSE KUPCE VOZIL IN STORITEV V MESECU OKTOBRU
OB PRVI OBLETNICI DELOVANJA TPV AVTA

VSİ KUPCI VOZIL MEGANE IN LAGUNA PREJMEJO ŠE
POSEBNO NAGRADO:

TOVORNO PRIKOLICO AMIGO

STARO ZA NOVO - LEASING
CENTER RABLJENIH VOZIL

pinah prebivalcev glede demografskih in vedenjskih značilnosti pri nas še nimamo, vendar je gotovo okuženih precej več ljudi, kot je prijavljenih primerov. Kljub tveganim vedenjskim vzorcem različnih ljudi, npr. za prenos z

• **Po ocenah UNAIDS in Svetovne zdravstvene organizacije je do konca leta 1996 za aidsom zbolelo že 8,4 milijona ljudi. Vsak dan naj bi se s HIV okužilo 8.500 ljudi in trenutno naj bi v svetu z okužbo živelo že 22,6 milijona ljudi. Po poročilu Evropskega centra za epidemiološko spremljanje aidsa in okužb s HIV v Parizu je med 200.000 prijavljenimi primeri aidsa v Evropi do konca marca letos največ povezanih z vbrizgavanjem nedovoljenih drog. Nenehno pa narašča tudi delež primerov prenesenih z nezaščitnimi heteroseksualnimi odnosi. Hitro širjenje okužb s HIV se je začelo tudi v nekaterih skupinah ljudi v državah centralne in vzhodne Evrope.**

nezaščitnimi spolnimi odnosi in s souporabo pribora pri vbrizgavanju drog, se še v nobeni skupini ni začelo res eksplozivno širjenje okužbe s HIV. Lahko pa ga pričakujemo.

J. D

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA

prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Prehlad - najpogostejša bolezen

Prehlad je najpogostejša virusna bolezen zgornjih dihal. Glavne značilnosti bolezni so: prozoren izcedek iz nosu, bolečine v žrelu in suh kašelj. Potek bolezni je blag in se konča brez zdravljenja. Le pri nekaterih bolnikih se razvije naknadno bakterijska okužba v obnosnih votlinah ali srednjem ušesu.

Prvi znani povzročitelj prehlada je virus parainfluenze, pozneje so sledili rinovirusi, respiratorni sincicijski virus, nekateri enterovirusi ter Corona virusi. Drugi virusi pa poleg vnetja zgornjih dihal prizadenejo tudi spodnja dihalna.

Bolnike s prehladom srečamo po vsem svetu. Več primerov je v hladnih mesecih, v tropskih krajih pa v deževni dobi. Temperatura okolja verjetno ne vpliva na razmnoževanje posameznih virusov, ki povzročajo prehlad. Vemo pa, da imajo virusi svoje lastne sezonske konice: tako se rinovirusi pojavljajo predvsem zgodaj jeseni in zgodaj pomladi, Corona virusi pa prevladujejo pozimi.

Prehlad je torej najpogostejša nalezljiva bolezen zaradi zelo velikega števila povzročiteljev in ponovnih okužb z istim tipom virusa. V povprečju odrasli prebolijo dva do štiri prehlade letno in otroci šest do osem. Število prehladov se s starostjo zmanjša.

Tisti, ki kadijo, ne zbolijo

pogosteje, potek prehlada pa je pri teh bolnikih hujši.

Rezervoar virusov, ki povzročajo prehlad, so otroci, predvsem šolarji. Ti prenesejo virus v družino, kjer se prenaša od enega člana do drugega. Člani družine zbolevali v dveh do petdnevnih časovnih presledkih. Virus se prenaša s neposrednim in posrednim stikom izločkov zgornjih dihal na sluznice ali predmete, večji delci izločkov pa se prenašajo s kužnimi kapljicami. Nekaj teh delcev lebdi tudi v zraku. Prenos infekcije je možen torej na več načinov.

Najpogostejši je prenos prehlada z rokami. Z njimi prenesemo virus na nosno sluznico ali na očesne veznice. Kapljična okužba je pravzaprav zelo redka!

Seveda pa se vsi virusi, ki povzročajo prehlad, ne obnašajo enako. Virusi so prisotni tudi v obnosnih votlinah. Osebe, ki so prebolele prehlad, izločajo viruse različno dolgo: rinoviruse tri tedne, Corona viruse pa štiri dni. Otroci izločajo povzročitelje prehlada dlje kot odrasli.

V razvoju prehlada igrajo veliko vlogo imunske (obrambne) reakcije. Verjetno zaradi okvarjenega delovanja celic sluznice zgornjih dihal lažje nastane še naknadna bakterijska okužba. Smrtnih primerov zaradi prehlada ni.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 9. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 1.50 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.55 VIDEORING
10.25 TEDENSKI IZBOR
HOGANOVA DRUŠČINA, amer. naniz., 12/26
10.50 GOODBYE COLUMBUS, amer. film
12.30 DIVJA AVSTRALIJA, poljudno-znan. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
15.00 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
15.30 ČISTO PERILO, dan. drama
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
SPREHODI V NARAVO
17.25 QUASIMODOVE ČAROBNE DOGODIVŠČINE, fran. serija, 25/26
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.25 FRASIER, amer. naniz., 18/24
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 OMIZJE

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 14.15 Tedenski izbor: Filmski triki; 14.40 Koncert; 16.10 Grace na udaru, naniz., 6/25; 16.35 Kolesarstvo - 17.40 Tri krone, šved. nadalj. - 18.30 Očividec, angl. dok. serija, 7/11 - 19.00 Resnična resničnost - 19.30 Karina in Ari, franc. naniz. - 20.00 Košarka - 21.45 Podoba podobe - 22.15 Salman Rushdie, angl. dok. oddaja - 23.05 Koncert

KANAL A
9.30 Risana serija - 9.55 Srečni časi (ponov.) - 10.20 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 10.50 Drzni in lepi (ponov.) - 11.15 Oprah show (ponov.) - 12.30 Nenavadna doživetja (ponov.) - 14.00 Videnja (ponov.) - 14.55 Muppet show - 15.25 Alf - 15.50 Srečni časi (naniz.) - 16.15 Rajska obala (ponov.) - 16.45 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show (ponov.) - 18.05 Družinske zadeve (naniz.) - 19.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.30 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.00 Vrtnice (film) - 21.35 Ellen (naniz.) - 22.05 Lepotica in zver (naniz.) - 23.00 Fawltw Towers (naniz.) - 23.35 Remington steele - 0.30 Dannyjeve zvezde

HTV 1
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.25 Santa Barbara (serija) - 13.10 Živa resnica - 13.40 Poslovni klub - 14.15 Poročila - 14.20 Izobraževalni program - 16.05 Poročila - 16.15 Krivda (serija) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Hrvaška in svet - 20.50 Dokumentarna oddaja - 21.45 Sinovi nevihte - 22.50 Opazovalnica - 23.25 Kraljevske skrivnosti (dok. serija)

HTV 2
14.50 TV spored - 15.05 Hišni obiski (amer. film) - 16.45 Program za otroke in mladino - 17.15 Risanka - 17.25 Telo in duša (serija) - 17.50 Živalski planet - 18.20 Moč denarja - 18.35 Hugo (tv igrice) - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.35 Dosje X (serija) - 21.40 Fraiser (humor. serija) - 22.10 Mathilde (belg. film) - 23.45 Nemški film

PETEK, 10. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 2.30 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
11.40 VIDEORING
12.10 TRI KRONE, šved. nadalj., 7/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE
13.35 OMIZJE
15.10 KONCERT
15.35 TITO, ponov. dok. filma
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 HUGO, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 AGENCIJA
21.40 LAŽJI OD ZRAKA, amer. dok. serija
22.35 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.15 MURPHY BROWN, amer. naniz., 23/25
23.40 VRNITEV NEIMENOVANE, amer. film

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 11.55 Tedenski izbor: Mostovi; 12.25 Slovenski utrinki; 12.55 Resnična resničnost; 13.25 Salman Rushdie, angl. dok. oddaja; 14.45 Podoba podobe; 14.45 Zgodbe iz školjke; 15.15 Kristina, franc. film - 16.50 Frasier, amer. naniz., 18/24 - 17.15 Karina in Ari, franc. naniz. - 17.45 Vžigalice, franc. nadalj. - 18.35 Kraljičin nos, angl. nadalj., 5/6 - 19.00 Znanost in tehnologija - 19.30 Karina in Ari, franc. naniz. - 20.00 120 let narodnega doma, prenos iz Celja - 21.00 Lady in White, amer. film - 22.50 10.000 obratov - 23.45 Slovenski jazz

KANAL A
9.30 Risana serija - 9.55 Srečni časi (ponov.) - 10.20 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 10.50 Drzni in lepi (ponov.) - 11.15 Oprah show (ponov.) - 12.30 S kolesom po Ameriki (ponov.) - 14.00 Remington steele - 14.55 Muppet show (ponov.) - 15.25 Alf - 15.50 Srečni časi (naniz.) - 16.15 Rajska obala (ponov.) - 16.45 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show (ponov.) - 18.05 Kuharska oddaja - 18.20 Družinske vezi (nadalj.) - 18.45 Družinske zadeve (naniz.) - 19.10 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.40 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.10 Nimaš pojma - 20.35 Pravdarji (naniz.) - 21.00 Tinta (naniz.) - 21.30 Ljubezenske težave (film) - 23.05 Bergerac (naniz.) - 0.05 S kolesom po Ameriki (dok. oddaja)

HTV 1
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.25 Santa Barbara (serija) - 13.10 Sinovi nevihte - 14.20 Program za mlade - 16.15 Krivda (serija) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 19.05 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 21.10 Koncert - 22.05 Pol ure kulture - 22.40 Opazovalnica - 23.15 Tednik (talk show)

HTV 2
15.10 Tv koledar - 15.20 Nemški film - 16.45 Program za mlade - 17.15 Mojstrovine svetovnih muzejev - 17.30 Telo in duša (serija) - 17.55 Čuvaji skrivnosti - 18.25 Risanka - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Klient (serija) - 21.30 Popolni tuji (serija) - 22.00 Ljubezen ni dovolj (amer. film) - 23.40 Verižna reakcija (amer. film)

SOBOTA, 11. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 23.45 TELETEKST
8.00 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
8.25 POD KLOBUKOM
9.10 TABORNIKI IN SKAVTI
9.20 NAŠA PESEM
9.50 TEDENSKI IZBOR
VŽIGALICE, fran. nadalj., 2/6
10.40 HUGO
11.10 TEDNIK
12.10 10.000 OBRATOV
13.00 POROČILA
13.05 KARAOKE
14.05 STRELA Z JASNEGA, nem. naniz., 22/28
14.55 SPREHODI V NARAVO
15.10 THE BING DIPPER, dan. film
17.00 OBZORNIK
17.10 SVET ODKRITIJE, serija, 4/9
18.00 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
18.25 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 ZLATI BOBEN
21.45 POVEJ NAPREJ
22.15 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.45 WYCLIFFE, angl. nadalj., 2/8

SLOVENIJA 2
8.00 Euronews - 9.10 Tedenski izbor: Zgodbe iz školjke; 9.45 Lady in White, amer. film; 11.35 Pomp; 12.35 Karina in Ari, franc. naniz. - 13.00 Šport - 19.30 Karina in Ari, franc. naniz. - 19.50 Nogomet - 21.50 National geographic, amer. dok. serija - 22.40 Zlata šestdeseta - 23.40 V vrtincu - 0.10 Sobotna noč

KANAL A
9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.25 Najstniki proti vesoljcem (ponov.) - 10.50 Aladin, Rače zgodbe (ponov.) - 11.40 Nora hiša - 12.05 Pri zlati opici (film) - 13.45 Charles je glavni (ponov.) - 14.25 Mantis (naniz.) - 15.15 Vitez za volanom - 16.05 Očka major (naniz.) - 16.35 Nimaš pojma (ponov.) - 17.00 Ta čudna znanost (naniz.) - 17.25 Pri zlati opici (naniz.) - 18.20 Atlantis - 19.10 Miza za pet (naniz.) - 20.00 Upor na ladji Bounty (film) - 22.20 Zažigalka (film) - 0.20 Klic dolžnosti (naniz.) - 1.15 Poljub sirene (erot. film)

HTV 1
8.20 Tv koledar - 8.30 Poročila - 8.35 Risanka - 9.00 Dobro jutro - 11.00 37. mednarodni otroški festival, Šibenik 97 - 12.00 Poročila - 12.25 Artur, Merlin in Prehlikovi (češki film) - 13.40 Risanka - 14.05 Briljanteen - 16.15 Dr. Quinn - žena vlač III (serija) - 17.05 Aliens in the Family (serija) - 17.40 Turbo Limach Show - 19.03 V začetku je bila beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.20 Umri moško 2 (amer. film) - 22.25 Opazovalnica - 22.55 Detektivki (humor. serija) - 23.25 Nočna straža

HTV 2
14.15 Tv koledar - 14.25 Črno-belo v barvi: Amer. film - 17.45 Ognjeni obroč (dok. serija) - 18.45 Dan potem (dok. oddaja) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Triler - 21.10 Poročila - 21.25 Zlati gong - 22.10 Potovanja: Indija - 23.05 Oprah Show

NEDELJA, 12. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 22.55 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.25 OZARE
8.30 OTROŠKI PROGRAM
ČEBELICA MAJA, risana naniz.
8.55 ŽIV ŽAV
9.45 SPREMINJAJOČI STROJ, polj. naniz., 1/7
10.15 PLESALEC, angl. serija
11.05 DIVJA AVSTRALIJA, serija, 6/12
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 DLAN V DLANI
12.30 4 x 4
13.00 POROČILA
13.05 LJUDJE IN ZEMLJA
13.35 AGENCIJA, ponov.
15.05 SHERLOCK HOLMES V NEW YORKU, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.10 ZMENKI, amer. naniz., 6/16
17.35 PO DOMAČE
18.35 RAZGLEDI S SLOVENSkih VRHOV
19.05 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.25 INTERVJU
22.15 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.25 NOŽ V VODI, polj. film

SLOVENIJA 2
8.00 Euronews - 11.40 Tedenski izbor: V vrtincu; 12.10 Povej naprej; 12.40 Zlata šestdeseta nostalgija z beatniki; 13.40 Karina in Ari, franc. naniz. - 14.05 Življenjske stvari, franc. film - 15.25 Balet - 17.00 Šport - 19.30 Karina in Ari, franc. naniz. - 20.00 Sedem smrtnih grehov, avstral. naniz., 4/7 - 20.55 Alpe Jadran - 21.25 Prelomni trenutki zgodovine, amer. dok. serija - 21.50 Šport - 22.35 Poletje v stari Ljubljani - 23.10 Tok noč tok

KANAL A
9.00 Kaličopko - 10.00 Kapitan planet (risana serija) - 10.25 Super Samuraj (naniz.) - 11.50 Vrnitev v Hannibal (film, 1. del) - 11.40 Nora hiša (naniz.) - 12.10 Onstran Koralnega grebena (film) - 13.45 Bravo, mestro (ponov.) - 14.00 Atlantis (ponov.) - 14.50 Doktor (naniz.) - 15.45 Snowy (nadalj.) - 16.40 Pot v raj (naniz.) - 17.35 Črka zakona (naniz.) - 18.30 Kung Fu (naniz.) - 19.20 Odklop - 20.00 Kavelj 22 (film) - 22.05 Črka zakona (naniz.) - 23.00 Strašilo in gospa King (naniz.) - 23.50 Avtovizija

PONEDELJEK, 13. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 2.10 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
10.05 VIDEORING
10.35 TEDENSKI PROGRAM
ZMENKI, amer. naniz., 6/16
10.55 NOŽ V VODI, polj. film
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.40 LJUDJE IN ZEMLJA
15.10 INTERVJU
15.55 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.30 POUKA JE KONEC, niz. nadalj., 7/13
17.30 MEJNIKI, nem. dok. serija, 20/50
18.00 PO SLOVENIJI
18.35 LINGO, tv igrice
19.05 RISANKA

NAGRADI V ŠMARJETO IN KOČEVJE

Žreb je izmed reševalcev 22. nagradne križanke izbral Zdenko Kuhar iz Šmarjete in Vladimiro Smole iz Kočevja. Kuharjevi je pripadla denarna nagrada, Smoletova pa bo za nagrado prejela knjigo. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 20. oktobra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 24". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 22. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 22. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: IVANKA, LABIAL, KOŠARKA, AKT, VOH, SALAM, ELAS, OCEPEK, ANTI, MOTALO, NAOS, ARARAT, MT, KILT, ANADIR, EDEM, LINIJA, RACA, ATAMAN.

19.15 ŽREBANJE 3 x 3
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TV KONFERENCA
21.00 TURISTIČNA ODDAJA
21.20 OSMI DAN
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 HUDSONOVA ULICA, amer. naniz., 15/21
23.05 DVOJNI NORČEK IN KRALJICA, češki film

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 10.15 Na potep po spominu - 11.15 Tedenski izbor: Zoom; 12.25 Zdravstvena zavarovanja; 12.45 Šport; 13.30 Naša pesem; 14.00 Lažji od zraza, amer. dok. oddaja; 14.50 Obzorje duha; 15.20 Ljubljanski okteti; 16.55 Sedem smrtnih grehov, avstral. naniz., 4/7; 17.45 Karina in Ari, franc. naniz., 10/26 - 18.10 Lovejoy, ang. naniz., 5/13 - 19.00 Recept za zdravo življenje - 19.30 Simpsonovi, amer. naniz., 86/92 - 20.00 Banan ni, angl. nadalj., 5/10 - 20.55 Kri na snegu, amer. dok. serija, 7/10 - 21.50 Popmp - 22.50 Brane Rončel izza odra

KANAL A
9.30 Risana serija - 9.55 Srečni časi (naniz.) - 10.20 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 10.50 Drzni in lepi - 12.15 Oprah show (ponov.) - 12.30 Dannyjeve zvezde - 14.00 Snowy (ponov.) - 14.55 Muppet show - 15.25 Alf - 15.50 Srečni časi (naniz.) - 16.15 Rajska obala (nadalj.) - 16.45 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show - 18.05 Družinske vezi (nadalj.) - 18.35 Družinske zadeve (nadalj.) - 19.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.30 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.00 Rapsodija v Miamiu (film) - 21.40 Sam svoj mojster (naniz.) - 22.10 Nujni primeri (naniz.) - 23.05 Smith in Jones (naniz.) - 23.40 Lovec (naniz.) - 0.30 Dannyjeve zvezde

TOREK, 14. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 1.25 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.10 VIDEORING
9.40 TEDENSKI IZBOR
LOVEJOY, angl. naniz., 5/13
10.30 POBEG, amer. film
12.30 RAZGLEDI S SLOVENSkih VRHOV
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
13.50 PO DOMAČE
14.50 TV KONFERENCA
15.40 TURISTIČNA ODDAJA
15.55 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
TABORNIKI IN SKAVTI
17.30 SPREMINJAJOČI STROJ, polj. naniz., 2/7
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 DR. MESESNEL V MAKEDONIJI
21.00 STUDIO CITY
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 POROTNIKOVA SMRT, šved. nadalj., 1/3
23.25 SVET POROČA

SLOVENIJA 2
9.00 Euronews - 11.30 Tedenski izbor: Sobotna noč; 13.30 Dlan v dlani; 14.00 Recept za zdravo življenje; 14.30 Murphy Brown, amer. naniz.; 14.55 Osmi dan; 15.25 Kri na snegu,

amer. dok. serija, 7/10; 16.15 Alpe Jadran - 16.45 Banan ni, angl. nadalj., 5/10; 17.35 Simpsonovi, amer. naniz., 86/92 - 18.05 Havajski detektiv, amer. naniz., 17/25 - 19.00 Prislunimo tišini - 19.30 Karina in Ari, franc. naniz., 11/26 - 20.00 Zlata kaplja, fran. film - 22.00 (Ne)znani oder - 22.30 Somrak stoletja

KANAL A
9.30 Risana serija - 9.55 Srečni časi (ponov.) - 10.20 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 10.50 Drzni in lepi (ponov.) - 11.15 Oprah show (ponov.) - 12.30 Atlantis (ponov.) - 14.00 Nujni primeri (ponov.) - 14.55 Muppet show (ponov.) - 15.25 Alf - 15.50 Srečni časi (naniz.) - 16.15 Rajska obala (ponov.) - 16.45 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show (ponov.) - 18.05 Družinske vezi (nadalj.) - 18.35 Družinske zadeve (naniz.) - 19.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.30 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.00 Odklop - 20.40 Macgyver (naniz.) - 21.35 Psi faktor (naniz.) - 22.25 Babilon 5 (naniz.) - 23.15 Smith in Jones (naniz.) - 23.50 Mali bogovi (naniz.) - 0.40 Avtovizija

SREDA, 15. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 1.35 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.15 VIDEORING
9.45 TEDENSKI IZBOR
HAVAJSKI DETEKTIV, amer. naniz., 17/25
10.35 ZLATA KAPLJA, franc. film
12.35 PRELOMNI TRENUTKI ZGOVDINE, amer. dok. oddaja, 9/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.05 TEDENSKI IZBOR

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado **Alfonzu Tratarju iz Rakovnika 28, Šentrupert**. Nagrajencu čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (2) Najin srečni dan - ANS. KORENINE
- (1) Spet konjičke so napregli (venček) - ANS. LOJZETA SLAKA
- (4) Matiček - ANS. VASOVALCI
- (3) Kjer ljubice spijo, so kratke noči - ANS. ROSA
- (5) Stare ljubezni - ANS. BOBRI
- (6) Ljudje, ljubite se med seboj - SALOŠKI FANTJE
- (6) Pivo - JOŽE BURNIK S PRIJATELJI
- (8) Ne pozabi - ANS. LABIRINT
- (-) Med dolenjskimi griči - ANS. JOŽETA KUPLENKA Z DOLENJCI
- (7) Ne joči dekle - IGOR IN ZLATI ZVOKI

Predlog za prihodnji teden: Če bi bil jaz cesar, kralj... - MIRO KLINC in JOŽE GALIČ

KUPON ŠT. 40
Glasujem za: _____
Moj naslov: _____
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 24

AVTOR: JOŽE UDIR	PLOSKEV, KI V DEBELNI STENE OMEJUE ODPR-TINO OKEN	FERMENT TREBUŠNE SLINAVKE	MIT. GERM. OREL	ODŽAGAN KOS DEBLA	UGASEL CENTRALNI VULKAN	MUSLIMAN-SKI POST	NEM. FR. PESNIK, SLI-KAR (HANS)	VRHNIJA PLAST KOŽE	KEM. SIMBOL ZA UTUJ	NOČNI METULJ	POLT	PLUG	VRSTA AMERIŠKE KUKAVICE	OSLOV GLAS
ŠTORIJA														
TRDNA OBLJUBA														
OTOK V PRESPAN-SKEM JEZERU														
LUBARDA PETAR														
KDOR IMA RAZVIT ESTETSKI ČUT														
VEČ TIROV, TIRI														
KRŠČANSKI BOŽJI SEL														

INTERIER, trgovsko podjetje na debelo in drobno,
export, import, d.o.o. - v stečaju
Aškerčeva 1
8270 KRŠKO

razpisuje na podlagi sklepa Okrožnega sodišča v Krškem opr. št. St 1/97
z dne 1.7.1997 delno prodajo premoženja

**na javni dražbi, ki bo dne 17.10.1997 ob 10. uri na
sedežu dolžnika na Aškerčevi 1 v Krškem.**

Na dražbi se bodo prodajala naslednja osnovna sredstva:

Osnovno sredstvo **Izključna cena v SIT**

1. Tovorno vozilo Ford - D Transit 2.5 D
kamionet furgon, letnik 1994,
št. šasije WFLOXXGBVLRJ29095	1.090.000,00
2. Tovorno vozilo Opel Corsa Combo 1.7 D,
letnik 1994, št. šasije VSX000071R3027793	615.000,00
3. Osebni avto ŠKODA Favorit LX, letnik 1993,
št. šasije TMBAEG200R0834687	195.000,00
4. Kombinirano vozilo Ford - D Transit 2.5
D BUS, letnik 1994,
št. šasije WF0IIXGBVHRU73284	1.005.000,00

Izključne cene so določene s cenitvijo sodnega cenilca št. INTER - 01 z dne 22.4.1997.

Podrobnejše informacije glede izključnih cen in načina prodaje je mogoče
dobiti pri stečajnem upravitelju Bojanu Klakočarju po telefonu (0608) 22-
432, ogled sredstev je možen po predhodnem dogovoru na sedežu
dolžnika.

Oglas se izobesi na oglasni deski Okrožnega sodišča v Krškem in objavi
v Dolenjskem listu.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju
RS, in fizične osebe, ki se izkažejo z potrdilom, da so državljani Slovenije
Pooblaščenici pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pooblastilo
za licitiranje.

Pred javno dražbo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% iz-
ključne cene na žiro račun dolžnika št. 51600-690-86701 pri APP Krško ali
sredstva deponirati najpozneje eno uro pred dražbo pri blagajni stečajnega
dolžnika.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponud-
nikom pa bo vrnjena v treh delovnih dneh brez obresti oziroma v gotovini
deponirana sredstva takoj po javni dražbi.

Uspešni ponudnik mora skleniti pogodbo o nakupu v osmih dneh po
končani dražbi in v celoti plačati kupnino prav tako v osmih dneh po pod-
pisu pogodbe, sicer se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala.
Vozilo se izroči kupcu in prenos lastninske pravice prenese nanj, ko je
kupnina v celoti plačana.

Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s preno-
som lastništva plača kupec.

Vozila se bodo prodajala po načelu "videno - kupljeno".

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

Verjemite ali ne...

Krvavec Kum
104.5 105.9

OBČINA KRŠKO

Oddelek za gospodarske dejavnosti
Cesta krških žrtev 14
8270 KRŠKO

Vse zainteresirane obveščamo, da je v teku Javni razpis za oddajo
poslovnega prostora v najem. Poslovni prostor je v starem
mestnem jedru Krškega, v pritličju objekta Cesta krških žrtev 23.
Razpis je objavljen na oglasni deski Občine Krško, Krško, Cesta
krških žrtev 14. Vse informacije na tel. št. 0608/22-771 int. 279.

ZAHVALA

*Celo življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal.
Smrt te vzela je prerano,
a v srcih naših boš ostal.*

V 69. letu starosti nas je zapustil naš
dragi mož, oče, stari oče, brat in tast

**JANEZ
MARTINČIČ**

Brezje pri Šentjerneju

Ob nenadni in boleči izgubi se vsem, ki ste nam pomagali,
nam stali ob strani, darovali cvetje in sveče in nam izrazili
sožalje, iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala velja gospodu
župniku za opravljen obred in lepe poslovilne besede. Vsem
še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Življenje celo si garala,
za dom, družino vse bi dala,
sledi ostale so povsod
od dela Tvojih pridnih rok.*

Ob boleči izgubi naše drage mame,
tašče, babice, prababice, sestre in tete

**JOŽEFE
BANIČ**

roj. Jarkovič

iz Dobrave 18 pri Škocjanu

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za darovane sveče, cvetje, sv. maše in izraze sožalja.
Posebno se zahvaljujemo družini Selak-Kosmač, IGM
Strešnik, KK Šentjernej, vaščanom Dobravnice pri Šentjerneju,
pevskemu zboru Dobrava, g. Strašku za poslovilne besede, g.
župniku za lepo opravljen obred, GD Dobrava, Društvu
upokojencev Škocjan, Pogrebniemu zavodu Oklešen in
Splošni bolnišnici Novo mesto ter vsem, ki ste našo mamo
tako številno spremlili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena
hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Tiho je v 89. letu starosti odšla od nas
naša draga mama, babica in prababica

**MARIJA
MIKLIČ**

Podplanina 3 pri Dragi

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob
strani, nam izrazili sožalje in pokojno spremili do njenega
zadnjega domovanja. Posebna hvala tudi g. župniku, g. Vidku
Podržaju za opravljen obred.

Žalujoči: sinovi Franc, Lojze, Blaž in hčerka Rozika z družinami

ZAHVALA

*Ni bolečin, ni več trpljenja,
življenje je trudo končalo svoj boj.*

V 28. letu starosti nas je zapustil sin,
brat, stric, nečak, bratranec

**JOŽE
KASTELIC**

iz Gor. Sušic 20

Ob nenadni in boleči izgubi našega Jožeta se iskreno
zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem,
ki ste sočustvovali z nami, pokojnemu darovali vence, cvetje,
sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.
Posebna zahvala družini Kralj, kolektivu Novoles Straža,
Splošni bolnišnici Novo mesto KRG, Klubu za prosto letenje
Kanja, PGD Dobindol in PGD Uršna sela, vsem trem
govornikom za tolažilne besede, pevcem, gospodu za zaigrano
Tišino, Pogrebniemu zavodu Komunala ter g. župniku za lepo
opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša
draga sestra, svakinja in teta

FRANČIŠKA AŠ

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za izraze sožalja, pomoč, darovano
cvetje, sveče in maše. Hvala gospodu župniku za besede
slovesa pri pogrebni maši. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo
pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V svojem 64. letu nas je nepričakovano zapustila naša nepozabna in dobra
mama, babica, sestra, teta in svakinja

IVANKA RADOJČIČ
roj. Golobič

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam
skušali na kakršenkoli način lajšati bolečino. Za vsa leta skrbne nege se posebno zahvaljujemo
dr. Steklasovi in sestram Dializnega oddelka, pa tudi zdravnikom, zdravnic in sestram Oddelka
intenzivne nege Interne bolnišnice v Novem mestu, ki so se v zadnjih dneh tako nesebično borili
za njeno življenje. Zahvaljujemo se vsem za pisne in ustne izraze sožalja, darovano cvetje in sveče,
iskrena hvala ge. Silvi Jančar za poslovilni govor v imenu učiteljskega zbora Osnovne šole Semič
in ge. Tanji Pustavrh, ki se je poslovala v imenu sosedov in vaščanov. Hvala društvu dializnih
bolnikov Dolenjske, Muzejskemu društvu Metlika, Društvu kegljačev in pevcem za ganljivo zapete
pesmi in zaigrano Tišino ter družini Kukar za opravljen pogreb.

Žalujoči: hči, vnuk, sestra in brat z družino
Semič, Ljubljana 1997

ZAHVALA

*Zjutraj ne veš, kam bodeš drevi legel,
ne, kdo te vzdrami, ko zapreš oko.
Kadar si svojim dragim v roke segel,
nemara si za vedno vzel slovo.
(O. Zupančič)*

Težka je bolečina in spoznanje, da nas je v 78. letu starosti za vedno zapustil
naš dragi ata, stari ata in stric

KAROL KLOBUČAR
iz Uršnih sel

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, številnim prijateljem in znancem, vaščanom in
sosedom, ki ste nam nesebično pomagali, izrekli sožalje, darovali toliko lepih vencev, cvetja in
sveč, ter vsem, ki ste našega ata v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Najlepše
se zahvaljujemo tudi kolektivu in sodelavcem GG Transport in gradnje Straža, sodelavcem MKI
Kovinotehna, govornikom za poslovilne besede, pevcem iz Ruperčvrha, Gasilskemu društvu
Uršna sela in Dobindol ter gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsa zahvala tudi
zdravnikom dr. Kokalju in dr. Balogu za vso skrb in trud.

Žalujoči: vsi njegovi

DOLENJSKI LIST

OSMR TNICA

V 53. letu starosti je umrl naš upokojeni sodelavec iz kadrovske-pravnega sektorja, Hotel Krka

FRANC BERKOPEC

iz Jedinščice 23, Novo mesto

Od pokojnika smo se poslovili v torek, 7. oktobra 1997, na pokopališču v Stopičah. Pogrešali ga
bomo.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, Novo mesto

tedenski koledar

Četrtek, 9. oktobra - **Abraham**
Petek, 10. oktobra - **Danijel**
Sobota, 11. oktobra - **Milan**
Nedelja, 12. oktobra - **Maks**
Ponedeljek, 13. oktobra - **Edvard**
Torek, 14. oktobra - **Veselo**
Sreda, 15. oktobra - **Terezija**

LUNINE MENE
9. oktobra ob 14.22 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 9. do 12.10. (ob 18.30) kriminalni film Oboževalec. Od 9. do 13.10. (ob 20.30) akcijski film Peti element. - 15.10. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Letalo preklelih.
ČRNOMELJ: 10.10. (ob 20. uri) in 11.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Možje v črnem. 12.10. (ob 18. uri in 20.15) akcijski film Peti element.

film

KRIK, komična srhljivka (Scream, ZDA, 100 minut, režija: Wes Craven)
Ste že kdaj razmišljali, kaj je to filmski žanr, kako znotraj vsakega obstajajo pravila ali pa vsaj nekaj postavk, ki se jih je priporočljivo držati? Ali drugače povedano, ste morda pomislili, da pravzaprav vedno gledate en in isti film? Hočem reči, da so pravila, če gre za korekten žanrski izdelek, vedno enaka, torej je vsaka dobra kriminalka predvidljiva. Ja, od tod tisti nedoločljivi občutek ob koncu filma, da je možen in pravilen edino tak konec.
Zdaj pa razširimo obzorja: zakaj, vraga, so verni žanrski izdelki praviloma bolj gledani in kritično bolj cenjeni kot pa novotarije vizionarskih režiserjev, ki so vizionarski predvsem zato, ker nimajo pojma o filmski zgodovini? Štos je v pravilih, ta pa skupaj pomenijo igro v obliki melodrame, komedije, akcije, krimića, grozljivke, futuristične fantastike, spektakla. Tako mora vsaka dobra igra imeti izdelana, premišljena, natančno utemeljena pravila. Igra je z drugo besedo scenarij, opis in potek dogodkov, ki se odvijajo po nekih zakonitostih, verno po zakonu, ki je največja knjiga pravil.
Se en obrat: bolj kot je žanr marginalen oziroma bolj kot nek film pripada drugo- ali tretjerazredni vrsti svojega žanra, bolj so ta dosledna. Kajti z manj denarja za produkcijo, ki je apriori nenemena, mora režiser narediti nakaj, kar čim bolj spominja na večji, dražji film.
Uf, res je dolg tale pedigree, ampak kaj moremo, ko pa Krik kar napeljuje k temu. Gre namreč za film, ki tako rekoč sproti govori o pravilih, po katerih se dogajajo grozljivke. Krik se dogaja v malem srečnem mestecu neke na ameriškem podeželju, vsi so lepi in dobro situirani. Vendar pa idilo prekine vrsta krutih umorov lokalnih srednjeolcev. Morilec vedno mori šele potem, ko zasta-vi uganko, ki pa za žrtve v vsakem primeru nima predvidenih bonus točk. Psiho se namreč igra, je ustvarjalen, kreativen. če hočete, pa čeprav v bolj morbidni smeri.
Krik je zelo zabavna avtorefleksivna grozljivka, polna humor-nih trivialnih detajlov in parodiranj, saj si je za edino formo izbrala najboljše klišeje svojega žanra. Krvavo smešno.

TOMAŽ BRATOŽ

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
MATTHEW MCCONAUGHEY
JODIE FOSTER
Toliko zvezd...
Da smo
v resolju sami?
Kakšna potrata
prostora!
STIK
CITROËN XSARA

DOLENJSKI LIST
IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gavoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perk in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.070 tolarjev; za upokojene 4.563 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 19.760 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.700 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.200 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.700 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarjane številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana.

ELEKTRONIKA

DVA ZVOČNIKA Hi-fi po 110 W prodam. ☎ (068)85-783, dopoldan. 9967

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI! Rezervne dele za silokombajne Sip Šempeter, traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Ursus, Univerzal, Torpedo, IMT, gume in akumulatorje, zaganjače UTB, Fiat po 16.190 SIT nudi Agroizbira Kranj, ☎ (064)324-802. 9492
TRAKTOR MF, 35 KM, motor generalno obnovljen, s kabino, prodam. ☎ (041)622-762. 9906
KASON ZA KIPER PRIKOLICO Ljutomer, kravo za zakol, staro 5 let, ter cister-no, 3000 -litrsko, nerjavečo, prodam. ☎ (0608)75-368, zjutraj ali zvečer. 9968
TROSILEC hlevskega gnoja, dvodrazdni in trobrzdni plug, nakladalko, 16 m³ in silo-kombajn Potinger prodam. ☎ (068)626-177. 9981

TRIBRAZDNI PLUG, puhalnik z motor-jem in prevoznici bazen za mleko prodam. ☎ (068)81-323. 9888
TRAKTORSKE tridelne klinaste brane, malo rabljene, prodam za 35.000 SIT. ☎ (068)76-051. 9894
TRAKTOR ZETOR, letnik 1989, 1685 ur, in tele, staro 14 dni, prodam. Maren, Dol. Dobrava 13, Trebnje. 9913

KUPIM

NUDIMO NAJVEČ in takojšnje plačilo za delnice Krke B, Petrola B, Pivovarn Laško in Uniona, Save Kranj, Fructala, Droge Portorož in pooblaščenih investicijskih družb. ☎ (064)361-300. 9748
ODKUPUJEMO hlodovino jelše, debeline nad 25 cm. ☎ (041)628-624. 9870
CERTIFIKATNE DELNICE Krke, Uniona, Dane, Intereurope, Save in ostale odkupimo z gotovino. Po želji pridemo na dom! ☎ (041)669-221. 9880
DELNICE serije Krka B odkupujemo po najvišjih dnevnih cenah z gotovino na našem domu. ☎ (064)225-829. 9984
STARINE, starejše od 50 let (pohištvo, slike, razglednice, nakit ter ostalo), kupim. ☎ (0608)67-333. 9956
KRAVO ali brejo telico kupim. ☎ (068)78-256. 9912
100 -120 KG težka teleta za nadaljnjo rejo kupim. ☎ (068)89-574. 9982
JERMENICO Zetor ali IMT kupim. ☎ (068)20-314. 9935
10 DNI starega telička sivca kupim. ☎ (068)83-729. 9954
HIDROFOR, 80, 100 ALI 120-litrski, eno-fazni, kupim. ☎ (068)67-168. 9989

MOTORNA VOZILA

KOMBI IVECO 30/8 H, 8 + 1, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (068)28-336. 9874
126 P, letnik 1990, prvi lastnik, in 2 gobelina, eden Zadnja večerja, ugodno prodam. Slavko Ponikvar, Dol. Gradišče 13, Šentjernej. 9877
126 P, letnik 1988, registriran do 3/98, prodam. Franc Andrejčič, Črmošnjice 67, Stopiče. 9901
R 5 GT TURBO, letnik 1988, registriran do 5/98, bel, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-851. 9916
LADO NIVO, letnik 1993, 64.000 km, prodam. ☎ (068)324-506. 9971
CITROËN ZX 1.4, letnik 1992, ugodno prodam. ☎ (068)78-310, popoldan. 9999
MAZDO 323 F, letnik 1991, registrirano do 2/98, temno sive kovinske barve, 120.000 km, sončna streha, nastavljen volan, prodam za 10.700 DEM. ☎ (068)325-208. 10002
JUGO KORAL 55, letnik 1989, 43.000 km, registriran za 10 mesecev, prodam za 2700 DEM. ☎ (068)57-796. 9964
LADO SAMARO 1500, letnik 1994/95, 18.500 km, odlično ohranjeno, z dodatno opremo, ugodno prodam. ☎ (068)326-314, od 15. do 18. ure. 9947
R 5 GTL, letnik 1987, rdeč, prodam. ☎ (068)53-892. 9944
DOBRO VZDRŽEVAN, garažiran, kovinske srebrne barve, nissan sunny 1.4 SLX, letnik 1994, 48.500 km, registriran do 5/95, prodam. ☎ (0608)32-763, popoldan. 9900
GOLF D, S paket, letnik 1985, in R 19, letnik 1991, prodam. Marjan Parkelj, Vihre 2, Mirna Peč. 9983
Z 128, letnik 1989, registrirano do 4/98, prodam, kupim pa tele simentalce, težkega 120 do 140 kg. ☎ (068)78-048. 9915
R 4 TL, letnik 1986, prodam. Sluga, Trg 33, Mirna Peč. 9965
R 5, letnik 1993, registriran do 3/98, 5V, rdeč, prodam. ☎ (068)49-495. 9987
BMW 318, letnik 1992, in go-kart 60 junior, prodam. ☎ (068)25-115. 9937
JUGO 45, letnik 1988, registriran do 5/98, prodam. ☎ (068)23-050. 10001
ŠKODO PICK UP LX kamionet furgon, 11.000 km in suzuki Maruti prodam. ☎ (068)321-691. 9910
WARTBURG, letnik 1989, bel, 45.000 km, prodam. ☎ (068)89-365. 9929
CLIO 1.4 RT, letnik 1992, in Golf JX D, letnik 1987, prodam. ☎ (068)89-176. 9930
LAGUNO RT 2.0, letnik 1994, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)324-140, zvečer. 9928
ALFA ROMEO 1.33, letnik 1986, registriran do 12/97, zelo ugodno prodam. ☎ (068)75-068. 9979
R 5 CAMPUS, 5V, registriran do 4/98, nikoli karamboliran, druga lastnica, rdeč, prodam. ☎ (0608)82-809, Maja. 9993

HONDA CIVIC HB sonder model, letnik 12/90, prodam. ☎ (068)341-431.

LADO KARAVAN 1500, 11/95, ugodno prodam. ☎ (068)73-451 ali (0609)619-625. 9904

ŠKODO FELICIJO 1.3 GLXI, letnik 5/96, 6400 km, kovinsko bordo rdečo, prodam. ☎ (068)81-246. 9942

IVECO KAMIONET, ORIGINAL PREKUCNIK, letnik 1990, vozen z B kategorijo, registriran do 7/98, prodam. ☎ (068)73-106. 9975

126 P, letnik 1990, registriran do 4/98, 63.000 km, prodam. ☎ (068)42-252. 9898

GOLF 1.6 CL, letnik 6/91, rdeč, 5V, z dodatno opremo, prodam za 11.300 DEM. ☎ (068)76-452. 9972

ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, prvi lastnik, garažirano, prodam. ☎ (068)79-706. 9941

POHIŠTVO

KUPUJEMO in prodajamo rabljeno stanovanjsko opremo. ☎ (068)325-523 ali (061)133-94-54, Wisdom. 9624
OMARO za dnevno sobo v rjavi barvi (2.20 x 3.50 m) v Novem mestu prodam. ☎ (068)23-751, zvečer. 9988
TROJE ALUMINIJASTIH VRAT in staro spalnico v dobrem stanju (orehova korenina), ugodno prodam. % (068)341-496. 9978

POSEST

STANOVANJSKO HIŠO Z VRTOM v Krmelju prodam. ☎ (0608)84-057, dopoldan, (0608)84-018, popoldan. 9607
PARCELI v izmeri 86 a in 16 a, v bližini Novega mesta prodam. ☎ (068)83-502. 9871
V OKOLICI ŠENTJERNEJA oddam 165 m² urejene hiše za trgovino ali druge poslovne namene, s 1500 m² dvorišča. ☎ (041)678-254. 9882
V MOKRONOGU ugodno prodam 2 njivi, 64 in 41 a. ☎ (068)49-650, zvečer. 9914
1.70 HA gozda v k.o. Gotna vas prodam. ☎ (068)25-727. 9926
ŠMARJETA! Prodamo nedograjeno, delno vseljivo hišo (asfalt, telefon). ☎ (061)817-204, (068)73-334. 9986
V OKOLICI KRŠKEGA prodam parcelo, 1.5 ha, s stavbinim zemljiščem, lepa razgledna točka. ☎ (0608)67-394, po 15. uri. 9884
MONTAŽNO stanovanjsko hišo, opremljeno, takoj vseljivo, z vrtom, in 8 a zemlje, 2 km iz Brestanice, prodam. ☎ (0608)33-907. 9873

PREKLICI

PETAR DAMJANOVIČ, Aškerčeva 14, Novo mesto, preneham z dejavnostjo Vodenje poslovnih knjig in svetovanje z 31. 12. 1997. 9872
FRANC ŠKRJANEC, samostojni podjetnik šiviljstva in usnjeno-tekstilne galanterije, Vornarčeva 2, Novo mesto, obveščam, da sem s 30.9.1997 prenehal s poslovanjem. 9969

PRODAJ

ELEKTRO ŠTEVEC, trifazni, nerabljen, prodam. ☎ (068)24-558. 9881
OTROŠKI AVTOSEDEŽ in stajico prodam. ☎ (068)78-359. 9883
BUKOVA kalana drva prodam. ☎ (068)81-075. 9887
ELEKTRIČNE ŠTANCE, 40-, 60-, 100- in 160-tonske, ugodno prodam. ☎ (062)608-154, dopoldan, (062)685-258, popoldan. 9893
CANON FAXE in fotokopirne stroje, malo rabljene, brezhibne, servisirane, zelo ugodno prodam. ☎ (061)211-539, dopoldan. Dostava v 24-ih urah. 9896
CISTERNO, 2200 -litrsko, prodam. ☎ (068)78-412. 9899
POSEZONSKO ZNIŽANJE cen palčkov, vodometov, cvetličnih korit in okrasnih kipov do 30 %. Možna dostava na dom! ☎ (062)731-259. 9936
UGODNO PRODAJ malo rabljena dvizna garažna vrata Lip Bled, standardne dimenzije. ☎ (068)27-576. 9949
NEŠKROPLJENA JABOLKA idared, jona-gold, goster poceni prodam. Lebanova 1, Novo mesto, ☎ (068)23-878, popoldan. 9952
NOVA vhodna vrata (levo odpiranje), Inles, prodam. ☎ (068)67-601. 9994
ŽAMETNO ČRNINO prodam. ☎ (068)81-463. 9996
7 m cerovih drv v Birčni vasi prodam. ☎ (068)79-544. 10000
GROZDJE žametne črnine prodam. ☎ (0608)21-777 ali (0608)89-292. 9876
2 OKNI, 100x140, kopalno kad 160x70, 2 radiatorja 60x115, prodam za 30.000 SIT. ☎ (0608)77-763. 9953
KALANA bukovca drva, po želji tudi našagana, prodam. Brezplačna dostava! ☎ (068)78-466. 9940
STREŠNIK, cca 1200 kom. in cca 10.000 kom. bobrova prodam. ☎ (068)324-249. 9943
BATNI KOMPRESOR Omega Air, 300 litrov, pretok 650 l/min., nerabljen, prodam za 2900 DEM. ☎ (068)326-157. 9864
20 M bukovih drv prodam. ☎ (068)341-681. 9928
KORUZO v zrnju iz njive, lahko tudi več ton, prodam. ☎ (068)21-605. 9962
CCA 4 m sežaganih in nasekanih mešanih drv ugodno prodam. ☎ (068)341-476. 9897

DOLENJSKA BANKA
UGODNA POSOJILA
Dolenjska banka omogoča svojim komitentom najem raznovrstnih posojil. Posebno ugodni so posojilni pogoji za najem:
posojila za plačilo stroškov šolanja in izobraževanja
z odplačilno dobo do 6 mesecev in obrestno mero TOM + 7,5 % ali z odplačilno dobo nad 7 do 12 mesecev in obrestno mero TOM + 9 %.
posojila za nakup računalniške opreme
z odplačilno dobo do 6 mesecev in obrestno mero TOM + 7,5 % ali z odplačilno dobo nad 7 do 12 mesecev in obrestno mero TOM + 9 %.
Podrobnejše informacije lahko dobite v enotah banke:
v Ljubljani, Tavčarjeva 7, telefon 061-133 31 35
v Brežicah, Cesta proih borcev 42, telefon 0608/ 61 442
v Črnomlju, Trg svobode 2, telefon 068/ 51 113
v Krškem, Kolodvorska ulica 1, telefon 0608/ 22 762
v Metliki, Trg svobode 7, telefon 068/ 58 132
v Novem mestu, Trdinova 2, telefon 068/ 391 100
v Trebnjem, Gubčeva cesta 8, telefon 068/44 279

NEONSKI LUČI, hrastov klasični parket, 24 m², in dirkalno kolo ugodno prodam. ☎ (068)85-983. 9948
GROZDJE žametne črnine prodam. ☎ (0608)75-190. 9990
DRVA, bukovca, razcepljena in razžagana, prodam. Možna dostava! ☎ (068)65-799. 9879
NOV 400-litrski hrastov sod in telico sivko, brejo 7 mesecev, prodam. ☎ (068)42-498. 9950
DIATONIČNO HARMONIKO Zupan, duri c, f, b, prodam. ☎ (068)40-221. 9895
DOMAČE ŽGANJE - tropinovec po 500 SIT ter beli in rdeči mošt po 200 SIT/l prodam. ☎ (068)73-461. 9961
JABOLKA za ozimnico jonagold, goster in idared prodam. ☎ (068)73-209. 9950
GROZDJE iz Mevc, črnino, prodam. ☎ (068)73-136. 9927
OHRANJEN invalidski voziček zelo ugodno prodam. ☎ (068)44-553. 9992
KROMPIR za ozimnico, beli in rdeči, prodam po 25 SIT/kg. ☎ (068)45-125. 9955
ŽAMETNO ČRNINO in bel mošt prodam. ☎ (0608)80-214. 9991
JABOLKA, domača, neškropljena, sorte belokranjska reneta, kosmač, stanovitna, prodam po 30 SIT/kg. ☎ (068)50-338. 9946
RAZNO
RAZPRODAJA pohorskega kamna skril za oblogo! Plačate samo 30 % vrednosti! ☎ (068)76-122. 9878
V NAJEM oddamo cca 230 m² poslovnih prostorov v Metliki. Informacije vsak torek in četrtek od 8. do 11. ure na ☎ (068)58-517. 9939
ŽENSKO srednjih let za k invalidki na vozičku iščem. Hrana, stanovanje in honorar zagotovljeno v hiši. ☎ (068)76-297. 9931
GOTOVINSKO posojilo do 3000 DEM, garancija čeki TR. ☎ (0609)630-013. 9962
SLUŽBO DOBI
ZA AKVIZITERSKO PRODAJO nagrobnih sveč honorarno ali redno zaposlimo komunikativne moške ali ženske z lastnim prevozom. ☎ (0609)622-668. 9625

AVTOHIŠA Novo mesto
Servisno prodajni center d.o.o.
AVTOHIŠA NOVO MESTO, d.o.o.
Pod Trško goro 83
Novo mesto
• Ugodna prodaja testnih vozil MEGANE CLASSIC RN 1.4

• Omejena količina vozil RENAULT še po starih cenah
• Menjava staro za novo
• Krediti že od TOM + 0% dalje
Tel.: 068/324-533
Št. 40 (2512), 9. oktobra 1997

Rotary Club
Novo mesto
 razpisuje
štipendijo za šolsko leto 1997/98 z možnostjo podaljšanja do štirih let rednega šolanja.
 Štipendija je namenjena rejencem iz rejniških družin, ki so redno vpisani na srednjo, višjo ali visoko šolo.
 Rok prijave je 8 dni od dneva objave na Rotary Club - Novo mesto, Hotel Grad Otočec. O primernosti kandidata bo dokončno odločitev sprejel razpisnik.

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVANJE s CK, delno opremljeno, prodam. ☎ (068)324-266. 9951

MENJAM družbeno stanovanje, dvoipol-sobno, na Slavka Gruma, za manjše s CK. ☎ (068)28-758. 9998

SOBO, kuhinjo in kopalnico oddam. ☎ (068)21-483. 9957

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v Trebnjem prodam. ☎ (068)45-658. 9977

ŽENITNE PONUDBE

FANT 35/183/90, z novim gostinskim loka-lom, išče simpatično življenjsko sopotnico z veseljem do gostinstva. Ponudbe pod šifro: V dvoje je lažje." 9908

ŽIVALI

3 PRAŠIČE, težke 130 kg, prodam. ☎ (068)42-307. 9892

MLADE PERZIJSKE MUCKE prodam. ☎ (068)26-942. 9907

3 PRIJAZNE črne kučke mešančke oddam. ☎ (068)50-082. 9973

ČRNE PUDELJČKE, mladičke, čistokrvne, brez rodovnika, prodam za simbolično ceno. ☎ (0608)64-109. 9911

BIKCA sivčka prodam. ☎ (068)30-152. 9997

ČISTOKRVNO NEMŠKO OVČARKO, staro tri leta, dobro čuvajko, zelo ugodno prodam. ☎ (0608)79-270. 9905

BREJO KRAVO, (3 mesece), prodam ali menjam za kravo ali telico za zakol. ☎ (068)78-114, zvečer. 9976

SIVE plemenske peteline za h kokošim in bele mlade peteline, težke cca 6 kg, po ugod-ni ceni lahko naročite na ☎ (068)49-711, Vera Čož, Slepšek 22, Mokronog. 9970

KOKOŠI NESNICE, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodajamo. Na tratah 8, ☎ (068)28-328. 9959

KRAVO frizijko v devetem mesecu brejosti in dele za traktor Tomo Vinkovič prodam. ☎ (068)25-248. 9995

5 OVC in ovna prodam. Radovičevič, Miho-vec 5, Novo mesto, ☎ (068)89-664. 9917

2 TELIČKA sivčka, stara 10 dni, prodam. ☎ (068)79-511. 9920

10 DNI staro teličko prodam. ☎ (0608)75-082. 9938

VEČ ODOJKOV prodam. ☎ (068)84-113. 9919

TELIČKO SIVKO, staro 7 dni, prodam. ☎ (068)84-341. 9974

DVE TELICI, breji oseminpol mesecev, prodam. ☎ (068)42-273. 9909

BIKCA SIVCA, težkega cca 130 kg, prodam. ☎ (068)42-956. 9963

KRAVO SIVKO, visoko brejo, ter kravo za zakol prodam. ☎ (068)41-124. 9966

KRAVO SIVKO za zakol in teličko, staro 10 dni, sivo, iz A- kontrole, prodam. ☎ (068) 41-423. 9875

2 TELIČKI sivki, ena stara 10 dni, druga 5 tednov, prodam. ☎ (068)45-296 ali 45-292. 9890

KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)79-757, po 18. uri. 9889

TELIČKO SIMENTALKO, staro 1 teden, in bika, črno-belega, starega 3 tedne, prodam. ☎ (068)64-372. 9934

MURN AVTOSERVIS
MURN, s.p.

Resslova 4, 8000 Novo mesto
 tel./fax: 068/24-791

CENTER SUZUKI

- prodaja vozil
- rezer. deli in dodatna oprema
- servis
- kleparske in ličarske storitve
- ugodni krediti T + 6%

Darilo od 500 do 1000 l goriva za kupce nekaterih novih vozil!

VITARA VX 3V od 32.990
 VX 5V od 34.990

+ 1000 l goriva + 50% popusta za klimo

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti. Zaupajte najbolj!sm!

090/41-29
090/42-38

PREROK

MIRA

frizerski salon

Mira Rustja, s.p.
 Marjana Kozine 3
 Novo mesto

*** naročila po ☎ 068/22-361**

ČESTITKA

Janku Gladku iz Črnomlja čestitamo za opravljeni magistririj iz ekonomije. Prijatelji iz Črnomlja

SPONA MIZARSKO OKOVJE

Vabimo vas, da obiščete **NOVO TRGOVINO** z mizarskim okovjem v **Novem mestu v Resljevi ul. št. 1.** Smo edina trgovina s celotnim programom za mizarske delavnice.

AKCIJSKE CENE:

- odmična spona s podlogo samo **66,00 SIT/kom** + p.d.
- kuhinjska delovna plošča samo **2.399,00 SIT/tm** + p.d.
- vodila za predale 500 mm samo **295,00 SIT/grt**
- medeninaste kljuge s štiti že od **1.156,00 SIT/grt** + p.d. in veliko več...

Za mizarje posebni popusti ter dostava v delavnico.

Obiščite nas lahko vsak delovnik od 8. do 13. ure ter od 15. do 18. ure.
 Ob sobotah od 8. do 12. ure.
 Informacije po telefonu: 068/22-964, mob.: 0609/646-242.

DOLENJSKI LIST
 vaš četrtkov prljatelj

POPRAVEK

Pri zahvali **JOŽETA MOŽETA** iz Dolenjih Lakovnic 11 je prišlo do pomote, ker je izpadla zahvala vsem za darovane sveče.
 Se opravičujemo!

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

SALON ZA PESE

BUDJALCEV 12 NOVO MESTO

☎ (068) 324-377

GJER-KAT 090-43-24

- STIK Z DUHOVNOSTJO
- VEDEŽEVANJE
- JASNOVIDNOST
- POMOČ V STISKI

Vse, kar je povezano z duhovnostjo in vašimi osebnimi krizami, pokličite in se bomo pogovorili **JOHNI (Đoni), MIRAN, KATARINA!**
 Tel. 090-43-24

Finisa – vodenje poslovnih knjig za s.p. in d.o.o.
 Ragovska 6 a, Novo mesto.
 Tel. 23-137 od 8. do 18. ure.

Kop Longar, d.o.o.

Ugodna prodaja naših izdelkov:

- snegolovi, že od 45 tolarjev naprej za vse vrste kritin, tudi barvni!
- ostrešni vijaki
- tesarske spone (klanfe)
- varilne spone (panti)
- podložke, različne
- kompresorji od 25 do 1000 litrov.

Zelo ugodno!
 Tel. 068/83-147
NONSTOP.

Leopold Oklešen
 K Roku 26, Novo mesto
 ☎ 068/323-193
 Mobitel: 0609/615-239
 0609/625-585
 Delovni čas: **NON STOP**

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je mnogo prezgodaj v 65. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, brat, dedek in pradedek

STANISLAV PAKAR
 iz Jedinščice 11

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem, prijateljem in vsem ostalim, ki ste v tako velikem številu pospremili pokojnega k večnemu počitku, darovali vence, cvetje, sveče, denar za maše ter ustno ali pisno izrazili sožalje. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju iz Novega mesta, LD Gorjanci, pevcem, g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

VI NAM – MI VAM
 oglas na kratko s pošto
 po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA Muzejska 3 ☎ 068/321-751	ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.
ULTRAZVOK – prim. dr. Marko DEMŠAR in sodelavci	Pregledi v specialističnih ordinacijah v Ljubljani (Center Murgle in Bežigrad) vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure. Naročanje: ☎ 061/33-43-88 in 13-29-199.
RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE APROS, d.o.o., Novo mesto	3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.
SPECIALISTIČNA DERMATOLOŠKA ORDINACIJA	Zdravljenje kožnih obolenj, krčnih žil z injekcijami in operativno, kapilar, odstranjevanje bradavic in drugih kožnih izrastkov. Nudimo kozmetično dermatokirurgijo. ☎ 061/445-080 od 17. do 20. ure. Dr. Predrag Aleksič, Ljubljana, Vodovodna 34
DELNIČARJI KRKE! ☎ 061/312-563, 13-776-13	DELNICE KRKE razreda B odkupimo po 19.000,00 SIT. Posredujemo na borzi pri prodaji in nakupu delnic. Pokličite nas! Factor banka, d.d., Ljubljana

VELIKA NAGRADNA AKCIJA za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

V veliki “družini” naročnikov in bralcev Dolenjskega lista ni nikoli nihče preveč. Da bi vsak četrtek v letu prejelo vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, še več naročnikov, smo pripravili veliko nagradno akcijo.

Kdor se bo s spodnjo naročilnico (pošlje naj jo na naslov **Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, p.p. 212**) pridružil številnim naročnikom, bo do novega leta časopis prejemal brezplačno, po plačilu naročnine za naslednje leto pa mu bomo poslali knjigo in koledar, ki si ju bo izbral na spodnji naročilnici.

S tem akcije kajpak še ne bo konec, najbolj “vroče” bo po novem letu, ko bomo med novimi naročniki izžrebali dobitnika **hladilnika,**

med starimi naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino za letos, pa se bo nekdo razveselil **pralnega stroja.**

Ena nagrada ni nobena, poreče kdo, zato za nove in stare naročnike že pripravljamo še več manjših nagrad. Komu bodo pripadle, bo določil žreb.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

ime in priimek: _____ upokojenec: _____ da ne

naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

_____ pošta: _____

Izjavljam, da naročilo res velja zame najmanj za eno leto, nato pa dokler naročnine ne bom odpovedal. Naročnino bom plačeval osebno ali s položnico, ki mi jo bo poslal Dolenjski list. Za nagrado v naročniški akciji sem izbral (ustrezno obkrožite):

knjigo: _____ koledar: _____

- Tone Jakše: DOLENJSKI OBRAZI
- Jože Dular: SMEH NA PREPIHU
- setveni stenski koledar
- umetniški stenski koledar

kraj: _____ datum: _____ podpis: _____

ZAHVALA

Naša mama ni umrla, ker v naših srcih še živi, ona bo umrla, ko bomo umrli tudi mi.

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, babica, sestra in teta

MARIJA JAKŠE
 roj. Franko
 iz Gabrja, Kandija 1

Ob boleči izgubi naše drage mame se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in izraze sožalja. Zahvala velja tudi dr. Vovkovi iz Onkološkega inštituta Ljubljana, Interni bolnišnici Novo mesto, kolektivom Petrola, Osnovni šoli Brusnice, Frizerskemu salonu Jure, šmihelskim pevcem, gospodu za zaigrano Tišino, gaberskim pevcem, g. Luzarju za poslovilni govor, praporščakom, Mihi in Ani Rukšetovima ter gospodu Lapu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

Življenje celo si garal, za svojce, prijatelje vse bi dal. Sledi od dela tvojih pridnih rok ostale so povsod.

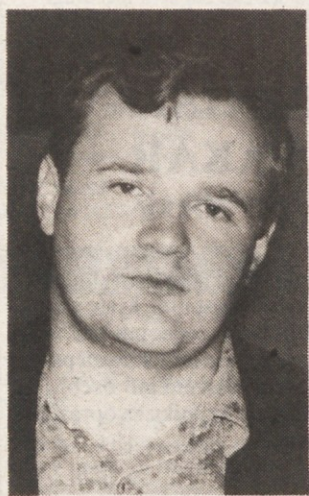
Minilo je leto, odkar nas je prezgodaj zapustil

LOJZE SLAK
 iz Kriške Rebri 9 pri Čatežu

Zahvaljujemo se vsem, ki obiskujete njegov grob, prinašate cvetje in sveče ter sočustvujete z nami.

Vsi njegovi

Robert Muhič

Zastrašujoč je podatek, da je v Beli krajini med brezposelnimi brez izobrazbe več kot polovica ljudi, medtem ko si med zaposlenimi ni pridobil nikakršne izobrazbe vsak tretji. Tega se že precej časa zavedajo na črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik) in na različne načine spodbujajo ter prepričujejo ljudi, da bi opravili bodisi osnovno šolo, ali katero izmed tri- ali štiriletnih srednjih ali visokih strokovnih šol. Samo v letošnjem šolskem letu bo hodilo k njim po znanje na deset različnih šol več kot 600 slušateljev.

Seveda vsi niso uspešni. Nekateri obupajo že na začetku, drugim zmanjka moči tik pred koncem. Eni so zadovoljni, če končajo osnovno šolo, drugim zadostuje triletna srednja šola, malo pa je takšnih, ki bi prišli na Zik z nedokončano osnovno šolo, šolanje pa bi končali z diplomo visoke šole. A nadejo se tudi izjeme in ena izmed njih je Robert Muhič iz Črnomlja.

Robert je pri obveznem šolanju končal le pet razredov. Danes, ko pri devetindvajsetih letih gleda zrelo na življenje, samokritično priznava, da se mu v osnovni šoli ni ljubilo učiti. "Oče je delal v Nemčiji, mama je imela nočni shift v pekarni. Z bratom sva bila velikokrat sama doma in ljubše

kot sedenje pri knjigah nama je bilo potepanje," pravi iskreno Muhič. Ko je šolsko torbo postavil v kot, se je kot lesni delavec zaposlil v črnomaljski Adrii. Tovarna je pozneje zamenjala nekaj imen in lastnikov, on pa je ostal zvest istim strojem dvajset let in pol. Ko se je vrnil od vojakov, je od Zika dobil ponudbo za dokončanje osnovne šole. Vesel je bil, da se je nekdo spomnil na njegovo pomanjkljivo izobrazbo. Bil je zavzet učenec in spominja se, da je z lahkoto končal osnovno šolo. A spoznal je, da mu to ne zadostuje. Šolanje je želel nadaljevati v lesarski šoli, pa ni bilo dovolj prijav, zato se je odločil za trgovsko šolo. Preden jo je končal, je nadaljeval šolanje na ekonomsko-komercialni šoli.

Še preden mu je uspelo najti zaposlitev v trgovskem poklicu, je obupal, saj je spoznal, da delodajalci raje zaposlijo tiste, ki so prijavljeni na Uradu za zaposlovanje. Tako imajo namreč večje ugodnosti. Tu tiči tudi eden od razlogov, da se je odločil za šolanje na ekonomsko-komercialni šoli. Na tej pa zmore delati izpite, ker se je pred pol leta zaposlil na Danfossu in dela v štirih izmenah, predvsem pa zaradi zvrhane mere vztrajnosti, a tudi solidarnosti sošolcev. Do konca ima še nekaj izpitov, skoraj zadržno pa ve, da bo šolanje nadaljeval na visoki poslovni šoli. Robert priznava, da je njegov način življenja postalo učenje, h kateremu spodbuja tudi druge, a pravi, da žal nima prevelikega uspeha. "To, da so se s pomočjo Zika številne šole približale Belokranjcem, bi morali ljudje bolje izkoristiti. A mnogi se še premalo zavedajo, kakšna vrednota je znanje. Preveč samozadovoljni in premalo samokritični so. Predvsem pa jim marsikdaj zmanjka volje, posebno če je poleg študija še služba, družina in morda celo kmetija," pravi Robert, ki je pretekli teden za izjemne uspehe pri učenju in bogatstvu svojega znanja prejel priznanje Andraškoškega centra Slovenije.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Sevničan Štricelj samo 13 sekund za zlato kolajno

Z olimpijskih iger letalcev v Turčiji

ANKARA, SEVNICA - Med tekmovalci iz 61 držav sta na 1. Olimpijskih igrah letalcev v Turčiji v izredno močni konkurenci častno zastopala slovenske barve tudi Sevničana, člana Astronavtično-raketnega kluba Vega Drago Perc in Igor Štricelj. V kategoriji raket s padalom se je Perc uvrstil v zaključni del tekmovalstva, kjer pa se mu v odločilnih trenutkih ni odprlo padalo rakete, vendar je pristal še vedno na zelo dobrem 16. mestu. Zlato je osvojil Španec, ekipa Slovenije, v kateri je tekmoval tudi Drago, pa je osvojila 11. mesto.

Za slovensko zastopstvo je bilo na olimpiadi v okolici Ankare še bolj razburljivo v kategoriji raket s trakom, kjer se je Igorju Štriclju, še mladincu, nasmihala kolajna. Igor je dosegel s 527 sekundami svoj osebni rezultat, to pa je zadostovalo za še vedno odlično 5. mesto. Za zlato medaljo, ki je odšla v Rusijo, je Štricelj zaostal le za 13 sekund. V tej kategoriji je bil Perc 24. Reprezentanci Slovenije, za katero je v tej kategoriji poleg Perca in Štriclja nastopil še Jože Čuden iz ljubljanskega ARK Komarov, na odličnem 5. mestu, je bronasta kolajna ušla le za 31 sekund.

ARK Vega se ob tej priložnosti ponovno zahvaljuje sponzorjem, ki so omogočili sevniskima reprezentatoma pot na Olimpijske igre letalcev v Turčijo. Pomagali so: občina Sevnica, Pharmaco Ptuj, Instalomat Krško, Strojenje kož Kozmus, Kruhek in Metelko Sevnica.

P. P.

RAZSTAVA NA GRADU MALA LOKA

MALA LOKA - V nedeljo, 12. oktobra, bodo ob 16. uri na gradu Mala Loka odprli prvo samostojno razstavo del slikarke Metke Gosar. Ustvarjalka se bo predstavila z deli, ki so nastala v obdobju njenega študija na Visoki strokovni šoli za risanje in slikanje, ter diplomsko delo. Otvoritev bosta popestrila violinist Rado Štehnar in violončelist Igor Švarc.

J. D.

KNJIGE IZ UVOZA

LJUBLJANA - Ta teden je Družba Markom v Narodni galeriji postavila veliko pregledno razstavo knjig iz uvoza, na kateri si lahko obiskovalci do sobote, 11. oktobra, ogledajo preko 6.000 naslovov več kot 150 tujih založb, med njimi predvsem knjižne novosti in založniške uspešnice z vseh strokovnih področij, poudarek pa je na družboslovju, ekonomiji in računalništvu.

REGIJSKO TEKMOVANJE CITRARJEV

BUKOŠEK PRI BREŽICAH - Zveza kulturnih društev Brežice in ZKO Slovenije prireja v soboto, 11. oktobra, ob 19. uri v gostišču Kmečki hram Tonija Hervola regijsko tekmovanje citrarjev Zasavja, Posavja, Dolenjske in Bele krajine. Tekmovalci bodo nastopili v šestih starostnih kategorijah.

ARS RAMOVŠ

Število vstopnic II. Festivala Brežice 1998 se je povečalo na 3356, ker bomo koncert ansambla Micrologus pripravili v Samostanski cerkvi v Kostanjevici. Vstopnice so že v prodaji, do konca oktobra pa še zbiramo naročila za zgoščenko letošnjega festivala. Vljudno vabljeni!

(061) 125 33 66

Nov avto, a brez vode in elektrike

27-letni Rom Silvo Jurkovič iz Kerinovega Grma pri Krškem je na srečko Slovenskega poletja zadel megana - S priložnostnimi deli preživlja ženo in tri otroke

KERINOV GRM PRI KRŠKEM - Te dni je bilo v romskem naselju sredi rodovitnega krškega polja, v Kerinovem Grmu, nadvse veselo. Ne le zaradi dveh 60-kilogramskih odojkov, pijače in ansambla, ki je prišel prav zaradi slavlja v Kerinov Grm celo iz Hrvaške - veselje je izzval nov avto Renault megan, ki ga je 27-letni Silvo Jurkovič zadel na srečko Slovenskega poletja.

Silvo je prišel v Kerinov Grm pred 15 leti iz drugega romskega naselja, iz Rimša. Tu je namreč spoznal svojo ženo Rajko Hudorovac, s katero ima tri od 4 do 9 let stare otroke. Pred dvema letoma so si postavili zidano hišo s kuhinjo in sobo. Silvo bi rad hišo dozdal, da bi imeli vsaj kopalnico, a kaj, ko Kerinov Grm nima ne elektrike ne vode.

Kljub temu da so si prve družine na prostoru današnjega nase-

lja začele delati domove, sprva le šotore, že pred štirimi desetletji, še vedno ni dorečena usoda tega romskega naselja, v katerem danes biva že okoli 200 Romov. Vsi poskusi, da bi naselje sredi najrodovitejše privatne zemlje preselili, so padli v vodo. Romom je bilo dovolj čakanja in nenehnih obljub in začeli so graditi. Danes je v naselju že okoli 15 zidanih hiš. Pred vsako zimo zraste kakšna nova, čeprav nekateri še vedno bivajo pod šotorem.

In prav zaradi številnim težav, ki pestijo tamkajšnje prebivalce, je veselje pri Jurkovičevih toliko večje. Silvo, ki ima vozniški izpit 7 let, je zamenjal že nekaj stoenk,

pred tremi meseci pa si je kupil starega renaulta 9. In ker si je vedno želel imeti nov avto, je starega prodal, nekaj denarja pa mu je posodil brat, tako da je plačal tistih dobrih 300 tisočakov davka. Sicer pa pravi, da si služi kruh s priložnostnim delom, družina pa dobi še 70 tisoč tolarjev socialne pomoči na mesec.

Ker mu je edini komplet srečk, ki jih je kupil na ljubljanskem avtosejmu, prinesel tolikšno srečo, bo še poskušal z njo. Ne le on, tudi drugi Romi iz naselja so začeli množično staviti nanjo. Toliko v vednost, da ne bo čez kak mesec spet prevelikih presenečenj.

T. GAZVODA

NOVI MEGAN PRINESEL VELIKO VESELJA - Silvo in Rajka z otrokoma Klavdijo in Samom, najmlajši Viran pa se je med fotografiranjem potepal po vasi. (Foto: T. G.)

V Dobindolu so se udrla tla

Zazijalo 25 metrov globoko brezno - Do podzemne Sušice se jamarjem še ni posrečilo prodreti

DOBINDOL - V Dobindolu se je pred kratkim za Blatnikovo domačijo odprlo brezno. Udori so za jamarje največkrat nezanimivi, saj se običajno končajo že nekaj metrov pod površjem v ozkih, neprehodnih zasipih. Tokratno sporočilo Blatnikovih pa je bilo obetavno: "Pridite pogledat, brezno je globoko vsaj 20 metrov".

Z Zdravkom sva hitro našla opremo in prišla do Blatnikovih, ki so nama pokazali vhod. Taj je na dvorišču stare domačije med gospodarskimi poslopji. Razširila sva vhodno ožino in obstala pred zagozdeno skalo, pod katero je padajoči kamen naznanjal zanimiv podzemski prostor. Šele nekaj dni kasneje smo z okrepljeno ekipo prodrli preko ožine. Številni domačini ob vhodu so z zanimanjem pričakovali novice z dna. Razočarani smo sprejeli Mihovo sporočilo, da se brezno konča v globini 25 metrov. Na dnu je podor in manjša dvoranica, nikjer pa ni čutili prepihov in videti možnosti nadaljevanja.

V globino, kjer se neke preta-ka podzemna Sušica, nam žal ni uspelo prodreti. Podzemski tok Sušice še naprej ostaja eden bolj zanimivih kraških problemov na Dolenjskem. Poskušali smo ga že razvozlati s kopanjem v njenih izvirih pod Dobindolom, v Zelencu in Kotlu, kjer visoke vode po dežju bruhajo, da je veselje. Uspešni smo bili le v Kotlu, kjer smo prodrli v zanimiv, okoli 30 metrov dolg podzemski rov. Žal se tudi ta konča z zarušenim sifonom, rovi pa so polni spolzkega blata. Brbucha, ki po pripovedovanju domači-

nov tu neke prebiva, nismo našli, zato pa smo v jezercih podzemse vode prepoznali drobne podzemse prebivalce. V izvirih Sušice je bila že večkrat najdena človeška ribica, med jamskimi polži pa je najbolj znan drobn jamski polžek Sadleriana Schmidt, ki je bila tu prvkrat opisana, tu so tudi jamski cevkar ter številni drobni rakci, skratka nadvse zanimivo. Jamarje seveda najbolj zanima, kje se skriva podzemna Sušica, kam izgine in od kod vse prihaja - jo vode do njenih izvirov. Pogled na karto izda, da prispevno območje obsega podolje med Ljubnom, Radoho in grebenom, ki poteka od Seča do Riglja. V reliefu je lepo prepoznavna suha dolina, ki sega od izvira pod Dobindolom do Gornjih Laz. Po njej je nekdanja Sušica, danes pa dolinsko dno zaznamuje pretrt vrtačast svet, pod katerim neke v globini teče potok.

Do podzemne Sušice se bomo verjetno spustili kdaj drugič. Mogoče se bo prav pri vas odprlo kraško podzemlje, takrat pokličite jamarje, še preden udor zasujete

ANDREJ HUDOKLIN

JK Novo mesto

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot
Slavka Klančičarja

"Strokovnjak"

Na koncu večnedneve ekskurzije po Italiji so si novomeški gozdarji in novolesovci ogledali še topolovo plantažo neke v Furlanski nižini. Za prevajalca je bil inženir Marjan Šebenik z Zavoda za pogodovanje Krasa v Sežani, ki je zaradi tega posebej prišel tja. Lastnika je osebno poznal, kot sosed pa tudi tamkajšnje razmere. Po ogledu so obiskovalci postavljali še razna vprašanja. Tudi prisotnega vodiča turistične agencije je nekaj mučilo in se je oglašil: "Vprašajte jih, kje dobijo seme!" "Fantje, tako ga pa ne bomo srali, saj smo vendar gozdarji!" se je razburil prevajalec. Seveda ni vedel, kdo je spravevalec in da zato nima pojma, da se topolove sadike vzgojijo iz podtaknjencev.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Vedra in zaboji na javnem parkirišču - Počitniška prikolica na pločniku - Ko se v Dolenjkini trgovini v Šmihelu zamenja poslovodja, prestavijo tudi vsa živila

Minuli četrtek je dežurni novinar sprejel manj telefonskih klicev kot ponavadi, verjetno je bila za to kriva tudi spremenjena (zgodnejša!) ura dežurnjanja, prav gotovo pa tudi obilica dela, ki te dni zadržuje ljudi zunaj od poznih večernih ur.

Prva naš je poklicala Mojca Kovač iz Šentjerneja, pripombo pa je imela nad postavljanjem veder in zabojev na parkirnem prostoru pred trgovino Sejalec na Rozmanovi v Novem mestu. "Včasih je bilo parkiranje ob cesti prepovedano, sedaj je dovoljeno in narisana so parkirna mesta, ki naj bi bila dostopna vsem oz. tistemu, ki prej pride. Moti pa me, da si je eno javno parkirno mesto prilastila trgovina Sejalec, saj kadar ni tam parkiran njihov kombi, postavijo vedro ali zaboj," je povedala Mojca, ki dvomi, da si lahko kdo zakupi parkirni prostor na javni površini.

V imenu krajanov Nad mlini je poklicala bralka in povedala, da je

na njihovem pločniku že nekaj tednov parkirana počitniška prikolica, ki pešcem onemogoča prehod. Prikolica ima očitno lastnika, saj ima pripeto registrsko tablico, zato bi bilo prav, da bi jo umaknil kam drugam, kjer ne bi spravljala v nevarnost pešcev.

T. T. iz okolice Novega mesta in še nekaj stalnih strank v samopostrežni trgovini Dolenjca v Šmihelu zanima, zakaj tako pogosto menjavajo prodajalke in poslovodje v tej trgovini. Ko se zamenja poslovodja, prestavijo tudi vsa živila na policah in ostale stvari.

Jože Jordan iz Kostanjevice se v imenu družine zahvaljuje podjetju Novak - pogrebne storitve iz Novega mesta, ki jim je v težkem trenutku z izjemno požrtvovalnostjo in spoštovanjem do pokojnika in žalujočih stalo ob strani. "Bil sem prav presenečen nad sočutnim odnosom, saj je sin umrl na Hrvaškem in je zato moral urediti kup potrebne dokumentacije."

V uredništvu pa se je oglašil eden izmed treh, omenjenih v vesti z naslovom Na delu "stari mački", in se potožil nad izjavo policije, ki ga bremeni vloma v trgovino na Seidlovi. Sam ima namreč kup dokazov, ki potrjujejo, da tam sploh ni bil in zato tega tudi ni storil, se je pa pritožiti nad

II. Festival
Brežice '98
18. 7. - 1. 8.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

ZAZEVALA JE LUKNJA - Miha v ožini vhodnega brezna.